

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉZSI JÓZSEF.
Feladós szerkesztő: BRAUNSÁNDOR.
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Az igricek.

Budapest, március 28.

(v.) Az igric félig bolond, félig költő. A bolondsága abból áll, hogy maga-magát komolyan veszi, noha látja, hogy mások mulatnak rajta. Költőnek meg azért költő, mert regéket mond, amikből maga egy árva szót sem hisz el, de olyan élénken tárja őket hallgatósága elé, mintha keresztül akarna gázolni minden kételkedőn... Közéletünkben rengeteg sok az igric egy idő óta. A parlamenti folyosónak s a sajtónak egy-egy zugából kiharsan olykor a szavak. Beszélnek nagyméltóságú vasorru bábákról, akiknek láttára riva fakadnak az ijedős gyerekek, elátkozott főudvarmesterekről, akik most bánatosan eszik a számkivetés keserű kenyerét, de akik — ha majd leveleszi róluk a gonosz bűbajt valamelyik jótékony tündér — visszatérnek még aranyingben, karmaszin mentében, gyémántoktól csillogó kacagánnyal daliás vállukon és lésezen akkor nagy vigasság, örökös boldogság, hegyen-völgyön dinom-dánom, amitől csakugy repdes majd a szíve a most még szomorúkodó magyarnak. Ilyeneket mesélgettek eddig a bolondos igricek. Persze, hogy annál jobb izűt kacagott rajtuk a közvélemény, mennél fontoskodóbb orzával adták elő bohó meséiket.

Ma aztán új fajta regét talál fel a meghibbant jokulátor-fantázia. *A pénzügyminiszter duzzog: ez a regének veleje.* Duzzog, (mondják), erősen duzzog, sőt haragszik is. Ki sem lehet mondani, mennyire haragszik. Minden gondolata láng, minden érzése zivatar, s amikor lélekkiz, levegő helyett tüzes szikranyalábokat erget ki az orrából. Ugyan kire haragszik a pénzügyminiszter? Az igricek ezt nem árulják el. Rabizzák a dolgot a

közönség találékonyaságára. Akinek van egy garas ára esze, az nem tévesztheti el: — ennyit mondanak csupán s aztán ravaszul hunyorognak. Hogy Lukács László tegnap ott volt az országházában s hogy a nála megszokott nyugalommal és méltósággal képviselte tárcáját az ország színe előtt s hogy ez alkalommal is — mint rendszeren — mindenhez inkább hasonlított mint tüzes sárkányhoz: mindez a nyilvánosság valóság nem hozza ki sodrúkból az igriceket. Válaszuk ez: „ott lenni ott volt; de kis hijja, hogy odahaza nem maradt.“ És ráfogják szegény Lukács Lászlóra, hogy éppen csak egy paraszthajszálon mult, hogy tüntető szándékból távol nem maradt a tárcáját tárgyaló parlamentől.

Nem fogjuk Lukács Lászlót azzal megbántani, hogy megvédjük e képtelen ráfogások ellenében. A pénzügyminiszter államférfi komolyságára sem kívánunk hivatkozni, amely ellentmondást nem tűrő erővel dobja vissza az efféle együgyű mesebeszédet. De rámutatunk igenis egy tényre, amelyet a közélet minden tényezője ismer és honorál, de amelyről az igric-buzgalom megfeledkezett. Ez a tény: a pénzügyminiszter kifogástalan lojalitása. Lukács László az az ember, aki ha helyet foglal egy kabinetben, tökéletesen egyetért e kormány politikájával. Aki egyebet tesz fel róla, az bántalmazza Lukács Lászlót úgy is mint embert, úgy is mint államférfit. S amennyiben az igric-mesékkal szemben világosabb beszédre volna szükség, hát beszélhetünk még érthetőbb nyelven is. Kimondhatjuk, hogy legjobb tudomásunk szerint a *jelenlegi kormány fennállásának első percétől fogva mostanáig soha semmiféle nézeteltérés nem fordult elő Széll Kálmán és Lukács László között.* A politikai irányelvek azonosságán kívül a kölcsönös lojalitás kapcsa is

megvan közöttük. Sem nagy, sem kis kérdésben soha össze nem különböztek; sem fontos, sem mellékes jelentőségű ügyekben ellentét nem támadt e két államférfiu között. Széll Kálmán programja alapján vállalta el Lukács László újra tárcáját. Ezen az elvi alapon áll ma is mind a kettő; a világon a legtermészetesebb dolog tehát, hogy egymáshoz való politikai viszonyukat semmi meg nem zavarhatta.

Ezzel — azt hisszük — elrántottuk a gyékényt a jokulátor-had legujabb meséje alól is. De azért következnii fognak újabb meg újabb mesék. Az igricek kifogyhatatlanok. Vajjon mi táplálja leleményességüket? Nyilván azért piszkálják a régi gyűlölségeknek már-már hamvadózó zsaratnokát, hogy lobot vessen még egyszer s gyujsza lángra azt, amire az országnak leginkább van szüksége: a szabadelvű párt egységét. Ezért uszítják egymásra a katolikus egyházat és a protestantizmust; ezért konstruálnak mesterséges ellentéteket a többség régi és új elemei közt; ezért koholnak képtelen meséket a kabinetben lappangó disharmóniákról. Meg akarják hiusítani a lelkek egybeforradását; fel akarják borítani a közélet egyensúlyát. És nem látják be, hogy ezt mivelvén, a szabadelvűség sorsát vetik kockára. Mert ugyan ki venné annak hasznát, ha csakugyan összemomlana a szabadelvűpárt egysége s ha ezen a réven igazán megrendülne az egész közélet? Senki más mint a prédaleső ultramontanizmus. A felekezeti reakció emberei már készitgetik horgaikat s hálóikat: ha célt ér a destruktív igyekvés, akkor nékik áll a világ, akkor vigan lehet majd a zavarosban halászni. Óva intjük a közvéleményt azoktól, akik *öntudatlanul bár, de következetesen* a felekezeti reakció számára készítik elő a talajt.

T Á R C A.

Katica bácsi.*)

— A Budapesti Napló tárcája. —

Irta: **Henri Lavedan.**

Bressol Katica (29 éves).
Vrémond Albert (40 éves).

(A jelenet Bressolnál történik. Kis széken szalon, harmoniummal, Jeruzsálem látképeivel, görbékü kasszettekkel. Az asztalon és a kandallón gyerekek, egész csomó. Katica egy májusi délután kettesben van Vrémondal. Szép idő van, s a tárva nyitva levő ablakokon át bekandikál a Luxemburg-kert egy zöld foltja.)

Vrémond: Gondolja el, hogy ime már husz éve, hogy apja barátja vagyok. Önt ismertem, amikor még egészen kicsi volt!

Katica: Emlékszem, nagyon jól.

Vrémond: Tehát nyíltan beszélhetek ön előtt, s ön is meghallgathat, a nélkül, hogy elpirulna.

Katica: Oh igen.

Vrémond: Hát mért nem akar tudni rólam? Istenem, hisz oly régóta ismer! Jól tudja, hogy nem vagyok rossz ember...

Katica: Ön...

Vrémond: Nos, én?...

Katica: Kiténő, nagyon jó ember...

Vrémond: Nem vagyok nagyon jó! De azt hiszem, mostani életénel boldogabb életet szereznek önnek.

Katica: Igen is, meg nem is.

Vrémond: Hogy érti ezt?

Katica: Sohogy. Beszéljünk másról.

Vrémond: Nem. Azt akarom, hogy ma véglegesen megmagyarázzuk egymásnak a dolgot.

Katica: A végén mind a ketten bánatosak leszünk.

Vrémond: Különösen én. Feleljen. Nem szeret? Legyen őszinte. Nem fogok érte megharagudni, higgye el.

Katica: Szeretem.

Vrémond: Szeret?

Katica: Teljes szívemből.

Vrémond: Szeret?

Katica: Azt hiszem, öröktől fogva...

Vrémond: És miért mondja ezt csak ma?

Hisz már annyiszor kérdeztem!

Katica: Először azért, mert kényszerített rá! Aztán különösen azért, mert ma végleg elhatároztam magamat.

Vrémond: Egészen megijeszt. Ne hitgesse senialfa reményinyol.

Katica: Csalfa remény? Ah! szegény barátom!

Vrémond: Mit fog most mondani?

Katica: Soha nem megyek férjhez.

Vrémond: Tessék. ez az, amire el voltam készülve, ez az... Ez hallatlan bün... örület! Hát miért? Mindenki kéri. Az apja, az anyja, a gyerekek... Mindenki esdve kéri erre.

Katica: Tudom. De éppen nagyon is kérnek ezek a jó emberek. Bár ne kérnének annyira! Az ő kívánságuk legjobb bizonyítéka annak, hogy maradnom kell. Hallgasson rám. Ön ismeri a házat, s így semmiről sem kell fölvilágositanom...

Vrémond: Hát hadd segítsek ön önnek. Szeressük egymást. Legyünk egymáséi. Nekem megvan a könyvelői állásom. Ez is valami. Aztán...

Katica: Ne vágjon a szavamba, hogy minden elmagyarázhassak. Papa és mama már soha többé nem lesz fiatal és hatan vagyunk gyerekek.

Vrémond: Csak öten. Alexis már nem szá-

mit. Mióta a katonaságnál van, nem kell neki senki.

Katica: Időről időre azért küldeni kell neki egy kis utalványt... De ha önnek úgy tetszik, hát mondjunk ötöt. Ha e között az öt között legalább egy lány volna! De négy fiu! Hogy akarja, hogy itt hagyjam ezt a négy fiut, akik közül a legidősebb tizenhat éves, a legfiatalabb pedig még alig tíz?... Ezek sohse voltak az én öcsém, mindig mintha a gyerekeim lettek volna. Én neveltem őket, inkább én, mint a mama. Megtanultam görögül és latinul, hogy a föladataikat kijavíthassam. Én másoltam le a leckéiket.

Vrémond (jókedvűen): És mit csinált azalatt a mamája?

Katica: A mama? Oh, a jó asszony! Ne vádolja őt. Nem volt ideje a gyerekeket nevelni. A papát kellett nevelnie! (Nevetve) Azt akarom ezzel mondani, hogy foglalkozott vele s egészen az övé volt. Betegsége különben is kényszerítette a mamát, hogy folyton mellette legyen. Nyolcvanhatévesen Vichybe kellett mennie. Akkor sok bajuk volt.

Vrémond: Bah! Pompásan megjött az egész-sége. Egyre erősebb lesz, ahogy öregszik.

Katica: Ez csak látszat. Nem erős. Gondoljon csak arra, hogy már ide s tova tizennyolc éve karmester a templomban. Még egyszer se mulasztott el valamit. Valija meg, hogy ez remek! Büszke is vagyok apára!

Vrémond: De van még valami, ami nagyobb érdem. Ez az a mesterség, amelylyel ön fiatal-ságát eltöltötte.

Katica: Pszt! Csunya ostobaságot akar mondani.

Vrémond: Ázzal ölte magát, hogy minden-kire gondolt; a szüleire, a háztartásra, a kis fiukra, meg a nagyokra!... És most folytatni akarja, örökre föl akarja áldozni életét, jövőjét? Nos hát nem és nem!

* A Vigszinház ma adja Lavedan *A Va/on-család* (Cathérine) című darabját. Ezt a darabot, amely a párisi Théâtre Françaisban óriási sikert aratott, Lavedan itt között novellitájából írta. (A szerkesztő.)

BELFÖLD.

A király személye körüli miniszter. Politikai körökben ma este többféle kombináció terjedt el a király személye körüli miniszternek küszöbön álló kinevezésére nézve. Egyik-másik verzió szerint az új miniszter kinevezése már befejezett tény. Ezzel szemben biztos értesülés alapján jelenthetjük, hogy ennyire még nem haladt a dolog. A kinevezés azonban előre láthatólag már a legközelebbi jövőben meg fog történni és jelezhetjük azt is, hogy az új miniszter személye politikai tekintetben és így — ami Széll Kálmán egyéniségénél fogva önként érthető, — szabadelvűség tekintetében is teljesen kifogástalan lesz.

Minisztertanács. Ma délután minisztertanács volt, amelyben a folyó ügyeket intézték el.

A fiakker. A főudvarmesterei sajtó az 6 megszokott leleményességével megint konfliktust kovácsol *Széll Kálmán* miniszterelnök és *Szilágyi Dezső* közt, aki a bíbó-utcai vágyakozás szerint nem ért egyet a miniszterelnöknek az osztrák kvótabizottságra vonatkozó álláspontjával. Bánffy lapja egész rémülettel ábrázolja a konfliktusról, amelyben kiváló szerep jut a francia rémregényekből ismert számozatlan bérköcsinnek is, amely megállt Szilágyi Dezső harmincadutcai lakása előtt és kiszállt belőle Széll Kálmán, a miniszterelnök, aki „fent a Szilágyi szobájában böcsinatért esdekelte”. E szörnyű intimitás ellenére is nyilvánvaló, hogy a főudvarmesterei újság szenzációja együgyű mesénél nem egyéb. Tény, hogy *Széll Kálmán* ma fölkereste *Szilágyi Dezsőt* lakásán, de ez éppen arról a szívélyos, benső viszonyról tanuskodik, amely a két államférfiut egymáshoz fűzi. *Széll Kálmán* és *Szilágyi Dezső* ma este a szabadelvű pártkörben is hosszasan tanácskoztak egymással és beszélgetésük intím, vidám hangja mindenkit meggyőzhetett annak az estlapi híreinek célzatosságáról. Amikor elváltak egymástól, *Széll Kálmán* mosolygva, nem minden célzás nélkül megjegyezte oly hangosan, hogy sokan meghallhatták:

— Ime, a konfliktus el van intézve.

Az Osztrák-Magyar Bank ülése. Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsa holnap délelőtt tíz órakor tartja első ülését Budapesten. A főtanács előkészítő bizottsága ma délután négy órakor ülést tartott, amelyre *Bilinski* kormányzóval *Metzensoff* vezértitkár, *Waldmayer* főellenőr, *Suess* és *Schoeller* főtanácsosok jöttek Budapestre. Jelen voltak még az ülésen: a két alkormányzó, továbbá *Popovics* Sándor miniszteri tanácsos és dr. *Gruber* udvari tanácsos, mint miniszteri biztosok. A főtanács első budapesti ülésézése alkalmából rendezendő díszelőadás holnap este 6 órakor

lesz a Hungáriában. A főtanács előreláthatólag holnap ülésében fogja kinevezni a magyarországi központi felügyelőt.

Pletykák. Egy reggeli lap közlése nyomán sokat beszéltek ma Lukács László pénzügyminiszter távozásáról. Ezt a mondo-mondát azzal a másik mondo-mondával hozták összeköttetésbe, hogy a pénzügyminiszter tárcájának tegnapi képviselőházi-tárgyalásán nem szándékozott megjelenni. Csak a könnyen hívők kedvéért jegyezzük meg, hogy az egészről egy szó sem igaz. A pénzügyminiszter olyan kevéssé szándékozott a tegnapi ülésről elmaradni, hogy betegsége dacára elment és felszólt. Elment az appropiació mai bizottsági tárgyalására is, ami ugyan természetesen, de a pletykákkal szemben ezt is cáfolatnak vehetjük.

Az igazságügyi bizottságból. A képviselőház igazságügyi bizottsága ma délelőtt *Szilágyi Dezső* elnöklésével ülést tartott, amelyen *Plossz* Sándor igazságügyminiszter is megjelent. A bizottság *Mohay* Sándort bízta meg az 1826:29., 1889:37. és 1892:29. viz-jogi törvények módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényjavaslat előadói tisztével és neki osztotta ki a kolozsvári felügyelőségnek azt a megkeresését, amelyben fölhatalmazást kér, hogy megindíthassa a büntető eljárást az ellen a maros-tordavármegyei oláh ellen, aki megsértette a képviselőházat.

A belföldi állami járadékok. A bécsi *Pol. Corr.* Lukács László pénzügyminiszternek a belföldi állami járadékok idehaza való elhelyezéséről tett nyilatkozatait az alábbiakhoz megjegyzéseket fűzi:

Magyarországon a közgazdasági szempontot mindig főleg a helyes és a tulajdonképpeni állampénzügyi érdeknek. De az államhitelezésére már csak azért is nagyobb gondot kell fordítani, mert az államhitelezés kedvező állapot a magánhitelezés üdvösen hat vissza. Ez a belső magánhitel oka az állami kötvények adómentességének és egyéb kedvezményeinek, amelyeket azonban nálunk nagy bőkezűen nemcsak a zölgelvényekre, hanem más címletekre is kiterjesztettek. Erről az utról, ha már egyszer rátréteget, bájos egyszerre minden átmenet nélkül letermi. Bizonyos azonban, hogy törvényhozói intézkedések nélkül, közigazgatási uton is sokat lehet tenni az állami címleteknek a belföldön való elhelyezése érdekében. Az új irányt leghatározottabban jelölte meg a pénzügyminiszter képviselőjének a biztosítási anketen tett kielenléte, amely szerint a díjtartalek szervezésénél az állami járadékokon kívül csak néhány, pupillaris biztosítéknak minősített záloglevél jöhet tekintetbe. Ezt az elvet remélhetőleg jövőre is következetesen fogják majd alkalmazni. Ami az árpapénzek elhelyezését illeti, azt a felhatalmazást, amely szerint ezek a pénzek pénzügyintézetekben is helyezhetők el, az állam felügyeleti jogának szigorú érvényesítésével kellene korlátozni. Gyámszerek általában nem szolgálhatnak a magánhitelezés-
szükséglet legitím kielőgítésére. Meglehet végül, hogy a kibocsátandó új koronajáradéknak száz koronás címletekre való felosztása is hozzá fog járulni ahhoz, hogy, miként a pénzügyminiszter óhajtja, a kis betevők széles köre is állami járadékokba fektesse be pénzét. A kormány, amelynek élén *Széll Kálmán*, a magyar aranyjáradék megteremtője áll, bizonyára meg némi akadályok ellenére is elő fogja mozdítani azt az áramlatot, amely az államhitelezés új forrásokat nyit az országban, végső eredményében pedig a külföldön is növelni fogja a magyar államhitelezés tekintélyét és szoliditását.

Az appropiació a bizottságban. A képviselőház pénzügyi bizottsága *Falk* Miksa elnöklésével tartott mai ülésében tárgyalás alá vette az 1900. évi állami költségvetésről szóló törvényjavaslatot. A kormány részéről *Széll Kálmán* miniszterelnök, *Lukács* László pénzügyminiszter és *Grünstein* Bela államtitkár voltak jelen az ülésen. *Neményi* Ambrus előadó konstatálta, hogy a javaslat minden egyes tételében megegyezik a ház határozataival, formájára nézve megfelel az állami számviteli törvény rendelkezésének, ötödik szakasza pedig a miniszterelnök által a bizottság költségvetési vitája elején tett kielenléstnek. Ennélfogva a javaslatot elfogadásra ajánlja. *Ugron* Gábor kijelenti, hogy miután a törvényjavaslat elfogadása politikai bizalmat involvál magában, nem járulhat a javaslathoz. *Justh* Gyula ugyanily értelemben nyilatkozik. Bizalmatlanságát nem szándékozik ezúttal bővebben megokolni, hanem egyszerűen utal azokra, amiket a bizottság és a ház költségvetési vitájának rendjén elmondottak. Ezekre és a pártállásra való tekintettel nem fogadja el a törvényjavaslatot. A bizottság többsége általánosságban megszavazta a törvényjavaslatot. A részletes tárgyalás során a 8. §-nál *Matekoves* Sándor indítványára fölhatalmazták a király személye körüli minisztert, hogy a tárcája keretében tartozó tisztviselői és költségvetés részére a költségvetésbe fölvevő magasabb drágasági pótlékat folyó évi január 1-től folyósíthassa. Ezzel az ülés véget ért.

KÜLFÖLD.

Kína sorsa. Washingtonban és Berlinben ma tették közzé azt a jegyzékváltást, amely az Egyesült-Államok és Anglia, Franciaország, Németország, Oroszország, Olaszország és Japán között a *Kínában követendő politikára* nézve folyt. A jegyzékváltás 1899. szeptember 6-tól 1900. március 20-ig terjed és azzal a jegyzékkel kezdődik, amelyet *Hay* külügyminiszter a külföldön levő amerikai nagykövetelekhez intézett s amelyben azt a kívánságát fejezte ki az Egyesült-Államok nevében, hogy a kínai piacokat nyissák meg az egész világ számára, ami előjé veszi netaláni veszedelmes bonyodalomnak. A jegyzék egyszerűen ilyen értelmű nyilatkozatot kíván a kormányoktól, hogy szívesen lehesse a hatalmak között akcióját *Kína integritásának fönntartása érdekében*. Mikor a berlini nagykövet ezt a jegyzéket a német kormányuk bemutatva, Németországnak arra a

Katica: Fájdalmas emlékezőseink, ha ugyan ráérünk.

Vrémond: Hisz ez éppen ellentéte a reménynek, szegény Katica! És nagyon fáj...

Katica: Nem, az emlékezés nem fáj. Meg van engedve a gyöngöknek, a kiesinyeknek, a szerenesétleneknek, a türöknek. Sőt jót is tesz nekik. Az emlékezés az önfeláldozás költészeté, a megnyugodottak visszapillantása, a sóhaj, amely akkor röppen el, a mikor nagyon is nehéz a kötelesség. Ne tiltuk meg magunknak az emlékezőt, jogunk van hozzá; ez mintegy önfeláldozásunknak apró pénze.

Vrémond: Szépen beszél Katica. De nagyon boldogtalanok vagyunk. És oly szép idő van éppen! Ha elgondoljuk, hogy ebben a pereben, a napon, amely szinte utazni küldi az embert, vannak emberek, akik szeretik egymást, akik egymás kezét fogják, gondtalanul, akik nem gondolnak másra, mint az örömrükre!

Katica: Mit akar ezzel! Aztán ne legyen oly romantikus. A romantika nem nekünk való.

Vrémond: Nem vagyok romantikus.

Katica: Egy küsső az. Az ember sokszor romantikusabb, mintsem gondolná. Miért is szeret engem, aki se fiatal nem vagyok, se...

Vrémond: Óh! Óh!

Katica: Harminc éves leszek jövőre, Alfréd.

Vrémond: Nos? En negyven...

Katica: So fiatal nem vagyok, se szép. Mondhatnám, csunya vagyok. Nagy szájam, nagy orrom van. Semmi nőies... Semmi báj, egy krajcárnyi elegancia se... „Katica bácsi” — ahogy a gyerekek elneveztek. És ime, én egyszerre elhatározza, hogy nőül veszi Katica bácsit? Hisz ez romantika, barátom, regény! Térjünk vissza a valóságra. Most mindjárt megjön Pierre és Gaston. Mértani leckeiket kell nekik adnom. Tessék, ez az egész historia! Aztán az ebédre ügyelek, mert szegény öreg Mártának már nem biztos a keze. *Fölfúj* leszek este és ha nem nézek utána, olyan lapos lesz, mint egy tábla. Ne vessen hát!

Vrémond: Nines hozzá kedvem.

Katica: Nekem sines. Csak erőltetem magamat. Erőltetni kell magát az embernek. Ha szabadjára bocsátanám magamat, és a feeskékre meg a kék égre gondolnék, mint ön, akkor, isten veled bátorság! Mindjárt lenn volnék, meg az egész had, papa, mama, a négy gyerek is lenn volna. Legyünk vigak, hogy elvégezhesük kötelességünket, és adjunk másoknak kedvet ahhoz, hogy elvégezhessek a magukét.

Vrémond: (szomoruan): Jó, legyünk vigak. Hát... soha?

Katica: Most nem. Ez az egész, amit mondhatok.

Vrémond: És később?

Katica: Nem tudom...

Vrémond: Mégis... nos?

Katica: Néhány év múlva, majd későn... ha ugyan nem ijed meg ettől... ha majd nagyok lesznek a gyerekek s el lesznek látva, ha majd papa meg mama... a drága jó szülék... fájdalom! Ók se élnek örökké!... Akkor talán... ha majd végre egyedül leszek s ön még mindig így fog gondolkodni...

Vrémond: Várni fogom, Katica, várom!

Katica: Köszönöm. Akkor majd a feleségem leszek. Oh, milyen öreg leszek, hallja!

Vrémond: És én egész ősz leszek! De legalább megérdemeltük majd egymást!

Katica: Igen, azt hiszem, hogy jogunk lesz a boldogságra.

Vrémond: En máris boldog vagyok. (Megcsókolja a kezét.) Oly nagyon szeretem önt, Katica bácsi!

Katica (visszahuzza a kezét): Pszt! Hallom papát és mamát az előszobában. Nem akarom mutatni előttük, hogy másképp szeretjük egymást, mint barátsággal...

Vrémond: Eltitkoljuk előttük? Miért?

Katica: Mert olyan jók, hogy azt akarnák, házasodjunk össze rögtön... és ezt nem szabad.

Vrémond: Igaz. Ezt el is felejtettem.

Katica: De igen, Alfréd. Ennek így kell lennie. Ne okozzon nekem bánatot; többet szenvedtem én már, mintsem gondolja. Nem lehet, nem szabad férjhez mennem. Az én helyem itt van, itthon, ahol még nagyon sokáig lesz rám szükség. Minden dicsérvés nélkül mondom: nélkülözhetetlen vagyok itt.

Vrémond: Hisz akkor is örökre itt maradhatna. Azzal a különbséggel, hogy ketten vigyáznának rájuk, a helyett, hogy ön egyedül törje magát velük.

Katica: Nem. Ha az ön lennék, bizonyára megszűnnék az óvék lenni, Mindenesetre kevesebbet volnék az óvék és az ó gyöngeségük megköveteli, hogy egészen az legyek. Amely naptól kezdve fölük távol szeretnék, hiányoznék alóluk a talaj. Hisz oly kevéssé praktikusak!

Vrémond: És ön? Ön sem az, amikor boldogságtól van szó.

Katica: Ugyan kérem, az én boldogságom nagyon másodrendű dolog!

Vrémond: És az enyém? Mit szól az enyémhez?

Katica: Utóvégre is szépen ellesz nélkülüm. A férfiak hamar rendbejönnek.

Vrémond: Azt hiszi? Igazán kegyetlen! Ime, már évek óta némán szeretem és várom. Ma örökre eltaszit magától s azzal vigasztal, hogy majd rendbejövök. Nem Katica, nem fogok rendbejönni. Vagy ha igen, akkor belébetegszem és beléhalok.

Katica: Oh, dehogya! Az ember nem hal bele oly könnyen, fix időben a bánatba. A bánat és a nyomorúság élteti az embert, s eltartja, néha még jobban, mint az öröm és a gazdagság. Ön melankolikusnak fog élni, nem lesz teljesen boldog. En is élni fogok, gondolkozva, szintén nem teljesen boldogan. De élni fogunk, mint minden ember, Istenem — álmaink háromnegyed részét föláldozva, az utolsó negyedét pedig rosszul megvalósítva.

Vrémond: És mi fog szórakoztatni, megerősíteni?

már előbb tett kijelentésére utalt, hogy Amerikának a szerződésekből folyó előjogi biztosítatni fognak és hozzátette, hogy Németországtól azért kívánják az említett nyilatkozatot, mert a német és angol állampolgárok között komoly viszályok támadhatnak, amelyek Amerika érdekének ártanak. Jackson, berlini amerikai nagykövetségi titkár december 4-ikén azt táviratozta kormányának, hogy Németország nem ellenzi a kívánt nyilatkozat megadását. Bülow külügy-miniszter később írásbeli választ küldött a washingtoni kormányának, amelyben megerősítette a Jackson előtt tett szóbeli nyilatkozatot. Oroszország azt válaszolta az amerikai kormány jegyzékére, hogy örömmel fogadja el a javaslatot. Franciaország és a többi hatalmasság ugyanilyen szellemben válaszolt. Március 20-án Hay külügyminiszter azt írta a nagyköveteknek, hogy az Egyesült-Államok, minthogy javaslatukat valamennyi hatalmasság elfogadta, minden egyes hatalmasságnak a választát véglegesnek és végérvényesnek tekintik.

Gróf Bülow német külügyminiszter az Egyesült-Államoknak a Kinában követendő politikára vonatkozó javaslatára e hó 19-iki keleti jegyzékében azt mondja, hogy Németország Kinában levő birtokain kezdettől fogva nemcsak vallotta, de tényleg végre is hajlítta azt az elvet, hogy ipar, hajózás és kereskedelem tekintetében valamennyi nemzet egyenlő bánásmódban részesüljön. Németországnak eszé ágában sincs, hogy jövőre eltérjen ettől az elvtől, amely egyszerűen kizárja, hogy Németország Amerika polgárait kereskedelmi szempontból megkárosítsa, amíg Németországot erre más kormányokkal ettől az elvtől való esetleges eltérése nem kényszeríti. Ha tehát a Kína ipari fejlődésében érdekelt többi hatalmasság is hajlandó ezeket az elveket elismerni, a német kormány csak örülne neki és ebben az esetben szívesen hajlandó az Egyesült-Államokkal és a többi hatalmassággal olyan egyezményre lépni, amely kölcsönösen egyenlő jogokat biztosít valamennyi nemzet polgárainak.

Joubert tábornok meghalt.

Budapest, március 28.

Egy Lourenço-Marquezből küldött távirat lakonikus rövidséggel jelenti, hogy Joubert tábornok, a boer hadsereg vitéz főparancsnoka ma meghalt.

Hogy ez a hír milyen hatással lesz a boerokra, azt nem lehet előre sejtteni. Joubert történelmi alak Transvaalban, s így halálának híre esetleg a végletekig megfeszíti a boerok elkésirendett harci kedvét.

Ez az öreg, jóságos arcú tábornok végtelenül érdekes ember volt. Éppoly köztudomásúak voltak nagy éreneyei, mint kicsinyes hibái. Egy cévenyesi protestáns családnak sarja. A cévenyesi Joubert-család előbb Hollandiába ment, s onnan vándorolt ki 1688-ban Dél-Afrikába. Joubert tábornok 1880-ban lett boer nemzeti hős, amikor a Majuba-Hillen véres csatában megverte az angolokat. Azóta népszerű lett s köztisztelet környakozta. Krügernek, az elnöknek sohse volt jó barátja. Pretóriában évek óta nyílt titok, hogy bár ünnepi alkalmakkor testi-lelki jó barátoknak mutatkoztak, nem szerették egymást. Ezt úgy magyarázták, hogy Krüger a népszerűségét és a hadviselő géniuszt irigyelte Joubertől, míg ez Krüger nagy állását és pénzét irigyelte. Joubert tábornokot a nép Slim Pietnek nevezi, amit úgy lehetne lefordítani: agyafurt Páter. Becsületessége közmondásos volt. Sohsem hazudott, semmi pletyka nincs róla.

Gyöngéi közé tartozott, hogy nagyon szerette az arekét látni. Egy barátja azt írta róla a Daily-Mailben, hogy ő Transval legtöbbször lefotografált embere. S éppen ezért mindenki ismerte. Arca a nagyon értelmes boer típusa. Homloka magas, haja ősz, szeme jóságos, szürke, tekintete bátor. Általában igen méltóságteljes föllépésű, tiszteletet parancsoló alaknak mondják.

Hazájában általánosan ismert nagyobb győnelője az volt, hogy nem elégedve meg elélnöki és főhadvezéri állásával, mindenáron a köztársaság elnöke szeretett volna lenni. Két alkalommal akarta Krüger az elnöki tisztből kibuktatni. Az első választásánál azt rebesgették, hogy több szavazatot kapott, mint Krüger, de ez — csalt s úgy olvastatta össze a szavazatokat, hogy az ővé lett a többség. Öt évvé később ismét megbukott Krügerrel szemben.

Hogy milyen szegénysorsu ember volt, erre nézve tanuságul szolgálhat az, hogy amikor 1884-ben Krügerrel és Smit tábornokkal hivatalos küldetésben Londonban járt, még a hotelszámláját sem tudta kifizetni. A lefotografáltatás mellett nagy szenvedélye volt a levélírás. Tömör, kifejező stílusban, ígazi költői lendülettel írt, s mindig gondoskodott arról, hogy levelei angol lapokban meg is jelenjenek.

A hadviselésben rendkívüli ravaszság, óvatosság jellemezte. Nem annyira a vakmerő bátorság, mint inkább a csöndes, kelepéccsel dolgozó, agyafurt taktika embere volt. Katonáival mindig igen szigorúan bánt, mégis rajongtak érte.

(Joubert.)

London, március 28.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Lourenço-Marquezból mai kelettel, hogy Joubert tábornok meghalt.

London, március 28.

A Reuter-ügynökség jelenti Pretóriából mai kelettel: Joubert tábornok tegnap éjjel fél 12 óraker, gyomorhaj következtében, melyben az utóbbi időben szenvedett, meghalt. A várost ennek az igaz hazafinak, vitéz tábornoknak és becsületes, tiszteletreméltó embernek a halála mély gyászba döntötte.

London, március 28.

Itt kételkedve fogadták a Joubert haláláról szóló hírt, annál is inkább, mert White tábornok tegnap, amikor a fokvárosi községtanács feliratot adott át neki, azt mondotta Joubertől, hogy derék katona s hős ellenfél, de halála hírével szó sem esett.

(Hírek a csatáerről.)

London, március 28.

A Bloemfonteinba visszaérkezett French tábornok azt jelenti, hogy Olivier és Grobelaar boer parancsnok haterer boer katonával utban vannak Krons-aad felé.

London, március 28.

Négyezer oranjei boer hatalmába kerítette a Kimberleyből Paardebergbe vívő utat s megszállott egy farmot, ahol angol lovak legeltek. Céljuk az, hogy Jakobsdaal mellett a vasutat elpusztítsák. Roberts valószínűleg csak április végén fog előrenyomulni.

London, március 28.

Roberts proklamációjának éppenséggel nincs meg a kívánt hatása. A Times második kiadása ezt jelenti Bloemfonteinból: Oranje szabadállam okkupált részének állapota arra kényszeríti Roberts lordot, hogy a főhadserg még hosszabb ideig itt maradjon. Komoly veszedelem fenyegeti közelekedési vonalainkat, ha az előnyomuló csapatok háta mögött nem pacifikálják teljesen a területet.

London, március 28.

A Morningpostnak jelentik Mafekingből Gaboronésen át 15-iki kelettel: Az ellenség ma is ágyuzta az angolok hadállását. A boerok minden lehetőt elkövetnek a bennszülöttek megnyugtására. Itt minden rendben van.

A Daily Telegraphnak jelentik Ladysmithből 26-iki kelettel: Huszezer oranjei boer őrzi a Sárkány-hegység új szorosait. Hír szerint a boerok visszavonják nehéz ágyúikat a Biggars-hegyről. Nem szándékoznak ott állást foglalni.

A Daily Chronicle jelenti Kimberleyből 26-iki kelettel: Négyezer oranjei boer megszállta a Kimberleyből Paardeberg felé vívő utat. Ugyanez a lap jelenti Ladysmithből 26-iki kelettel: A boer haderő ideérkezett jelentések szerint Wesselsnecknél, Elandslaagtól északra a legvégső állomásnál, nyole mérföldnyire a Biggars hegy tövéig áll.

A Daily Newsnak jelentik Fokvárosból 26-iki kelettel: Roberts lord ideérkezik, hogy feleségével találkozzék. Nem valószínű, hogy az angolok egy hónap letelte előtt tovább nyomulnának előre. Clement tábornok négy hadosztalban Bloemfontein felé tart.

A Daily Mailnak jelentik Fauresmithből tegnapi kelettel: Clement tábornok ellentállás nélkül megszállta Jágersfonteint és Fauresmithet.

London, március 28.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Maszeruból tegnapi kelettel: Miután a Pilcher tábornok vezetője alatt álló angol csapatok visszavonultak, egy erős boer sereg, amely valószínűleg Olivier tábornok parancsnoksága alatt állott, megszállta Ladybrandot és erős hadállásba helyezkedett Platberg

és Modderport környékén. Azt hiszik, hogy az ellenség visszavonulása Kroonstadt felé el van vágya és hogy csata várható.

London, március 28.

A Reuter-ügynökség jelenti Pretóriából 23-iki kelettel: A Natal-Frontnak egy távirata jelenti: A boerok még folyton pusztítják azokat a községbányákat, amelyek az angoloknak hasznukra válhatnak. A dundeei bányáknak mind a három aknáját felrobbanították és gépeket elpusztították. A többi községnégya elpusztítására is befejezték az előkészületeket. Ugyanez ez ügynökség jelenti Simonstownból, hogy tegnap két boer fogoly megszökött az északi táborból.

London, március 28.

A Reuter-ügynökség jelenti Lourenço-Marquezból e hó 26-ról:

A Johannesburgs Diggers News jelentése szerint a pretóriai hadügyi hivatal e hó 21-ről jelentéseket kapott, melyek szerint Grobler és Olivier tábornokok, akik nemrég Norwalspontból és Stornbergből Tabanehu közelébe érkeztek, észak felé vonultak, hogy ne kelljen aggódniok a miatt, hogy esetleg elvágják utjokat. Azt hiszik, hogy a csapatok, melyek az Oranje szabadállam déli részét elhagyták, legközelebb Winburgba fognak érkezni. Néhány nap múlva Grobler és Olivier tábornokok egyesülni fognak Dewet tábornokkal, mire a szövetségesek igen hathatós ellentállást fognak kifejteni Roberts lord csapataival szemben.

(Egyéb hírek.)

London, március 28.

Daily Newsnak érdekes dolgot táviratoznak Lourenço-Marquezen át Pretóriából. E szerint Pretóriába nemrég Franciaországból mérnökök érkeztek, akik ott ágyúöntő műhelyeket rendeznek be. Már gyártottak is egy nagy ágyút. A dundee-oryheidi vasut összes anyagát Pretóriába szállították.

London, március 28.

Az angol arisztokrácia tagjai mind nagyobb számmal mennek Dél-Afrikába harcolni. Legújában Norfolk herceg főpostamester, az angol katolikusok főembere a Sussex Imperial yeomanry sorába lépett hadnagynak; a hadnagy már ötvenkét éves. Cranborne lord, Salisbury lord fia egy milicezreddel ment Dél-Afrikába. Salisbury lord másik fia, Cecil lord, Mafekingban van.

A Standardnak jelentik Durbanból 26-iki kelettel: A Rennie-társaság Matabela neví partjáró gőzöst egy angol cirkálóhajó a Delagoa-öbölből behoza a kikötőbe, mert állítólag kőszenet szállított Transvaalnak.

London, március 28.

A Timesnak jelenti, hogy Pétervárról már szintén elküldték a boer köztársaságoknak az intervenció kérésére adott elutasító választ. A válasz legjobban hasonlít a hollandokéhoz, mert a legnagyobb rokonszenvet és sajnálkozást igyekszik a sorok közt előlulni.

London, március 28.

Sir Edward Robert Prevost Woodgate vezérőrnagy a moovriver melletti kórházban a január 24-iki spionskopi ütökzetben kapott seibebe belehalt. Woodgatet egy szétrobbanó gránát forgácsa a homlokán találta, mikor az 5-ik dandár 9-ik hadosztálya élen a Spionskopot elfoglalta.

(Mommsen a háborúról.)

London, március 28.

Mommsen Tivadár, a világhírű történétirő, hosszabb tanulmányt írt a North American Reviewbe az angol-boer háborúról. E miatt az angolok közül sokan megtámadták s egy birminghami egyetemi tanár egyenest Mommsenhez fordult levélben felvilágosításért. Mommsen a következő levélben válaszolt neki:

Tisztelt uram,

Köszönöm hosszú levelét. Engedje meg, hogy röviden válaszoljak. Anglián kívül egyetlen hang sem hallatszott, amely Angliát a háboru ügyében védelmezne. Ez egy új Dreyfus-eset, élével Anglia ellen irányítva. Azt hiszi ön, hogy az általános megbotránkozásnak nincs alapja? Sokan az ön földieinek legjavából osztják a kontinens védelményét, de a hadi állapot elhallgattatja őket — right or wrong, my country! Megengedem, hogy a boer kormány panaszokra adott okot, de ezek a panaszok nem adnak okot, csak ürügyet a háborura. Aki a gyémántmezőkre és Kimberley megszállására gondol, nem veszi komolyan Salisburynek mondását: „Nem keresni aranymezőket, nem akarunk hódítani”. Jameon raulókulandjót ma mindenütt elítélik, de elhiszi-e ön, hogy az önkormányzatának legalább néhány tagja nem részes ebben a botrányos büntényben? Azt hiszi-e ön, hogy ezt a

büntényt kellőképpen megtorolta a parlament? Ön különbséget akar tenni Anglia és Cecil Rhodes és bandája közt, de ez nem fog önnök sikerülni. Igényt tarthat-e az események után Anglia arra, hogy higgyünk jóhiszeműségében? Elhiszi-e ön, hogy a boerok hódító hadjáratot akartak indítani Anglia ellen? Ők megemlékeztek egy jogtalansággal és szenvedésekkel teljes századról és önvédelmi harcra kezdtek, fájdalom sikertelenül. Ezentúl a hollandiak a Fok-földön az őrök szerepét fogják játszani, de a bosszú kar előbb-utóbb csapásra fog emelkedni. Higyje el, Anglia minden barátját szomorúsággal töltik el az e féle diadalok.

Theodor Mommsen.

HIREK.

Meghalt a vezér.

Hanyatlik a nap; kiesel búr ivadék

Hazahajítja a rétről a barmot.

Oranje vizein piros alkonyat ég,

Halk fényvel előntve a farmot.

— „Nem szolt ma az ágyu, — föladtuk a harcot?!

Mért könnyes, apácska, mitől piros arcod?!”

— „Tekints föl a napba, fiam, szaporán:

Ott lángol a lelke a hősnök,

Mig népe lehullva jajong a porán,

Árvája a mindig örösnök!

És hantja ölén a kihalt hon avarja

Óvéle a nemzetet is betakarja.“ —

Friss esteli szél kel a kopje felül,

Az Oranje veri halkan a partot;

A búr gyerek arca kihál, kihevül:

— „Puskát a kezembe s a kardot!

Elszántan élébe a büszke halálnak,

Búr föld ez a föld, hol a búr fiak állnak.“ —

Szemük összetalál ridegen, komolyan

Végső sugarában a napnak:

— „Több vért ne igyék, fiam, itt e folyam, —

Ég rendeli: állj te be rabnak.

És kúnt a mezőn, ha feszül deli melled,

Zendüljön a dal kasza ére-szava mellett.

Fegyvertől esett el a búr, — de azért

Örökre marad fenn a dalban,

Mig önmaga zengi a hősi vezért,

Ki a sírba bukott diadalban.

Mért futni a harcra halálra ítélve?! —

Szenvedni, dalolni maradjatok élve!“ —

Halk éjszaka kéklík a nagy temetőn,

És sírnak az ifjak, a vének,

De most dacosan, zokogón, epedőn

Zeng össze az isteni ének.

Bús sóhaja ennek a héroszi végnök

Uj hős dala lőn a nagy emberiségnek.

Gergely István.

A kis-komáromi boltosok.

A kis-komáromi boltosok arról neveztesek, hogy feltűnően előkelő mellékfoglalkozásuk van. Az egyik pap, a másik káplán, a harmadik tanító s a negyedik és ötödik is valami. Nagyon tisztességesen megélhetnének a mellékfoglalkozásuk jövedelméből is, amint látnivaló.

De ők demokraták és inkább boltosok akarnak lenni. Hát az is szép foglalkozás.

— Oh milyen romantikus! — sóhajt fel a pap, mikor a reggeli mise után elsiet a keresztény fogyasztási szövetkezetbe s reverendásan odaáll a pult mögé. És nincs is a romantika varázsa nélkül, mikor a tisztelendő ur az isten szolgájából egy szempillantás alatt átváltozik a kis-komáromi intelligencia kiszolgálójává s kecses pukedlivel kérdi a pult mögül:

— Mit mésztatik pancsolni?

Aztán pedig szolgál sóval, paprikával, babbal, lencsével, krumplival és pálinkával.

Közben megérkezik a káplán, a tanító s a többi előkelő mellékfoglalkozású boltos. És akkor már közösen szolgálnak ki. A felnőtteteket a pap, a bakfiseket a káplán s az iskolás gyerekeket a tanító. Mert munkafel-

osztásnak kell lenni. Ha pedig olykor szünetel a munka s esőnd borul a boltra, akkor a kis-komáromi boltosok kölesönösen beszámolnak arról a tevékenységről, melyet a közös bolt felvirágoztatása érdekében a bolton kívül felvirágoztatása érdekében a bolton kívül fejtettek ki. Nagyon nemes versenyegés ez és az ilyen beszélgetések is nagyon föl-emelők.

Azt mondja a pap:

— Én megmondtam a népnek, természetesen a templomi szöszékről, hogy nem lézsen Isten áldása a munkáján, ha szükségleteit nem a keresztény fogyasztási szövetkezetnél szerzi be, hanem holmi jött-ment kazár boltosnál. De van is foganatja. Mert a néphallgat a papjára s más az, ha valami boltosnak csak az ujság csinál reklámot vagy ha ezt a tiszteletet a prédikáló pap vállalja magára... Isten hozott, Nagyláb Bertók Péter, hát csak eljöttél a boltba! Hogy hát szappantért küldött az asszony? Adok, fiam, szappant és egyebet is, csak máskor is el gyere...

A tanító megvárja, míg a pap kiszolgáltatta Nagyláb Bertók Pétert, aztán neki is van mondani valója:

— Én az iskolában fülön csiptem a kölyköket és jól a fejükbe vertem, hogy elviszi őket az ördög, azonfelül pedig megtanulják a kukoricán térdelést is, ha más boltba mernek menni, mint a miénkbe. Nagyon szeliden vertem a fejükbe a tanítást, amit abból is láthattok, hogy még a kazár boltos fia is csak hozzánk jön majd ezentul, ha vennie kell valamit... De már jön is az egyik nebuló. Szervusz, Kovács Ferkó! Cukor kell? Adok, fiam. A faliképeken ugyan vad lónak mondtad a tigris, de megbocsájtom neked, mert derék fiu vagy. Szervusz, szervusz...

A káplán semmit sem szól, de a kis Borzas Örszének, aki gyertyáért jött, átad ajándékba egy csomó példányt a Herkó Páterből:

— Oszd ki a barátinoid közt, Örsze. Olvassátok, nagyon vidám ujság. És máskor is kapsz, csak gyere a szövetkezet boltjába.

Hát így telik a kis-komáromi boltosok napja...

De így telik másutt is. Az országban mindenfelé megalakultak a keresztény fogyasztási szövetkezetek, ami ellen bolondság volna beszélni. De a fogyasztási szövetkezetek prosperálása érdekében a pap a szöszékről agitál, a tanító az iskolában gyakorolja a szelid nyomást. Azonfelül a pap és a tanító maga jár el a szövetkezetbe, hogy személyesen ellenőrizze, vajjon engedelmessékedt-e a nép és a gyerekhad az agitációnak és a kapacitációnak. Mellékesen százával osztogatják a templom előtt és az iskolában a *Herkó Fáter* című élelaptop, amelyik szintén az ő hangjukon csinálja a hangulatot. Csupa jól szervezett manőver, babonás parasztek megijesztésével, fanatikus asszonyok felizgatásával, iskolába járó gyermekek terrorizálásával. Hogy a babot, a szappant, a gyertyát a keresztény fogyasztási szövetkezetnél vegyék s ne akármilyen boltosnál.

Most Kis-Komáromból panasolja ezt egy levél, de nem ez az első. Jött már hasonló levél az ország minden vidékéről.

... S én most már csak arra vagyok kíváncsi, hogy vajjon abban a törvényjavaslatban, melyet a kereskedelmi miniszter most készít elő a *tisztességtelen verseny* dolgában, találkozik-e majd kiesinyke paragrafust a legújabb kereskedelmi megkülönböztetésről is.

A keresztény babról meg a kazár babról. Ámbár hiszen a családokat feliratok mellett, mint a „végeladás következtében beszerzési áron alul” vagy „nincs jobb pálinka a Schwarz-pálinkánál” — egészen jól megáll az a gyertya is, melyet a pap a szöszékről, a tanító pedig az iskolában ajánl. Ez is verseny és... no de nem mondom, hogy milyen verseny.

K.

Budapest, március 28.

— EUDAPESTI NAPLÓ. Március 31-én uj

előfize és nyílik a Eudapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Személyi hír. Gróf *Khuen-Héderváry* bán ma Budapestre érkezett. — *Báró Seefried*, a király unokájának a férje, ma nevével ideérkezett és az Angol királynőbe szállt.

— A király a budai Vigadóban. A főváros hivatalos értesítést kapott, hogy a király május hó 15-én meg fogja tekinteni a budai Vigadót. A főváros most azon igyekszik, hogy a király látogatása idejére a Corvin-tér teljesen rendezve legyen. A téren lévő piacot egyelőre az alsó Duna-partra helyezik át. Ha pedig a tavasszal az alsó rakodó partot előnté az árvíz, abban az esetben a piacot a felső rakodó partra terelik. A Corvin-tér rendezésének munkálataival egyidejűleg fel akarja építtetni a főváros a Milacher-féle közutat is, melynek költségeire már 23—24 ezer forint áll rendelkezésre.

— *Ferenc Ferdinánd főherceg vadászaton*. Grácból táviratozzák, hogy *Ferenc Ferdinánd főherceg* ma délből szigorú inkognitóban Grácba érkezett, a vasutállomáson megebédelt, aztán Pragerhofon át Fridauba utazott. A főherceg onnan kocsin megy gróf *Bombelles* birtokára fajlvadászatra.

— A kiközösített orleansi herceg. Elmondtuk tegnap, hogy minő kellemetlen konfliktusba keveredett az orleansi herceg az angol klubokkal és ezzel egész Angliával. Most bővebb részletekről ad hírt londoni tudósítónk. A *Bachelor-klub* április 4-ére gyűlést hívott össze, amelyben az orleansi herceg kirekesztéséről fog határozni. Ez a klub felszólította a herceget, hogy nyilatkozzék arról a leveléről, amelyet *Willets* francia rajzolóknak írt. A herceg még eddig nem felelt a felszólításra s ezért valószínűleg *ki fogják rekeszteni a klubból*. A *St.-James-klub* is gyűlést hívott össze; ennek a klubnak felelt ugyan a herceg, de válaszáat nem találják kielégítőnek. Ezzel lealkonyodott a napja Angliában az orleansi hercegnek.

— A hadtestparancsnok íthon. Herceg *Lobkovitz* Rudolf hadtestparancsnok — akiről a minap az a hír terjedt el, hogy csehországi birtokán súlyosan megbetegedett — ma feleségével együtt a legjobb egészségében hazaérkezett Budapestre.

— *Apponyi levele Jókaihoz*. Gróf *Apponyi Albert* ma a következő levelet írta *Jókai* Mórhöz:

Van szerencsém Méltóságod tudomására hozni, hogy az interparlamentáris konferencia tegnap délután megtartott teljes ülésén alábbi javaslatomat változatlanul és egyhangulag magáévá tette: „Az interparlamentáris konferencia különös rokonszenvvel és őszinte elismeréssel vette tudomásul a Méltóságod bölcs vezetése alatt megalakult hasonirányú sajtó-egyesület kilátásba helyezett készséges támogatását s a nemes ügy iránt tanusított hazafias és emberbaráti lelkesedését.” Elnöki tiszteletből kifolyólag feletőbb kedves kötelességet teljesítek, mikor az interparlamentáris konferencia nevében úgy Méltóságodnak, mint az egész tisztelt sajtónak legőszintébb köszönetünket fejezem ki.

Hazaflias üdvözléssel és tisztelettel

Budapestben, 1900. március 28-án

alázatos szolgálja

gróf *Apponyi Albert*.

— *Nászuton*. A *Correspondenz Wilhelm* közli, hogy gróf *Lónyay Elemér* feleségével ma *Genuába* érkezett.

— *Benedetti meghalt*. Egy párisi távirat ma halála hírét jelenti *Benedetti* volt berlini francia nagykövetnek, aki 1870-ben, a porosz-francia háború kitérőse előtt a politikai világ egyik legemlegettebb alakja volt. *Benedetti* akkor a berlini udvarnál képviselte Franciaországot és viselkedése folytán egyike volt azoknak, akik Franciaországra rázúdították a *sedani katasztrófát*. *Benedetti* azóta sokszor mentette magát és diplomáciai eljárását a francia közvélemény előtt.

— *Dumba végrendelete*. *Dumba Miklós* hagyatékát nyolc—tiz millió forintra becsülik. Eddigelő hiába kutatták az elhunytak végrendeletét; azt hiszik, hogy *Dumba* nem is hagyott írásbeli végrendeletet.

— A hevesi főispán üdvözlése. *Szék* Kálmán miniszterelnök *Kállay* Zoltánt, Heves-megye főispánját jubileuma alkalmából a következő távirattal üdvözölte: Főispánságod tíz éves örvendetes fordulója alkalmából a közügy terén folytatott kiváló működéseid teljes elismerése mellett a legszívvelősebben üdvözöllek és igaz örömmel járulok a jókívánásokhoz. *Szék*

A becsület halottja. Berlin egyik legelőkelőbb ügyvédje tegnap önkéntesen vett véget az életének, mert egyéni tisztességét meggyanusították. A szerencsétlen férfiú egy asszonyt volt a védője, aki lopás miatt ült a vizsgálóügyi fogságban. Az ügyvéd meglátogatta a börtönben az asszonyt és amikor hazaért egy nagy karperecet talált a kabátja zsebében. Rögön elküldte a vizsgálóbíróhoz a karperecet és az előkelő, általánosan tisztelt és becsült férfit mégis pörbe fogták, mint orgazdát. Az ügyvédet vizsgálták a barátai és mindenképpen sietteték a rehabilitálását, míg végre tegnap meg is volt a tárgyalás és a tolvajná bebizonyította, hogy a karperec jogos tulajdona volt.

— Egyebet nem adhattam jóltevőmnek, — mondta — aki olyan sokat fáradozott értem, ezért durtam a zsebébe a karperecet.

A meggyanusított ügyvédet most már forma szerint rehabilitálta a bíróság és a barátjai siettek megvinni a jó hírt. De mire a lakására értek, már meghalt. A gyanyu annyira elkésztette, hogy öngyilkos lett.

A kolozsvári Mátyás-szobor. Szeptemberben leplezik le Kolozsvárott Mátyás király szobrát. Már most nagy előkészületeket tesznek erre az ünnepségre. Az irodalmi bizottság, melynek feladata egyfelől egy emlékmű összeállítása, másfelől a sajtószolgálat ellátása lesz, már is megkezdte munkásságát. Tegnap d. o. tartotta meg első ülését dr. Márk Sándor egyetemi tanár elnöke alatt és hevesebb tanácskozás után megállapodott arra nézve, hogy az irodalmi emlékmű szerkesztésére mit ajánljon a városnak. Az irodalmi bizottság javaslata az, hogy adjon ki a város Mátyás király szülőháza és a Mátyás-szobor Kolozsvárról cím alatt egy díszművet, melyben a születési ház építészeti és kortörténelmi részét dr. Békényi Károly, a reá vonatkozó történelmi részt dr. Szédeczy Lajos, az emléktábla-leleplezési ünnepet Nagy Lajos írja meg. A szoborra vonatkozó része a gazdagon illusztrált munkának szintén három fejezetre van tervezve. Az első: a legrégibb Mátyás-szobrokrol és a XIX-ik században készített tervekről dr. Török István, a kolozsvári mozgalomról és gyűjtéséről Nagy Lajos, végül a föllátandó szobor pályázatának eredményéről és az alapötletéről ünnepélyről a bizottság titkára írja. Kimondta a bizottság azt is, hogy oda vagy alkalmi költemény írására jelesebb költőink egyikét fogja fölkeríteni. Minthogy pedig kétségtelen, hogy több magyar poeta lelkét megfogja ihletni, elhatározta, hogy a legsikerültebb verseket, ha azokat a bizottsághoz előre beküldik, több ezer példányban kinyomatják és az ünnepelő nép között kiosztják.

Lueger zavarban. Tegnap megirtuk, hogy Lueger nagy zavarba jutott, mert a község-tanács liberális tagjai bejelentették, hogy kilépnek a község-tanácsból. Ez tegnap egész Bécsben nagy szenzációnak kellett. Lueger ma délelőtti meghívta hivatalába a község-tanácsból kilépett liberális képviselőket, akik ma délelőtti elhatározták, hogy küldöttséggel fogják magukat a polgármesternél képviseltetni. Lueger a küldöttséget arra igyekezett rábírní, hogy a liberálisok hagyják abba lemondó szándékukat, de a liberális község-tanácsok kijelentették, hogy megmaradnak elhatározásuk mellett. Példájukat valószínűleg a német nemzetek is követni fogják. Mindez arra fogja kényszeríteni Luegert, hogy más hangot pengessen, mert a képviselőknek ily tömeges sztrájkja nem téveszti el hatását felfelé és lefelé.

Bécs, március 28.

A község-tanács mai ülésén Lueger polgármester tudat adta a Bécs új statutumának és új választási rendjének a tartományi törvénytarban történt közvételét és hangsúlyozta, hogy az új statutum semmi esetre nem tekintendő oly alkotásnak, amely kizárólag egy pártnak tulajdonítandó. Tiltakozik az ellen, hogy a törvény atyjának nevezessék. A törvény mint a különböző szempontok kompromisszuma állott elő. Kiemelte a törvénynek fontosabb pontjait és pedig Bécs német karakterének kifejezett hangsúlyozását és az általános választási jog behozatalát, amely utóbbi körülmény tanúsítja, hogy a többség mennyire gondol azzal, hogy a népesség széles rétegeinek megszerezze a községi választói jogot. Ezután felolvasta a polgármester az ellenzéki község-tanácsok leveleit, amelyek szerint összesen 38-an leteszik mandátumukat. A község-tanács ezután elfogadta a 12 millió korona függő adósság felvételére vonatkozó indítványt.

Katolikus írók országos értekezlete. Az Országos Pázmány-Egyesület kezdeményezésére ma délután országos értekezletet tartottak a katolikus írók és hírlapírók, a papnevelő-intézet dísztermében. A látogatott értekezletet dr. Margalits Ede egyetemi tanár, az Országos Pázmány-Egyesület elnöke nyitotta meg, üdvözölte a nagyszámú megjelenteket, kiket azonos lelkesedés, azonos élelök vezértek ide az ország különböző részeiből. Külön üdvözölte az értekezleten megjelent Heitvey Sámuel pécsi püspököt, aki meghozta a magas papi testület szankcióját. Az értekezlet erre megválasztotta elnökének Margalits Edét, aki rövid megnyitó beszédben felölelte a katolikus írók és hírlapírók törekvéseit, akik küzdeni akarnak az utilitáriszmus ellen: mert eskák a katolikus világnézet és a kereszténységben letett idealizmus fogja megmenteni a tévelygő emberiséget. (Éljenez.) Az elnök indítványára azután üdvözölő táviratokat küldtek a pápának, a királynak, József Agost főhercegnek, a hercegprimásnak és Meránba a kultuszminiszternek. Miután felolvasták a kongresszushoz érkezett üdvözölő táviratokat, megkezdődtek az előadások.

Kiss János egyetemi tanár nyitotta meg a sort figyelmesen hallgatott beszéddel, amelyet a tudós professzor megtöltött egy határozati javaslattal a katolikus írók és hírlapírók tömörítése érdekében. E javaslat felszólítja a katolikus irodalom munkásait, hogy lépjenek be a Pázmány-Egyesületbe és megbizást ad az egyesületnek, hogy őket két éven belül újabb országos értekezletre hívja össze.

Auer István a katolikus sajtó jelentőségéről szóló és határozati javaslatában a katolikus irodalom támogatását követelte. Székely János a katolikus szépirodalom terjesztése végett nyújtott be határozati javaslatot, amelyet Kirschner Ödön kiegészíteni óhajt azzal, hogy a katolikus irodalom támogatására kérjék föl a lelkeskedő papságot.

Cziklay Lajos, a Pázmány-Egyesület alelnöke a katolikus művek terjesztéséről értekezett mely figyelem közt és indítványozza:

„Az értekezlet felkéri a Szent-István Társulatot, siessen a társulat alapszabályainak módosításával, a katolikus sajtótermékek hathatós terjesztésére szervezzen minden erre alkalmas helységben helyi ügynökséget s azt közvetlenül a társulattal összeköttetésbe hozza, elvül kimondatván, hogy ezek az ügynökségek készséggel vállalkozzanak közismert katolikus hírlapkiadók és szerzők hírlapjainak és műveinek terjesztésére is. A szóban forgó fontos érdekek feltüntetésevel hódolatul fordul a püspöki karhoz, esedezvén, hogy a papság és a katolikus iskolák tanítóinak ez akcióba való bevonhatását is kegyesen engedélyezni méltóztassák. Elvként kimondja az országos értekezlet, hogy külföldi példa szerint a katolikus hírlapok és művek terjesztéséről megajánlandó jutalék elfogadását semmiben nem találja a papi, illetőleg tanítói állással összeférhetetlennek. E határozat végrehajtását az országos értekezlet az Országos Pázmány-Egyesület választmányára bízta, mely a püspöki kar bejegyzésével haladéktalanul érintkezésbe lép a Szent István-társulattal s ha ez a határozat végrehajtásától idegenkednék, felhatalmaztatik a választmány arra is, hogy ezt a határozatot most már a kath. hírlapkiadóvalatokkal és magánkiadókkal egyetemben lehetőleg gyorsan megvalósítsa.”

Még dr. Nötter Antal fejtegette a vidéki katolikus lapmunkatársak és tudósítók alkalmazásának szükségét, mire a kongresszus valamennyi javaslatot egyhangulag elfogadta s hozzájárult Bónicz Ferenc szerkesztő javaslatához is a katolikus sajtó és hirdetési ügy dolgában.

A napirend letárgyalása után az elnök újból megköszönte a megnyilatkozott nagy érdeklődést, s a kongresszust az egybegyűltek éljenzése közben berekesztette.

Házalozás. Gammel Teréz, Gammel Ferenc nyug. cs. és királyi altábornagy nővére tegnap reggel meghalt. A boldogult földi maradványait ma délután temették el nagy részvét mellett a II. ker. Viziváros Fő-utca 33. sz. a. gyászszobából.

Révész János, a Budapesti Hírlap kiadói hivatali tisztviselője, tegnap éjeli hirtelen meghalt harmincnégy éves korában. Az elhunytat csütörtök délután kiserik örök nyugalomra az Újváros-ter 2-ik szanu gyászszobából.

Friedl Mátyás földbirtokos e hó 26-án 70 éves korában Kolozsvárott meghalt.

Ujabb szer a tuberkulózis ellen. A tudomány vegyi konyháiból megint reményszűrű dereng a szegény tuberkulotikus betegok milliói felé. A remény már annyiszor volt csalóka, hogy az újabb hír szinte erőnek-erőjével kétkedésre hajtja az emberiséget, mintha a betegokat egy csalfa reménység megsemmisültével nem akarná még betegobbakké tenni. A világot megváltó gyógyszerrel ez a távirat szól:

Páris, március 28.

Marmorek Sándor tanár, a párisi Pasteur-intézet egyik laboratóriumának a vezetője új tuberkulotizt gyógyító szérumot talált föl. A szérumot Marmorek még tüdőbetegeken nem pró álta ki. Egyelőre az ugynevezett sebészi módon kezelendő tuberkulotikus betegeken kísérletezett a szérumával, olyan betegeken alkalmazta a találmányát, akiknél a tuberkulózis bacillus bőr-, csont-, fisztula- és egyéb megbetegedéseket idézett elő. Tizenkét beteget fősckendezett be eddig szérumával és a tizedik befősckendezés után nagyobb részük meggyógyult, a többinek pedig javulás utján van az állapota. Az első befősckendezés után a betegok hősoka kissé emelkedett, a negyedik befősckendezés után a betegok étvágya növekedett. Az új szérum használata semmi veszedelemmel sem jár. A héten a szérumot tüdőveszes betegeken fogják kipróbálni.

Budapest a negyedik nagyváros abban a sorrendben, ahogy a tömegeket pusztítja a tuberkulózis. A tavalyi berlini nemzetközi tuberkulotikus kongresszus konstátálta, hogy aránylag a legtöbb ember hal meg tuberkulózisban Moszkvában, azután Pétervár, Bécs és negyediknek mi következzünk. Budapesten átlag kétezerháromszáhatvanöt embert pusztít el a tuberkulózis. Iszonyú nagy numerus, ami hogy ilyen nagy, abban sok része van a gondatlanságnak is, amivel a nyalya ellenében viselkedünk. Dr. Schermann Adolf tisztí főorvos terjedelmes memorandumban mondja el a tanácsnak, hogy hogyan lehetne enyhíteni a bajt. Azt javasolja, hogy kórházakban kötelezővé kellene tenni minden ilyen halálos eset után a fertőtlenítést, a magánházakban elhaltak után pedig a tisztí orvosnak joga lenne elrendelni azt, ha ugyan a tanács magáévá teszi a főváros javaslatát. Külföldön — amint ezt a memorandum is konstátálja — már sokkal előbb vannak a sunyi betegség ellen való védekezésben. Szienciában már ezerhatszázhatvanötben elrendelték a fertőtlenítést s hasznát látták az intézkedésnek Németországban is.

A munkaközvetítő intézet. A budapesti munkaközvetítő intézet végrehajtó bizottsága tegnap ülést tartott, melyen Radozsa János országgyűlési képviselő elnök felemlítette, hogy meggyőződött azoktól a nehézségekről, melyeket a munkások egyes napokon a kétezeret is meghaladó tömegének kezelése okozott és elismerésének adott kifejezést az igazgató által kifejtett sikeres tevékenység felett Landau miniszteri tanácsos, igazgató előadta azután a naponként szaporodó s már a 13 ezret is meghaladó munkások elhelyezésének kezelhetése végett tett intézkedéseket, melyeket a végrehajtó bizottság helyeslőleg tudomásul vett és elhatározta, hogy a hivatalos órák április 1-től kezdődőleg csak a délelőtti órákban tartassanak. A bizottság örömmel értesült a munkakínalati erősbüdeséről.

Robbanás a tartománygyűlés épületében. Zágrábból táviratozza tudósítónk: Az Obzor jelenti Zárábból, hogy az ottani tartománygyűlési épületben kazánrobbanás történt, dr. Mangjer képviselő megsérült.

Egy családirtó szörnyete. Berlinből táviratozzák: Foss Herdmán mozdonyvezető ma reggel egy baltával ketté hasította a felesége fejét, aztán álmot-szette a szerencsétlen asszony nyakát. Mikor a felesége meghalt, akkor átvágta a saját nyakát és pár pillanat múlva meghalt. Két gyermeke maradt a szerencsétlen házaspárnak. Foss régóta betegskedett s ezért követte el szörnyű tettet.

Életunt kasznó. Fosztólányi Erzsí husz esztendőskévéházi kasznó ma a nagyváros-utca 20-ik szám alatt lévő lakasan szerelmi bánatában lüktető fosztor-keverékkel megmérgezte magát. Súlyos sérülésekkel került a Rókus-kórházba.

Kivanatra szívesen szolgálók mintázott ajánlatokkal.

FROMMER A. HERRMAN *

* * * UTÓDA STEINER ARMIN
nagykereskedése Budapeston.

Ablakom tartófogó áram

államiüg

ölmzárolt

löhére- és

Lucerna-

Magyalmat,

* * * válamint *
különö minőségű

répa és fü-

Magyalmat,

— **Az utolsó garas.** Nemrégiben egy estlapot becsaptak egy hamis végrendelettel. Körülményesen megírták vele, hogy micsoda óriás summát hagyományozott jótékony célokra *Luczenbacher* Pál. Kerek öt millió koronát s ebből a szép summából egy milliót a főváros szegényei között osztanak föl. Az estlap után elindult néhány könnyen hívő reggeli újság is s másnap tele volt a város a milliók hírével. Különösen a külvárosok, a nyomorúság tanyái, és ezerszámra érkezett az alátalosztó ináncia a polgármesteri hivatal iktatójába. És mindenikben Luczenbacher-féle pénzt kértek. Persze hogy nem kaptak, mert a végrendeletből egy szó sem ígáz. A hivatalnokoknak azonban feltűnt az, hogy a kérelmek között egész esomó ugyanazon irással van írva. Ilyenfórmán teljességgel nincs kizárva az, hogy valami élelmes és tulságosan lelketlen svindler beszöladgálta a szegény embereket a végrendelet hírelé s kiesalta az utolsó garasukat is az istánci áraban. Valószínű, hogy a végrendelet hírenek keletkezése és a másnapi zsványásg közt volt valami ujság. Aki a nagy örökség hírelével fölültette az ujságot, annak már meg lehetett a terve arra nézve is, hogy hogyan használja ki az örökség hírelét. Ha ezen a nyomson indulna el a rendőrség, bizonyára fölönfoghatná az írodíákokat.

— **Magyarország Párisban.** A történelmi kiállítás anyaga már megérkezett Párisba, ahol a drága mükinéseket szakemberek felügyelete mellett nagy gondnal csomagolják ki. A százharcnc nagy láda teljes épségben érkezett meg a francia fővárosba, ahol a Szajna partján már befejezték a magyar pavilon építését. A kiállítási termék berendezése is már serényen folyik, egy hogy a megnyitásra teljesen elkészül a magyarországi csoport. Legtöbbsz helyen még igen hátra vannak a munkálatokkal és a kiállítás egész területén lázas sietséggel készülödnék a megnyitásra, amely április 14-iken lesz. A huszártér berendezését is megkezdtek már, ami igen nagy gondnal történik. A Vágó-féle képek és atöbbsi festmények, amelyek a huszárság történetére vonatkoznak, dekoratívul szolgálják a falakon és falfestményként hatnak. A huszárság felszerelése és a többsi tárgyak, melyek a huszárság történetével összefüggnek, képezik a terem belső berendezését.

— **Tres fecerunt collegium...** Hármán voltak odaát Amerikában jóban és rosszban együttérző barátok: *Lazarovich* Mihály, a tönkrement bácska milliionos, *Gallovh* Viktor, a sikkasztó aljárásbíró és *Weismayer* Béla, az osztály-sorsjáték tolvaja. És kidölt a szövetség egyik tagja, már el is temették *Lazarovich*ot. Bizarrságában megdöbbsentöbbs temetést alig képzelhet az ember. A kórház ingyen osztályából vitték az egykori nábob holttestét a temetőbe, a sir fölött *Weismayer* mondott bucsuzatót kenetes hangon, vallási ceremóniákkal, mert a nagy stílus tolvajból katolikus misszionárius lett az ujjvilágban és a gyászalt *Gallovh* Viktor énekelte, a füstös orfeumok magyar dalosa. A magyarok társasága — mely szomorú közösség! — szintén képviseltette magát néhány tagjával a végtisztességen és elhantokák a szegény halottat, aki folyton azért sirt, hogy valaha még magyar földet taphatna. A milliói elusztak és a magyar földet nem kaphatta vissza. Ingyenes sir fölött ingyen bucsuzatót kapott magyarul, — és ezt se a néhai millióért. A bünsök lelkek rokonérzése kísérté utolsó útjára az elszegényedett nábobot, aki learatta az élet minden gyönyörúségét és csak egy hibája volt, hogy nem tudott számolni. Ha számolni is tud, talán nem bánik el vele olyan kurtán egy kis inflanzen, hanem az ősi kastélyban húséges ápolókezek meggyógyítják. De nem tudott számolni, mert erre a mesterségre — oh, nem ő az egyedüli — nem tanították meg.

— **A finn sajtó megrendszáályozása.** *Helsingfors*-ból jelenti a Ritzau-ügynökség: Finnország főkor-mányzója a cenzura indítványára egyszer s mindenkorra megtiltotta a *Väpurn* *Sanom* címü újság megjelenését. A *Paivalehti* címü újságot is betiltották, ha csak más felelős szerkesztöt nem kap. A cenzura azt indítványozta továbbá, hogy az országgyűlés bizottsági jelentései és az általános országgyűlési tudósítások is vessék cenzura alá, mielőtt a lapokban közö szetik.

— **Nem kedvezett a szerencse.** *Weißler* Gottlieb 52 éves listkereskedő a vidékröl a fővárosba jött s a London szállóba szállt. Este elment hazulról és a Margit-hídröl a Dunába vetette magát. A szerencsétlen a fejét beleütötte a hid pillérjébe s mármár elmerülöben volt, amikor a közelben lévő hajósok kimentették. Beszálították a Rökus-kórházba, ahol rövid időre magához tért s tettenek okát illetöleg ennyit mondott:

— **Nem kedvezett a szerencse!**
Alig mondta ezt ki, ismét elvesztette eszméletét s azóta nem tért magához.

— **A Jászberényi gyógyszerész.** *Jászberényben* nemrég engedélyezte a belügyminisztérium a harmadik gyógyszerésztárat egy előre meghatározott városrészben. A gyógyszerészirtulajdonos *Borbás* János nem a kijelölt helyen nyitotta meg a gyógyszerésztárat, hanem a város egy másik élénk forgalmu pontján, a mi káros volt a már meglévö két gyógyszerészirtára nézve. Ez értésére esett a belügyminiszternek, aki a vármegye alispánja útján utasította *Jászberény* polgármesterét, hogy a már megnyitott gyógyszerésztárat a kijelölt helyre záros időn belül helyezesse át. Mint-hogy *Borbás* gyógyszerész a rendeletet nem akarta végrehajtani, miöl a belügyminisztérium is értesült, *Jászberény* város rendörkapitánya közremüködésével bezáratta a gyógyszerésztárat, az ajtókat lepecsételték és megtiltották a gyógyszer kiszölgáltatását.

— **A magyar ipar kerékköti.** Egy budapesti uri ember, akiröl — akár édes mindnyájunkról — lesir már a téli ruha, magyar posztöbbs szeretne megának tavaszi ruhát csináltatni. Ez a vágya azonban mindeztöbbs hiu epekedés csak. Ir *Zsolnára* és mintákat kért. Választ se kapott. Erre egy brassói gyárhoz fordult posztömintákért, gondolta, hogy az országban azon az oldalán talán szerencsesöbbs lesz. Dehogyn. Onnan se kapott még csak egy sor írást se. Ilyenfórmán nincs más hátra, mint hogy lemondjon arról az álomról, hogy magyar szövötte burkolja tagjait s valójásnölög egy levelezölapon *Brünnbe* fordul majd mustráért. Fogadjunk, hogy postafordultával itt lesz a szövötte.

— **Összeültöbbs vonatok.** *Szeged*röl táviratözák, hogy az államvasutak *Vesés* állomásán vonatösszeültöbbs volt az éjjel, amely szerencsére nem kivánt emberölödozatokat. Ugyanis mikor a temesvári személyvonat, mely Budapestről éjjeli 1/21 órakor indul el, *Vesés* elé érkezett, ott egy 75 kocsiöl álló tehervonat vesztegelt, melynek ki kellett volna térnie. A jelzö tilosra állt, mit a mozdonyvezetö észre is vett s a személyvonatot megállította. A tolatök lámpajelzései azonban félrevezették a mozdonyvezetöt, aki abban a hitben, hogy a pálya már szabad, a koromsötétségben lassan megindította a személyvonatot. A személyvonat így belement a tehervonatra, 5 teherkocsi s a személyvonat mozdonya megrongálódott. Emberéletben nem esett kár, csak óriási rémület uralkodott az utasok köztök, akiket mind álmukból riasztott fel az összeültöbbs. Órák teltek el, míg végre *Cegléd*röl megérkezett a segélyvonat, melyre azután az utasok átszááltak. *Szegedre* teljes négyórai késéssel, reggeli nyolc órakor érkezett a vonat. Számos táviratot küldtek szét az utasok, hogy övéiket megnyugtassák. Többsen, kik üzleti ügyben utaztak s így a nagy késés folytán kárt szenvedtek, kártérítés iránt pörrel támadják meg az államvasutakat. A *Szegeden* tul utazók csak a ma délutáni gyorsvonattal utaztak tovább.

— **Egy porcío pálinkáért — egy gyerek.** *Kis-Baján*, jámbor emberhez illendöben templomba vitte a múlt vasárnap a fiát egy *Pertics* József nevü gazdaember. Templom után pedig a kocsmába. Csak magának rendelt egy-egy porcío pálinkát, de az üveg alján mindig hagyott az italböl egy-egy kortyot a gyerekeknek is. Azután egy gavallér érkezett a kocsmába. Megszámálta, hogy hány a vendég s mindenik elé tétett egy porcío pálinkát. A tiz esztendös *Pertics* gyereket is ember számba vette s a gyerek föl is hajtotta a pálinkát emberül. Az után már eszméletlenül esett össze. Az apja kocsiira tette, s úgy vitte haza a gyereket. S reggelre a kis *Pertics* meghalt.

— **Víz rendörség.** Ilyen is van már. A párisi kiállítás kormánybiztos a Szajna hidjaira uszó rendöröket szerződöttötte. A Szajna huszonöt hidján három-három kitünöben uszni tudó rendör könnyü ruházatsban és mentöbbsvel derekán fog éjjel nappal inspekeiót tartani. Nagy tolongás esetén ugyanis megtörténhetik, hogy a hídröl valaki a Szajnába esik, az uszó rendörök aztán nyomban utána ugranak és kimentik.

— **Házasság.** *Liling* Simon Kuröröl eljegyezte *Gansel* Rezska kisasszonyt Lontöröl.

Redinger Jacques április 8-án esküszik örök hűséget a losonci izraelita templomban *Schusdek* Gizella kisasszonynak.

Szacs Kalmán m. kir. posta és távirötiszt eljegyezte *Mochnik* Karoly városi levéltárnok leányát, *Jolanát* Szekesfehérváron.

— **Rabölgyilkosság.** *Mohács*röl táviratözta tudósítónk, hogy *Horváth* Gáspár notorius pénzhamisító — aki már többs esztendöt töltött a börtömben, a saiki határon agyonlötöte és kirabolta *Wagner* Ferenc olási lakost. *Horváth*ot a némeibölvi csendör-seg letartöztötte.

— **Füsttö vált pénz.** Franciaországban nagyban dolgozik a dohányzás ellen alakult nagy egyesület. Az állam — amelynek egyik legfontosabb üzletét támadja meg ez a mozgalom — kénytelen a legnagyobb objektivitással, szó nélkül türni minden röpíratot, népgyűlést, előadás-sorozatot. Legutöbbs az összes lapokban közzétötte tetett ez az egyesület egy kis számított, amely a következőket mondja: Ha valaki csak ötven centimes (25 krajcár) értékü cigarettát szív el naponként, egy év alatt 189 frankot költ cigarettára. Ha ehhez hozzászöunk még tizenegy frankot, amennyibe okvetlenül belekerül évenként a gyujtó és a cigarettá-tárca, akkor 200 frank lesz az évi kiadás. Tegyük föl, hogy ez a 200 frank tiz évig takarékpénztárban nyugszik, s négy százalékkal kamatozik. 2290 frank lesz belöle. Husz év alatt három százalékkal 5371 frankká növekedik, amely összeg 161 frank 13 centimes évi jövedelmet hajt. Tessök megpróbálni.

— **Garázdálkodó satrójkök.** A múlt hét elején történt *Kladóban*, hogy öt bányászt, akik munkába állottak, az erdőben többsen megröbantak. A megröbantödoctak közül négyen elmenekültek, de az egyiket a garázdálkodók súlyosan megsebesítettek. Utöbbs kiderült, hogy a támadók satrójkök bányászok voltak. Tegnap fölgyujtották egy bányászok szalmazsövköjöt. Mikor a tüzölök a veszedelem helyére siettek, az uton drótokat feszítettek ki, a tüzölökocsi felborult s ekkor a tüzölöktak kövekkel dobálták a satrójkök. A kunyhó porrá égett. A munkából hazatérö bányászoktak a satrójkököl kövekkel hajigálták meg s rájuk is löttek. A garázdálkodók köztök a kerületi kapitányság nehányat letartöztötte.

— **A halálbüntetés ellen.** A francia parlamentben nemskóra napirenden kerül a halálbüntetés eltörlésének kérdése. A *Südele* ez alkalomböl megkérödozte a legjelentösbbs jogászok véleményét a halálbüntetésről. *Bulot*, a köztársaság föügvsze így nyilatkozott:

— Nem szentimentalizmusból vagyok ellenése a halálbüntetésnek, hanem azért, mert haszontalan. Nemesak hogy haszontalan, hanem egyenesen büno igzató. A halálbüntetés helyesöl is érzik, hogy nincs igazuk, mert követelik a kivégzések nyilvánosságának megszüntetését. A halálbüntetés semmire se való s emellett tisztátalan. Azt kellene kimondani, hogy aki gyilkol, azt életo fogytáig bezárják egy magányos cellába, s időnként szigorítják a büntetését. Kegyelmet nem kaphat. Ez így van Belgiumban. S ez visszatartja az elvetemülteket a gyilkosságotól.

A *Südele* meginterröjvölt sok vizsgálóbíró is. A bírók legnagyobb része a halálbüntetés mellett foglal állást.

— **Jubileum a postán.** *Kardos* Dániel felügyöl huszonöt éves szölgálati jubileumát ünnepelették ma reggel a kézbesítö postahivatalban. Amikor az ünnepelet a hivatalba lépett, a diszruhába öltözött személyzet riadó eljenzéssel fogadta s *Földvár*i Mihály altiszt meglé szavak kíséretében átnyujtotta neki az ünnepi ajándékot, a saját életnagyságú aróképét, amelyet a hivatal altisztjei és szölgái erre az alkalomra festettek *Horváth* Andor festömüvészsöl.

— **Az Országos Tisztvisöl Egyesület** holnap délután tartja közgyűlést, melyen az elhunyt *Jankovich* Istán helyébe megválasztja az új igazgatöt. A kaszinó tekintélyes eleme gróf *Festetic* Gézára kívánja az igazgatöt tisztiséget ruházni.

— **A magyar nemzeti zarandoklás.** A déli vasut budai pályaudvaröl április 24-én indul Rómába a magyar nemzeti zarandoklás, amelyet a hercegprimás és tiz püspök vezet. Mánások, képvisölök, tudósok, ügyvédek, papok, orvosok, azonkivül egyszerű földmivesek vesznek részt a zarandoklásban, amelynek kimagasló pontja lesz a Lateránban tartandó magyar istentisztelet, ahol II. Szilveszter pápa van eltemetve, aki Szent István királynak küldötte 900 évvel ezölött a magyar szent koronát. Az istentiszteletet *Vasary* Kólos bíboros hercegprimás tartja a lateráni kanonokok segédletével. Az ünnepi beszödet pedig *Fehér* Ipoly pannohnalmi főpátp mondja, mint annak az Asztrik apátnak utöbbs, aki Szent Istvánnak elhozta Rómából a koronát. Azonkivül számos más egyházi ünnepség vár a zarandokokra, akiket a 90 éves ág XIII. Leó pápa ünnepi kihallgatásan fogad. A zarandoklatot rendezö bizottság irodája az I. kerületben, a krisztinavárosi plebánia épületében van. Oda küldendök a jelentödoctak, valamint a tudakozódoctak: az iroda postafordultával felel s ad minden tekintetben fölvilágosítást. Kívánatos, hogy a jelentkezős április hónap 10-ig véget érjen.

(x) **Linhart Vilmos** festö mütermében készölnek: Aroképek, szentképek, gobelin-dekorációk, aquarell stb. festmények müvészi kiviteben. Festett fényképészeti hátterek és színpadok kölösbbe kaphatók.

(x) **Vásároljon** osztálysorsjegyet *Lukács* Vilmos bankházában, Budapest, V., Fördö-utca 10.

INGYEN FÉNYKÉPET

kap mindenki, aki **HABERFELD** és **KOVÁCS** uri- és nődivat-áruházban Váci-kört 33. sz. alatt födozi szükségölötet uri- és női-ingy, gallérok, kézelök, nyak kendök, nap- és esöruyök, blousok és keztükben. 10 korona értékü árak vásárlásánál 6 darab müvészes kivitellü vizit-fényképet, 20 korona bevásárlásánál 6 darab müvészes kivitellü Cabinet-fényképet adunk. 1, illetve 2 korona felülfizetés mellett

Brandes Györgynél.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, március 28.

A főváros illusztris vendége, Brandes György, a hírneves dán esztétikus, ma megtekintette Budapest nevezetességeit és több helyütt tett látogatásokat. Délután az *Olthon* kört tisztelte meg látogatásával és jó ideig beszélgetett a körje sereglett írkkal, *Rákosi Jenővel*, *Rákosi Viktorral*, *Huszár Vilmostal*, aki állandóan kíséretében van, és másokkal. Aztán egy ismerős családjához ment, majd az Andrásy-uton és a Városligetben kocsikázott. Este a Népszínházban végignézte a *Sépi Helénát*. A fővárost nem úgy kritizálja, mint a külföldi vendégek határt nem ismerő előzékenységükben szokták, az esztétikus mond véleményét minden úgynevezett nevezetességünkről. A bátor szókimondásnak nagy barátja Brandes.

* * *

Ma délben fölkerestem Royalbeli lakásán Brandest. Elegáns alak s egy pillanatig az járt az eszemben, hogy talán tévesek az életrajzi adatai, mert az ötvennyolc éve nem látszik meg rajta. Fiatalos a tartása és a viselkedése egyaránt. A hangja és a beszéde olyan, hogy már a legelső pillanatban a jó barátai áll az ember szemközti. Ismeri Európának csaknem valamennyi nevezetesebb személyiségét és egy-egy intimitást is elmond róluk.

— Budapestet nagyon jól ismertem már előtt, — mondotta — Ibsen igen sokat beszélt nekem a magyarokról. Némi büszkeséggel mesélte, hogy olyan ovációt rendeztek neki Budapesten, hogy a lóvasut forgalma is megakadt. Sok kedves apróságot hallottam Ibsentől. Így többek között nagy esodálkozással mesélte, hogy egyik-másik magyar ír saját fogatán jár. Ennek a csodálkozásnak megvan a maga oka. Ibsen kissé fukar és kész pazarlásnak minősíteni, ha valaki kocsin jár. Mikor Koppenhágában voltam, mondtam, hogy elmegyünk valahova kocsin, erre Ibsen rám meresztette a szemét és megkérdezte: — Kocsin? —

Igen kocsin, én fizetem — feleltem neki és szinte gyerek módra megörült ennek az öreg. Valaha nagyon szegény volt és a szegénység iskolájában tanulta meg a nagy takarékosságot.

Sok karakterisztikus vonását mondta el még Brandes Ibsennek és megemlékezett arról a költeményről is, amelyet Ibsen a magyarokhoz írt.

— Azt a verset még patikus korában írta Ibsen. Persze a magyarok édes-keveset törődhetek a csaták idején a szegény norvég patikussal, aki a harcolókat lelkesítette, hogy harcöljanak tovább...

Ibsenről fog szombat este Brandes fölolvassni. A fölolvassása nem lesz száraz esszé; vonzó formában fogja Brandes megismertetni Ibsent, az író és az embert. Németül fog fölolvassni; jölehet a német nyelvet nem szereti, annál büszkébb azonban a dán nyelvre.

A norvégeknek csupán a nagyzási mániájuk sugallja — mondotta mosolyogva — hogy ők norvégül beszélnek. Dehogyan beszélnek ők norvégül, dán az ő nyelvük is...

Nagyon jól érzi magát Brandes nálunk. — Nem tudom, mikor megye el innét. Itt fogok én addig maradni, míg egyszer csak maguk jönnek hozzám és kérnek, hogy menjek már haza... Meg akarom nézni a vidéket is, engem minden érdek. Hadd lássam, nem tultott-e a dicséretben Ibsen.

Péntek estére a Nemzeti Színházba készül Brandes. *Jászai Mari* asszonyról — ugymond — sokat hallott és nagyon örül, hogy közvetlenül szemlélője lehet művészetének.

— Adja át üdvözetemet — mondta bucsuképpen — a Budapesti Naplónak. Ennek a magyar újságnak írtam legelőször. És nagy örömmel írtam, mert az önök kérdése: — *Hogy milyen lesz a huszadik század asszonya?* — engem is végzetlenül érdekelt.

Megölték egy asszonyt.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, március 28.

A váci-kört egyik házában ma reggel halva találtak egy asszonyt. Nem volt gazdag, csak egy szegényesen éldegélt, de a halála nagyon gyanus körülmények között történt. Eleinte azt hitték, hogy öngyilkos lett s csak az alaposabb vizsgálat adott a hatóság kezeibe olyan fonalat, amely büntényre engedett következtetni. A gyanu indjárt a szerencsétlen asszony cseléde ellen irányult, aki már be is vallotta a gyilkosságot.

A Váci-kört 35. számú házában II. emeleti 26 számú háromszobás lakását bérelte Benkner Lipótné született Braun Julia lipótvári születésű, 45 éves magánzónó. Abból élt, hogy szobáit bérbbe adta, ő maga meg egy fülkében huzta meg magát. Ez idő szerint két szobájának volt bérlője: Politzer Samu 60 éves magánhivatalnok és Cserebő Lajos kassa-oderbergi vasuti tisztviselő, a harmadik szoba bérlőjének holnap kellett volna beköltöznie.

Az asszony cselédét is tartott: Kotász Zsófiát, aki már régebben van nála. Körülbelül husz éve, hogy férjétől elváltan él és lakóin kívül nem igen érintkezett senkivel, csupán nővérével, aki a Szentkirályi-utca 36. szám alatt lakik. A lakás előszobájából jobbra nyílik az albérlok lakosztálya, a folyosó-ból illó ajtóval szemben van az asszony hálófülkéje, balra a konyha. Itt aludt a cseléd.

Az asszony nagyon szolidán, szinte zsigori módra élt. Naponként alig költött egy-két hatost a maga személyére s e mellett atyja után egy kis nyugdíjt is huzott s így valószínűleg volt egy kis vagyonkaja is.

Braun Julia tegnap este a rendes órában tért nyugalomra s a házbéliek nem vettek észre rajta semmi különösét. Cselédje ma reggel feltűnés nélkül távozott a lakásból s nem a házmesternéhez, hanem egy ismerőséhez ment s ott mondotta el, hogy az asszonya megölte magát. A cseléd ismerőse nyomában bejelentette a dolgot a rendőrségen, ahonnan egy rendőrtisztviselő a Benknerné lakására sietett. Az asszony az egyik utcai szobában, ahol most éppen nem volt lakója, holtan feküdt az ajtó mellett a földön. Nyakán cukorspárga vastagságu zsinog volt.

Az első pillantásra valószínűnek látszott, hogy az asszonyt meggyilkolták. Arcán, a kezein és alsó lábszáran sérülések nyoma látható s úgy feküdt az ajtó mellett, hogy a lába a szoba középe felé volt fordulva. Ha az ajtó kilincserő fölakasztotta volna magát, akkor a zsinog elszakadása után a felső teste esett volna előre. Aláhogy ezt megállapították, a főkapitányságról Farkas rendőrtanácsos és Puscariu Gyula vizsgálóbíró is megérkezett a szerencsétlen asszony lakására.

A rendőrtanácsos első sorban az asszony cselédjét, Kotász Zsófiát fogta vallatóna. Nem akar tudni semmiről s azt mondja, hogy akkor vette észre a gyilkosságot, amikor reggel bement a szobába. Az egyik szobaur, Politzer, este tízedfél órakor ment haza s nyugodtan aludni tért. Elmondta, hogy két hét óta beragban volt az asszonnyal, de azért nem hiszi, hogy e miatt öngyilkossá lett volna. A másik szobaur, Cserebő Lajos kassa-oderbergi vasuti tisztviselő szintyre vallott. A rendes időben este kilenc órakor tért haza s éjfélig dolgozott a szobájában. Semmi gyanus zajt nem hallott s reggel már detektívek foglalták le a lakást s őt is rendőr keltette föl.

Egyetlen ember akadt csak a házban, a szomszéd lakásban szolgáló cseléd, Moren Emma, aki azt mondja, hogy este nyolc óra tájban gyanus nyöszörgést, halk jajgatást hallott az asszony szobájából. Ki is ment a folyosóra, hogy megnézzé, mi történik ott, de a lakásban sötét volt s így ő is nyugodtan visszament a konyhába. Blum Róbert fogorvos, skinek lakása szintén Braun Juliáé mellett van, nem hallott semmit, bár az a szoba, ahol este tartózkodott, közvetlenül szomszédos azzal, ahol Braun Juliát megtalálták s csak keskeny fal választja el a két szobát egymástól.

A helyszíni szemle alatt két levelet találtak az asszony asztalán: egyik Politzernek szólott és arról intézkedik, hogy ez fizesse ki a cselédét és egyéb kisebb tartozásokat, végül bucsuzik tőle s azt mondja, hogy — öngyilkosá lesz. A levél nem volt aláírva. A másik, egy képes levelezőlap Benknerné nővérének szóló és is öngyilkosságot emleget.

Nyomban elhívták az asszony nővérét, aki azt a meglepő kijelentést tette, hogy az írás — nem a nővéré. A határozott kijelentés arra indította a hatóság embereit, hogy körülményes helyszíni szemlét, esetleg házkutatást tartsanak. Így találták meg az asszony egyik fülbevalóját Politzer ágában.

A gyilkos cselédénél ellen az keltette fel a

gyanút, hogy az asszony állítólag többször panaszkodott a házbélieknek, hogy fél a leánytól, de nem meri elküldeni, mert bosszút állana rajta. Akadtak olyanok is, akik előtt a cselédeleány azzal dicsekedett, hogy asszonya halála után ő fogja örökölni mindenét.

A rendőrség és a vizsgálóbírósg kiküldöttjél délután két óráig maradtak a gyilkosság színhelyén s ekkor Kotász Zsófiát, a meggyilkolt asszony cselédjét magukkal vitték a főkapitányságra, ahol Tóth János fogalmazó sokáig vallatta. A leány állhatatosan tagadott s ugyszólván hallani sem akart arról, hogy ő lett volna a gyilkos, de a rendőrség ekkor már körülbelől tisztában volt vele s csak arra szorított, hogy a leányt beismerésre bírja. A két szobaur ekkor már tisztázva volt a gyanu alól s a rendőrség eleresztette őket.

Délután öt óra tájban Zsarnay tanácsos Kotász Zsófiával s egy pár ügyes detektívvel kiment a Váci-kört 35-ik számú háza, ahol a gyilkosság történt s házkutatást tartatott. A házkutatás azután meglepő eredményre vezetett. A detektívek alaposan átkutatták a leány holmiját s megtalálták a meggyilkolt asszonynak több ékszerét, ezenkívül egy pár forintot találtak a leány ládjában, meg egy csomó fehérneműt. A szennyes-ládjában pedig egy véres ágyruhára akadtak a detektívek s a vér még egészen friss volt rajta.

Zsarnay tanácsos ott a helyszínen újból vallatóna fogta a leányt s felmutatta neki a talált tárgyakat. A leány egy darabig tagadott, de amikor a véres ágyruhát felmutatták neki, egyszerre csak hoveszokogsába tört ki.

— Én gyilkoltam meg az asszonyomat, beismerem!

Fél hét volt, amikor ez történt s a gyilkos cselédeleányt megint visszavitték a főkapitányságra s itt Tóth János fogalmazó előtt tette meg részletes vallomását.

Elmondta, hogy már régebben megfogamzott benne a gondolat, hogy asszonyát meggyilkolja, de csak tegnap határozta el magát a kivitelre. Az asszonya — mint rendesen — tegnap is korán lefeküdt s csakhamar mély álomba merült. Amikor észrevette, hogy alszik, az előre elkészített cukorspárgára hurkot csinált s azt az alvó asszonynak a nyakába vetette. Alig kezdte azonban fejtoagatni, Benknerné felébredt és bár a hurkot a nyakán volt, erősen védekezett. E közben történt, hogy az asszonynak a feje és a homloka megsérült s az ágynemű véres lett. A szerencsétlen asszonyt jajaogott, nyöszörgött, de a nyakán lévő hurkot nem-sokára elémította. Amikor már nem volt benne élet, a gyilkos leány leemelte az ágyról a holttestet s bevitte a szomszédos üres szobába s ott úgy rendezte a dolgot, hogy öngyilkosságnak lássék a halála.

Amikor ezzel elkészült, leszedte az ágyról a véres ruhát, gondosan eltüntetett minden nyomot s az ágyat tisztába huzta, hogy úgy tűnjék föl, mintha az asszony nem is feküdt volna le. Ezután pedig asztalhoz ült s a maga durva betűivel megírta a bucsuzó levelet, asszonya nevében.

Bevallotta azt is, hogy a halott egyik füléből kiszedte a fülbevalót és azt a Politzer Samu ágába dobta, hogy ezzel a szobaurra terelje a gyanút. Mikor mindezekkel elkészült, kiválogatta az asszony ékszereit és ruháit s a saját ládjába tette; azután pedig nyugodtan aludt reggelig.

A gyilkos leány, aki Alsó-Fegyverekre való s 37 éves sovány teremtés, nagyon megtört a vallatás alatt. Hat óra volt már, amikor bevitték a rendőrség bürtőnébe.

Holnap átadják az ügyésznek.

FŐVÁROS.

(*) Adóhivetés. A fővárosi VIII. ker. (józsefvárosi) a) bizottság e hó 29-én az 5517/18—B.,—5582. számig; a VIII. ker. b) bizottság pedig a 6432—6485. helyrajzszámú házakban lakó külön megbízottak III. osztályu keresetadó-javaslatait fogják tárgyalni.

(*) A Gizellator parkozása. Minthogy a közeli nagy pénzintézetek és vendégfogadóknak feltétlenül szükségük van a Gizella-téri bérkocsikra, a főkapitányság a tanácsal egyetértőleg háromféle próbafőállítást eszközölt a fiakkerekkel, akként, hogy park is legyen s a fiakkerek is megmaradhassanak a Gizella-terén. A próbák eredménye teljesen kielégítő volt, de a közmunkatanács ragaszkodott az eddigi álláspontához, amelyről fogva nemcsak a parkot kívánja létesíteni, hanem a bérkocsik tulnyomó részét is egyuttal számúzni akarja a Gizellatorról. Az érdekelte fiakkereknek ma küldöttéigileg igrkeztek megkérlelni báró Podmaniczky Frigyeset, a közmunkatanács elnökét. De hiába bjtatkoztak a nagyközönség igényeire, hiába nangoztatták a családjaikra ná-

ruló végzetes csapást — báró Podmaniczky hajthatatlan maradt és koreken kijelentette, hogy a város szépítési érdekét fölébe helyezi minden egyéb tekintetnek.

A főpolgármester jubileuma.

Budapest, március 28.

A főváros közönsége szeretettel fordult az Ujváros háza felé, amelynek dísztermében ma ünnepelték a városatyák Márkus József főpolgármester negyedszázados szolgálatának jubileumát. Egy rendes közgyűlés keretében jutott kifejezésre a fővárosi polgárság rokonszenve Márkus József iránt, de a szerény külső semmit sem vonhatott le a főpolgármester érdemeiből és abból az általános elismerésből, amely őt egész pályáján buzdította és lelkesítette. Mint egyszerű fogalmazó gyakornok került huszonöt évvel ezelőtt a főváros szolgálatába és szemünk előtt emelkedett arra a díszes polcra, amelyen ma igaz szívvel köszöntik öt mindazok, akik ismerik fényes tehetségeit, vasszorgalmát és kitartó lelkesedését a főváros felvirágzásáért. A hírlapírói pályáról vitte magával jellemének kincseit, tünényes emelkedése során sem feledkezve meg azokról, akik a csendes újságírói műhelyből utnak eresztették a férfias munkálkodásnak arra a térére, amelyen hihetetlen gyorsasággal vezérszerepre emelkedett és három évvel ezelőtt a főváros első tisztviselőjévé küzdötte föl magát.

Amit mint ifju izzó lelkesedéssel célul tűzött ki magának, azt valósította meg a férfi böles előrelátással, szakértelemmel, hajthatatlan erőlyel és azok közt a férfiak közt, akik megvetették Budapest jövőd nagyságát, akik megalkoták világvárosias intézményeit, az első sorban áll az ő nemes, tisztelt alakja. A férfikor teljében dolgozik ma is fáradhatatlanul a főváros javára és annak az érdekében óhajti, hogy minél tovább maradjon vezére a polgárságnak, amely szép pályafutásában az igazi érdemek jutalmát látja.

*

Rendes közgyűlésre jöttek össze ma délután a városatyák s csakis a tömegesen mutatkozó fekete öltözetek árultak el, hogy jubiláris ünnep van készülben. Zúgó éljenzéssel üdvözölték Márkus József főpolgármestert amint belépett a terembe. Amint leült einéki székébe és megnyitotta a közgyűlést, feláll Radocza János és a városatyák nevében lendületes beszéddel üdvözölte. Felsorolta az ünnepelt főpolgármester munkásságának főbb eredményeit, mit tett mint főjegyző, mint tanácsos, majd mint alpolgármester és polgármester a fővárosért s így végezte beszédét:

Márkus József köztevékenysége szorosan összefügg a főváros közigazgatásának 25 éves történelmével és fényesen dokumentálja, hogy a főváros közönsége mindenkor teljes elismeréssel honorálja hí, buzgó, alapos készülszerű tisztviselőinek szolgálatát, mert aránylag rövid idő alatt a legkisebb hivatali rangfokozatból a legmagasabbra lépett elő. 1879. évben, tehát négy év múlva tanácsjegyzővé, 1885. évben főjegyzővé, 1890. évben tanácsnokká és 1896-ik évben már polgármesterré választatot, 1897. év óta a korona és a törvényhatóság bizalmából büszkeségünkre a főváros élén áll s mint a végrehajtó hatalom képviselője közigazgatási alapos ismereteivel ellenőrzi a fővárosi önkormányzatot s nem egy esetben sikerült hathatós közbenjárásának a polgármester ural teljes egyetértésben és vállvetve sok nehéz kérdésben a kormány jóindulatát, készségét a főváros érdekében megnyerni. Mint a közgyűlés élnöke méltóságát teljesen böles tapintatossággal vezeti tárgyalásainkat a legnagyobb megelégedésünkre. Ezért szívünk egész melegevel üdvözöljük Méltóságodat huszonöt éves szolgálai jubileuma alkalmából s kérjük a jó Isten, hogy terjeszse bőséges áldását méltóságodra, hogy még hosszú évek során át szolgálhassa közhasznu áldásos tevékenységét a főváros és hazánk javára!

Radocza János beszédét a közgyűlés gyakorta szakította meg hosszantartó éljenzéssel s végül szünni nem akor taps és éljenzés hangzott.

Radocza után Kléh István királyi udvari tanácsos emelkedett föl s elmondotta, hogy a mai örömap emlékére, a fővárosi bizottsági tagok — a maguk körében Márkus József nevére szóló alapítványt gyűjtöttek. A mai napig 18,000 korona folyt be; az aláírások folyamatosan vannak. Bejelenti ezt a közgyűlésnek. (Eljenzés.)

Márkus József főpolgármester erre mély csendben szép beszéddel köszöntö meg az ovációt. Rámutatott a huszonöt év előtti idők lázas munkájára, amikor ismeretségi, összekötöttétek híján, átlépte a város háza küszöbét, Aggódás fogta el az idegen légkörben, de reménység váltotta föl, a midőn megismerte a főváros vezető férfainak nemes intencióit.

Éppen a reménységemben — folytatta beszédét — nem is csalódtam. A gondviselés kegyelmén kívül az önök jóakaratainak, az önök támogatásának és szeretetének köszönöm ezt, amely munkásságomat annak értékét messze meghaladó elismeréssel jutalmazta mindenkor.

Az a negyedszázad, amely az 1872: XXXVI.

törvényeikk életbelépte óta letelt és amely negyedszázad nagyszabásu alkotásainak hosszú sorozata örök hirdetője lesz a polgári elem teremtő erejének, e negyedszázad kétségkívül egyik legnevezetesebb korszaka lesz Budapest történetének. A nemzetnek és a székesfőváros polgárságának együttes áldozatkészsége, a törvényhatóságnak hazafias lelkesedésétől és erős nemzeti érzületől áthatott munkája rövid idő alatt újatértették Budapestet. Szilárd biztos alapjait rakták le Budapest jövőd nagyságának. Igaz, e munkában részt vettem én is. Részt vettem egész odaadással, igaz lelkesedéssel. De a sikerből, amely e munka nyomában járt, az érdemekből, amelyek e sikerhez fűződnek, engem csak az a rész illet meg, amely megillott az egyszerű munkást, akinek hivatása csak a segédkezés, a végrehajtás szűk körére terjed; akinek feladata arra szorítkozik, hogy megérteni igyekezzék a tervezők intencióit, hogy híven kövesse azok tanácsait és utasításait, hogy ekként minél tökéletesebb alakot adhasson annak az alkotásnak, amely vezetőinek szelleméből, lelkéből fakadt.

Csak ezzel a fenntartással fogadhatom el a közgyűlés az elismerésnek azt a koszoruját, amelyet ma az önök jósága és kegyessége nyújt felém.

Fogadjá a t. közgyűlés mély hálmat és köszönetemet szives megemlékezéseért, különösen azért a nemes elhatározásáért, hogy szolgálatom 25-dik évfordulóját a jótékonyagát oltárára hozott áldozatát kívánta rám nézve emlékeztetéssé tenni.

Kérem a t. közgyűlést, ne vonja meg tőlem eddig tapasztalt jó indulatát és támogatását a jövőben sem, aminek viszonzásul ígérom is fogadom, hogy ezentel sem lesz más céloom, más vágyam, más törekvésem, mint az, hogy a tek. tanácsossal és a t. közgyűléssel karöltve szívvel, lélekkel résztvegyek Budapest felvirágztatásának szép és dicső munkájában!

A hosszantartó, lelkes éljenzések lecsillapulta után Morsányi Károly indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy a mai közgyűlés napirendjére tűzött ügyek tárgyalását elnapolja s holnap intézi ele.

Végül Heltai Ferenc indítványára kimondotta a közgyűlés, hogy Radocza János és Kléh István beszédét s a főpolgármester választát a mai közgyűlés jegyzőkönyvébe fölveszék. A főpolgármester lelkes éltetése közben távoztak a városatyák.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** Filharmónia. A nagy zenekari hangversenyek ciklusa végéhez közeleg. Ma tartották az utolsó előtti a Vigadó nagytermében érdekes programmal és jeles közreműködőkkel, akik közt idegen erő ezuttal nem volt. Csajkovszky, a hatalmas orosz, akinek rajongó tisztelői vannak Budapesten, ma nem szerepelt a filharmónikusok műsorán, de kaptunk egy másik orosz zeneköltőt helyette: Rimszky-Korszakovot, akitől egy telivér orosz suíte adott elő a megerősített zenekar. A muzsika szerző francia nyelvon jólle meg a suite részleteit. Van benne: introduction, danse des oiseaux, corlège és danse des bouffons. Az cinevezések franciák, de a zenében megtaláljuk a hamisítatlan orszót, akinek még az enyregésében is van valami nyers erő. Azok a madárkák, akiket Rimszky-Korszakov táncoltat (danse des oiseaux) nem utárlanak menuette-lépésekben és nem énekelnek olvadó, szerelmes hévvel, mint az olasz csalogányok. Olyan madárkák ezek, akik talán sobahem láttak tavaszt, akiket mindig bágyadt őzi napsugár volt körül. És a bohócok táncában (danse des bouffons) sinos igazi vidámság. Szomorú bohócok ezek, akik ugrándozások közben remegve gondolnak Szibériára. De a művet éppen ez a speciális, eredeti szláv hangulat teszi érdekessé. Nemcsak a tartalom eredeti, hanem a forma is. Az orosz szerző csodálatosan bának a hangszerekkel és a legbizarrabb hatásokat csalja ki belőlük. Csajkovszky nagy pátosza és magas lendülete hiányzik ebből a műből, de van itt is gazdag invenció, költészet, egyéniség; és hangfestés dolgában Rimszky-Korszakov igazi mester. Erdemes volt megismertetni a budapesti közönséget ezzel az újdonsággal. A program másik, nagyon érlekes pont át Berlioz szolgáltatta, akinek a *Romeó és Julia* című szimfoniájából két gyönyörű részletet hallottunk: a *Kerti jelenet* és a *Mab tündért*. Berlioz rajongott Shakespeare-ért s talán ő az egyetlen francia, aki Shakespeare szellemébe tökéletesen behatólt. Mab királyné, a pejkos apró tündérraszonykát, aki mozyoró-koesiján végig szaguld az alvó emberekben és kívánatos álmokat ingerli a katonát, a szerelmet, az udvaroncot éjszakának idején: remekbőll illusztrálni nem lehet. Mendelsohnou kívül senki sem festette a tündért ennyi könnyűséggel, ennyi gráciával. A tompított hegedűk, a hárfák és a vékony, csilingelő harang-ütések, a ritmus élénksege és lassu elhalása bámulatos képet ad a kis tündér-imposztorok enyegő játékaról. Amint csiklandoznak az alvótak s azután kacsogva tűnnek el a hajnal első sugarával. *Diósgyűné* H. Berta Volkmann szép drámai jelenetét, a *Sapphót* énekelte. Volkmann

tiszta, nemes zenéje kerül minden megdöbbenő diszharmoniót, de a Sapphó fájdalmának egész fenségét kifejezi. *Diósgyűné* a maga drámai hangjával és mély érzésével kitünő magyarárzója ennek a fonkólt zenének, — A másik közreműködő, *Gross Gizella*, Schumann A-moll zongoraversenyét játszotta a kiváló felfogással, nagy energiával, és művészi lendülettel. *Gross Gizella* az országos zeneakadémiából került ki, ahol *Thomán* tanítványa volt. Mai játéka arról tanuskodik, hogy a virtuóz-pályán mérész lépésekkel halad előre. *Weber* Oberon-nyitánya fejezte be a hangversenyt. Az összes számokat *Bichter* János dirigálta, akit a roppant közönség érdeme szerint méltányolt a karnagyj emelvényen. Legerősebb tapok a *Berlioz*-részletek után hangzottak. (d.e.)

** A Magyar Királyi Opera újdonsága. A Magyar Királyi Operában a jövő hétre tervezték *Wäber* Ottokár szegedi katonai karmester *Parti zsákmány* című kétfelvonásos operájának a bemutatását, de el kellett halasztani, mert a dalmü betanulása nagyon nehezen halad előre. Ami csak természetes, minthogy — eredeti műről van szó. A dalmünek két hét múlva lesz a premierje, ha ugyan ismét el nem halasztják.

** A Vigszínház új tagja. *Bihari* Ákóst, a kolozsvári Nemzeti Színház tagját, a budapesti Vigszínházhoz szerződötték. A művész a *Phaedran* lép fel először.

** *Ábrányiné Pécsott*. *Ábrányiné-Wein* Margit asszony legkisebb háromszor fog fellépni a pécsi színházban. E föllépésekre régebben adott ígérete kötelezi a művésznőt, aki szombaton kezd meg vendég szereplését a *Szulamith* címszerepében. Ezt a szerepet ezuttal énekl először. Vasárnap a *Piros bugyellárisban*, hétfőn a *Kornevillei harangokban* lép föl. A Magyar Színházban ezalatt *Géczy* új népszimnűvét az *Anyaföldet* adják. A jövő hét elején *Ábrányiné* visszatér Budapestre és folytatja nagyikerű föllépéseit a *Kleopatrában*. Megemlítjük még, hogy a napokban a berlini Theater des Westens igazgatója *Hofbauer*, harminc vendégjátékra hívta meg (a *Cigánybáróban* és a *Denevérbn* kívánta fölléptetni), de a művésznő a Magyar Színházal kötött szerződése alapján nem fogadhatta el a meghívást.

** A *Peleskel* nótárius holnap igen érdekes előadásban kerül színe a Népszínházban: a címszerepet *Szentgyörgyi* István, a kolozsvári Nemzeti Színház művésze játsza, kinek ez legjobb szerepe; Nina szerepét ezuttal *Bojár* Teruska először játsza, a többi szerepeket *Kiss* Mihály, *Szirmai* Imre, *Solymosi*, *Ujvári*, *Tollagi*, *Kovács* Mihály, *Horváth* Vince, *Kenedich* Kálmán és *Raskó* Géza játszzák. — Az *Eleven ördög* Konti operettjének szombati reprize a Népszínház ez évi premióre bérletében a *nyolcadik* előadás. *Amon* Margit, a címszerep személyesítője megérkezett Szegecdről s ma megkezdte próbáit. Új szerepeket játszanak még a darabban *Z. Bárdi* Gabi, *Bojár* Teruska, *Szirmai* Imre és *Kovács* Mihály; régi szerepeiket játszzák *Németh*, *Horváth* Vince, *Ujvári*, *Csatái* Zsófi, *Siposné* és *Solymosiné*. A darabhoz igen sikerült diszleteket festett *Spanrafi* Ágoston, az Operaház diszlejtője.

** *Porzsoltné Lukács Juliska* Sopronban. *Porzsoltné* Lukács Juliska a Népszínház művésznője három estén át vendég szerepelt a soproni színházban a *Fedora*, *Cigány* és *Rakosi* Jenő *Magdolnája* főszerepeiben. A közönség mind három este zsufoóság töltötte meg a nézőteret s zajos ovációban részesítette a művésznőt; bucsufelépésénél számos virágoskorral és babérokzoruval tüntették ki a művésznőt, kinek tiszteletére *Szabó* Károly királyi tanácsos estélyt adott, melyen a város összes előkelőségei élén az alispánnal és a polgármesterrel megjelentek.

** *Pálmay Ilka* az An der Wienben. *Pálmay* Ilka tegnapi este kezdte meg néhány estére terjedő vendég szereplését a bécsi *An der Wien*-színházban. A diva *Heuberger Operabádjában* játszott azok mellett a zajos ovációk mellett, amelyek ezen a színpadon föllépéseit mindig kísérik. A bécsi sajtóban és a közönségben általános fellitűnést kelt a diva vendégjátéka, mert — egészelhetetlen haragban váltak elő meg *Schönerer* kisasszony, a színház igazgatónője.

** A *fümei daloskór hangversenye*. Fényesen sikerült hangversenyt rendezett vasárnap este a fümei daloskór. *Pártosné Bartolucci* Viktória, az Opera kiváló művésznője, Santuzza nagy áriáját énekelte, aztán *Kern* Aurél egy finom romanót adta elő nagy hatással. *Solymosi* Elek, a Népszínház kitünő komikus művészetét *Csepreginek* a *Házasság definíciója* című aprós gában ragyogtatta. Nagy tetszést aratott a vonónegyves tarsaság is, *Dubravin*, *Sudessi*, *Scaramelli* és *Sperber* urak, valamint *Cimadori* Róbert zongoránművész.

** *Gyermekhangverseny a Telefon* Hírműadóban. Ma délután 5 órákor rendezte a Telefon Hírműadó hangverseny igazgatósága a kis előfizetők szorokoztatására és mulattására rendezt esztörtéki gyermekhangversenyt. E mai hangverseny méltos sorozokai a többiekhez minden tekintetben. A fővárosi művész világ számos kitünősége fog versenyezni, hogy egy kellemes órág szeressen a Hírműadó kis haligatoinak. Közreműködéseket megizgerték: *Margó* Zsena a Magyar Színház tagja, *Fáthol* Klára és *Szemerey* Matild úrnők. *Gyöngyi* Izsó, *Nándassy* Géza és *Takács* Ká-

mán a Vígyszínház tagjai és Strósz Árpád az Operaház tagjai. A hangverseny *Zörgő* bácsi rendezi, aki több apróság előadásával fog hozzájárulni az ensemblehoz. — Este a *Telefon Hírmondó* közvetíteni fogja a magyar királyi Operaház előadását, ezuttal *A hugenottákat*, mely előadásnak különös érdeket fog kölcsönözni az, hogy De Nangis Raoul szerepét *Sigornori* Ferenc ur mint vendég fogja énekelni. Az Operaház előadása után a rendes esti felolvasás következik, majd még 11 óráig katonák és cigányzene átvitel lesz hallható a Hírmondó hallgató kagylóján keresztül.

MŰVÉSZET.

□ **A Mátyás-templom környéke.** A budavári koronázó Mátyás-templom környékének művészi rendezése a tavaszi meleg napok beállta óta nagy arányokban folyik. A terveket *Schulek* Frigyes tanár, a Mátyás-templom építője készítette, aki remekművének művészi keretet kíván adni. Ezért a templom mögött oszlopos arkádókat tervezett, amelyek alatt és fölött gyönyörű sétálóhely lesz a közönségnek. Ebből az oszloposarnokból látni lehet az egész fővárosnak panorámáját. Az arkálos építmények méltó kiegészítője lesz az Albrecht-utról a várba vezető diszkrét és a Halász-bástya művészi kiképzése. E bástya közepén fog emelkedni Szent István apostoli királyunk lovasszobra, mely most készül *Strobl* Alajos szobrász-tanár műtermében. Mindeme munkálatok még egy-két évig tartanak és akkorra lebontják a templom déli oldalán emelkedő régi kincstári épületet, mely egyik főakadálya a környék rendezésének.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **A Kisfaludy-Társaság ülése.** A Kisfaludy-Társaság ma délután tartotta rendes havi felolvasó ülését az Akadémia felolvasó termében *Beöthy* Zsolt elnöklése alatt, nagy előkelő közönség jelenlétében. *Varga* Gyula főtítkár bejelentette, hogy dr. *Hitrich* Vilmos és dr. *Tóth* Rezső 200—200 koronával az alapító tagok sorába léptek. Jelentette továbbá, hogy néhai *Nagy* Ferenc 2074 koronát, *Busbach* Ádám pedig 150 koronát hagyományozott a Kisfaludy-Társaságnak.

Most *Riedl* Frigyes, a társaság unjonnán beválasztott tagja tartotta meg székfoglaló értekezését: *Péterfy* Jenőről, a kitűnő esztétikusról, aki tavaly egy pisztolylövéssel vetett véget életének.

*Péterfy*ben, szült, meg volt az akarat nagy és szép éleket kitűzésére, de ez az akarat nem volt elég erős, hogy érzelmi és szellemi életének megfelelő legyen. Azután *Péterfy* életét írja le *Riedl*, utazásait, amelyek rá nagy hatással voltak, nemcsak időtöltés, szórakozás, sőt nemcsak tanulmány, hanem valóságos lelki esemény volt. Egyéniségét különösen szépen jellemzi szívéhez képest nagyon is sok volt a szelleme és szelleméhez képest nagyon is nagy volt szíve. Problematikus természet volt, mely nagy tehetőség mellett sem tud eléget tenni az élet változó körülményeinek. *Péterfy* irodalmunk legjelesebb esztétikai írói közé tartozott. Azután élete utolsó részével foglalkozik egészen gyászos haláláig.

A lelkesen megtapsolt székfoglaló után *Beöthy* Zsolt elnök, s szép szavak kíséretében adta át *Riedl* nek a Kisfaludy Társaság tagsági okmányát, kiemelve, hogy *Riedl* adta a magyar esztétikai irodalomnak egyik legszebb és módszerére nézve uttörő könyvében Arany János szellemének legbelsőbb és legtanulságosabb fejtegetését.

— Ezért a könyvért mondott köszönettel, — ugymond — köszöntem önt a Kisfaludy Társaságban, melynek legfényesebb emlékei fűződnek Arany nevéhez. Az ön kegyeletének művészi avatásával és műfelfogásának kegyeletos irányával vegyen részt törekvéseinkben s legyen újból üdvözölve köztünk tisztelt és szeretett társunk.

Azután *Somló* Sándor lépett a felolvasó asztalhoz és felolvasta nagy tetszés közt a Bulyovszky-díjjal jutalmazott *Egy királyleány története* című költői elbeszélést, mire *Varga* Gyula főtítkár bemutatva *Várdai* Béla sikerült fordításában *Vida* Jeromos renaissance-kori költő *Ars poeticájának* egy szép részletét.

EGYESÜLETEK.

(Az **Ügyvédsegének** országos Egyesülete) hivatalos helyiségét április 1-én VII. Erzsébet-körút 15-ik szám alá helyezte át. Már eddig is szép eredményeket mutathat fel az egyesület, mely ügyvédeknek ügyvédjelölteket és irnokokat, ügyvédsegédeknek ügyvéd és közjegyzői irodákban díjmentesen közvetlen alkalmazást.

(Az **Országos Közegészségügyi Egyesület**) ma este 6 órakor tartotta a kir. orvos-egyesület palotájának dísztermében tisztújító közgyűlését *Müller* Kálmán egyetemi tanár elnöklése alatt. Elnök megnyitva a közgyűlést, elsöbben a választások megőrzését iránt tette meg az intézkedéseket. Elnök letti: *Kéty* Károly. Másodelnök: *Ilosvay* Lajos. Főtítkár: *Gerlécz* Zsigmond. Másodtitkár *Schusnu* Henrik. Ez-

után dr. *Frank* Ödön főtítkár terjesztette elő terjedelmes titkari jelentését. A közgyűlés köszönetet szavazott dr. *Frank* főtítkárnak. Ugyancsak elfogadta a közgyűlés dr. *Podor* egyetemi tanárnak azt az indítványát is, hogy *Müller* Kálmán elnöki megnyitóját az idő rövidségére való tekintettel ne szóval mondja el, hanem adja közre az *Egészség* című szaklapban. Végül a szakosztályokra ejtették meg a választásokat.

TÖRVÉNYSZÉK.

Nadézsdá anyja.

— Szimmü a törvénytsekk előtt. —

Személyek:

Trubeckoy Konstantin herceg, testőrtiszt
Lieven baronessa, neje
Nadézsdá, gyermekük.

(Az első fölönás Teodoziában, a második a moszkvai kormányzósg egy kis falujában, a harmadik a tárgyaló termében történik. Idő: jelenkor.)

ELSŐ FÖLVONÁS.

Trubeckoy herceg, akinek a lába nyomán mindenütt tiltott szerelmek fakadnak s megcsalt férfiek, bánatos, elhagyott asszonyok küldik utána átkait, meglátja *Lieven* baronessát, aki most volt tizennyolc éves s az orosz arisztokrácia leggyönyörűbb virága. A herceg ezuttal komolyan szerelmes s mint mindig, ezuttal is szerencséseje van a szerelemben. *Lieven* baroness jegyesévé, majd irigylet nevéjé lesz *Trubeckoy* hercegnek, a daliás gárdistának. A cári család szerencsokívánatait fejezi ki az ifjú párnak, a boldog párnak, melyet sok asszony is sok férfi irigylet. A krimi paradicsom minden virágát oda szórják eléjük s diadalmennel viszik őket a szerelem otthonába.

MÁSODIK FÖLVONÁS.

Trubeckoy herceg, aki eddig sarkantus eszmében tiporta le a nagy Oroszország legszebb virágait, sohogysem tud beleszokni azokba a himes kis cipőkbe, melyeket a házias élet diktál az ember lábára. Aztán fiút várt, kis katonát, erős, puafók gyereket, aki az örökbe lépjen, akit kihivessen a mezőre, erdőre. Később katoná lehetett volna belőle, merész és elszánt katoná. szép és karos, akire sírva, remegve gondolnak nagy Oroszország fehér leányai. És a fiu helyett most leánnyal ajándékozta meg a felesége. Csöpp kis jószággal, gügyögő semmivel leánnyal, aki arra való, hogy kinyíljen, mint a rózsák s hogy leszakasszák, mint a rózsát. A *Trubeckoy* herceg traükika született meg ebben a kis leányban, aki a keresztisgben a *Nadézsdá* nevet kapta s aki egy maga megtudta törni a daliás herceget. A szép, nőhódító *Trubeckoy* herceget, aki kifojlott, erős, csalafinta asszonyokat olyan könnyen el tudott tiporni. Aztán ez az örökös egyformaság, ez a kis baroness, aki csak anyja, aki mindig mosolyog. A *Trubeckoy* herceg szökök hazulról s társaságban keres szórakozást. Sokat kártyázik s egyszer aztán le kell köszönnie a tiszt rangjáról is. A szép *Trubeckoy* herceg egyszer részegen jön haza, keserű vadaskodással támad rá a feleségére s donjujánának aranyos napjait számol ki a kis baronessától. Az asszony a gyermekét mutatja. Ez a kárpótlás a múltért.

— Ha ez, mondja a herceg, akkor ez az anyém! Csak az anyém.

Trubeckoy herceg elvállik az irigylet hercegnőtől, aki még akkor is szívéhez szorítja a kis *Nadézsdát*, mikor a férje odalent becsapja a kapuját. A herceg elment örökre, de a kis baroness még most is ott áll a szin közepén, magához szorítja *Nadézsdát* s azt mondja:

— Nem adlak! Nem!...

HARMADIK FÖLVONÁS.

A törvénytsek előtt. A kis baroness halálsápadtan ül helyén s ugy látszik nem érdekli őt semmi sem. Most a herceg beszél s a gyermekét követeli.

— Ez volt minden kárpótlás azért, amit elvesztettem, ez a gyermek. Tehát akarom és elvsem magammal. És az asszony nem tudta megőrizni a múltamat, nem tudta megőrizni a gyermekemet sem.

Most az elnök a hercegnőt arra kéri, hogy mondja el védelmét. A fiatal asszony feláll, révtéken néz széjjel s csak annyit mond:

— Bíró urak! Ez a gyermek nem illeti meg a herceget. *Nadézsdának* nem ő az anyja...

Idáig a dráma. Ugy írtuk meg, ahogy megtörtént. Még csak annyit tesszünk hozzá, hogy odakünn a törvénytsek folyosóján a fiatal asszony ezt mondta az ügyvédjének:

— Hazudtam. De bennem erősebb a gyermekem iránti szeretet, mint az asszonyi becsület...

Most egy szikár, még mindig szép férfi lépett az asszony elé. Mélyen meghajolt előtte s így szólt:

— Asszonyom, én belenyugsom az ítéletbe. Vegye a gyermekét.

Trubeckoy herceg volt.

§§ **A Balaton réme.** *Millei* József huszonhárom éves csavargó, Balatonfüred és Nagyvácsnyon közt a parti nádasban tanyázott hónapokon keresztül és lopott csónakokat járt a partmenti házak kirablására. Két évvel ezelőtt a Beer-nyaralóba próbált betörni, de onnan elriasztották, mire *Auer* Dezső nyaralójába tört be. Észrevétlenül jutott Auerné hálószobájába. Auerné felébredt és sikoltani akart, de *Millei* befogta a száját.

— Pénzt vagy életet! kiáltott rá és mellének szögezte revolverét. A zajra *Auer* is felébredt, ököllal rohant a rablónak, aki erre revolvert rántott s ötször rásütötte Auerné. Két golyó talált és súlyosan megbeséltette Auert.

Millei még ugyanabban az évben meggyilkolta *Józa* Ferenc teveli lakost, mikor az a nagy-vácsnyoni vásártól hazafelé tartott. A többiek erre elfogták a gyilkost, meg is kötözték, de a vakmerő ember mégis megszökött. A szökése után tovább folytatta mesterségét.

Tóth Kálmán csopaki lakostól vadászfegyvert és patronátúkat lopott el, melyet azonban felévi használat után visszacsempészett tulajdonosához, akinek levelet is írt, melyben elmondta, hogy megunta a betyár-életet és jelentkezni fog a csendőrnél. De nem jelentkezett. A balatoni zsványról már egész legendák keltek szárnyra és a betyár-romantika annyira megzavarta *Kis Csonka* János és *Pintér* József kenesei lakos fejét, hogy mindkettő jelentkezett a csendőrségnél és mindkettő nagy büszkén hirdette, hogy ő követte el a szentgáli gyilkosságot. Csakhamar kiderült, hogy mindkét ember eszelős és tovább keresték az igazi gyilkost. Hét esztendői keresés után végre a vesprémi törvénytsek folyosóján a csendőrnök elfogták *Milleit*, aki azt mondta, hogy éppen azért jött, mert föl akarja magát jelenteni. A vesprémi törvénytsek rablás büntetésének két rendbeli kísérlete, szándékos emberölés büntetésének kísérlete, szándékos emberölés és rablás büntette, tizenegyrebeli lopás büntette és többrendbeli lopás vétsége miatt *Millei* Józsefet tizenöt évi fegyházra ítélte, mit a győri tábla is helyben hagyott. Ma foglalkozott ezzel az ügygyel a királyi kuria harmadik büntető tanácsa, amely *Makay* Dezső bíró előadás alapján, mindkét alsóbíróság ítéletét megváltoztatva, *Milleit életfogytig tartó fegyházra* ítélte.

§§ **Tolvaj család.** *Horváth* Miklósné, hangversenyénekesnő tavaly körutra ment, s az alatt család-jére, *Jedenák* Annára biza a lakását. Mikor hazaért, minden szekrényt üresen talált, ruháit és fénermüjét ellopták. Gyauuja nyomban a családjére esett, aki még aznap elhagyta szolgálatát. A vizsgálat kiderítette, hogy csakugyan *Jedenák* Anna a tolvaj, s a büntetőtörvénytsek ma a *Bakonyi* bíró elnöklésével megtartott végvárgyaláson egy évi börtönrre ítélte a tolvaj családot. Az ügyész és a vádlott főbbebeszt jelentettek be.

§§ **Az amerikai aranytolvaj.** Az Amerikából megszökött aranytolvaj, *Zajacz* István tudvalevőleg e hó 14-ike óta a lipót-szentmiklósi járásbírósg fogházában ül. A vizsgálóbíró sürgős megkeresésére a rózsahegy királyi ügyész személyesen hallgatta ki *Zajacot*, aki azonban mindent konokul tagad. Az ügyész indítványára a lipót-szentmiklósi járásbírósg távirati érintkezésbe bocsátkozott a new-yorki osztrák-magyar konzulattal, amely értesítette a bíróságot, hogy *Zajacz* fogva tartassék addig, amíg az ellene irányuló terhelő adatok a newarki Balbach-féle aranyolvasztó intézettől beszerelhetnek és beküldetnek.

VIDEK.

— (Nemzetiségi vita a megyeházán.) *Nagy-Szebenből* telegrafialjak: *Szeben* megye ma rendkívüli közgyűlést tartott *Thalmann* főispán elnöklésével. Napirend előtt dr. *Francu* a törvényhatóság jelenlevő román tagjai nevében kijelenti, hogy a legutóbbi közgyűlésen benyújtott interpellációt, mely gróf *Lázár* gyulafehérvári királyi alügyésznek *Avram Jancu* ellen irányuló kifejezéseire vonatkozott, teljes tartalmában fenn tartják. *Reissenberger* alispán kijelenti, hogy nem tartja feladatának, hogy a miniszterhez felterjesztést intézzon oly férfiu politikai működését illetőleg, aki ötven évvel ezelőtt és nem is ebben a megyében működött. Továbbá az illetők dolga, hogy ha panaszuk van a gyulafehérvári törvénytsek ellen, a felsőbb igazságügyi hatóságoknál a törvénytsek jogorvoslatokkal éljenek. A szónok nem szándékozik a

kormányánál közbenjárni. Dr. Francu a választ nem veszi tudomásul és az ügy tárgyalását követeli. Az elnök ezt az ügyrend értelmében megtagadja.

Nyiltér.

A veszedelmes kor.

A fiatal leány 18 éves kora körül olyan időt él, mely egészségére végzetes lehet. Általános elgyöngülés olyan betegségeket hozhat létre, melyek komoly következményekkel járhatnak. A testi erőnek fokozatos elcsúszása végül teljes elgyöngülést hoz létre és az egész szervezetben komoly hibákat. Az eszköz, hogy e beteges állapotot segítsünk ki, az hogy visszadjuk a testnek elvesztett erejét. Egy erős, hatalmas regenerátor, mely Pink-pilula néven ismeretes, bizonyosságot szolgáltat arról, hogy hasonló esetekben nagy és üdvös eredményt ért már el. Példa erre Malfiláre Berta kisasszony Soingból, (Velleuxon, Haute-Saone) a kinek bátyja közli velünk a Pink-pilula alkalmazásával elért eredményt.

Malfiláre kisasszony, archép utána.

— Mielőtt a Pink-pilulának testvéremre tett hatását irtam, addig vártam, míg meggyőződtem arról, hogy az általam elért eredmény nem csak kitűnő, de tartós is. Testvérem ma kitűnően érzi magát, jól eszik és alszik, szervi működése hibátlan. Az erő, mit a Pink-pilula Malfiláre kisasszonynak adott, legyőzte a rosszullétet, melytől sokat szenvedett és mely elgyengítette. Ugyanígy eredményt ért el a Pink-pilula a vérsejtek, sápkáros, neurálgikus egyénekénél. Pink-pilulák kaphatók Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz 9 frt. Központi főraktár: Gablin & Cie, 3 cite Trévise, Paris.

— Mielőtt a Pink-pilulának testvéremre tett hatását irtam, addig vártam, míg meggyőződtem arról, hogy az általam elért eredmény nem csak kitűnő, de tartós is. Testvérem ma kitűnően érzi magát, jól eszik és alszik, szervi működése hibátlan.

— Mielőtt a Pink-pilulának testvéremre tett hatását irtam, addig vártam, míg meggyőződtem arról, hogy az általam elért eredmény nem csak kitűnő, de tartós is. Testvérem ma kitűnően érzi magát, jól eszik és alszik, szervi működése hibátlan.

Kaphatók Haldek nagykereskedésében, Budapest, Károly körút 9., ugyintam vidéken a jobb magelárusító üzletekben.

A tavaszi szezon

közéletével értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy Böhmer Péter a Balog és Böhmer cégből kiváán, sógorával Macher Lászlóval közösen

Macher és Böhmer

cég alatt fogjuk vezetni a szabóüzletet, melyet eddig külön-külön megrendelünk legnagyobb megalapozással folytattunk. Új cégünkben érvényesíteni fogjuk e téren szerzett összes tapasztalatainkat, a mi annál sikeresebb lesz, mert műhelyünkben a legkitűnőbb munkások dolgoznak, raktárunkon pedig csakis valódi angol, francia és skót különleges szövetek állanak a közönség rendelkezésére. Teljes bizalommal kérjük a m. e. közönség pártfogását.

Macher és Böhmer,
férfi-szabók V., Dorottya-utca 5. I

Az

„ÜSTÖKÖS”-t

a legkedveltebb magyar élelapot a „Budapesti Napló” magán-előfizetői (ide nem érve tehát a kaszinók és hasonló egyleteket, kávéházakat, vendéglőket és hírlapirodákat, közvetítő könyvtárakat) kedvezményes áron, azaz negyedévre 4 korona helyett

3 koronáért rendelhetik meg. Az előfizetés a „Budapesti Napló”-éval együtt is beküldhető.

(Az e rovat alatt közlötöknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÁVIRATOK.

Prága, március 28. Báró Scharschmid udvari tanácsos, Graslitz, Neudek és Schönbach városok tartománygyűlései képviselője, egészségi okokból lemondott mandátumáról.

Cseh-német veszekedés.

Landskron, március 28. Tegnap este három cseh és néhány német iparoslegány között veredezés támadt cseh dalok éneklése miatt. Egy német őrslegényt kézzurásokkal halálosan megsebesítettek. A tettes megszökött, de éjjel elfogták Budigsdorfban.

Tausanovics részvényhamisítása.

Belgrád, március 28. A Male Novine jelentése szerint a Beogracka Zadruga, egyik legjobban álló szerb pénzintézet igazgatótanácsa épp most hamisítást fedezett fel részvényeiben, mely hamisítás állítólag Tausanovics volt igazgatójának a bűne, aki egykor miniszter volt a radikális kormányban és a kit a legutóbb a hazaárulási pörben 10 évi börtönre ítélték. Tausanovics, amint mondják, a letétben levő részvények közül vagy 40,000 frank értékű részvényeket egy aláírás meghamisítása után eltulajdonított és a részvényeket zágrábi és ujvidéki bankokban helyezte el. A hamisításokat a szolvénnyel bementatása alkalmával fedezték fel. Az igazságszolgáltatás a kizárólag radikális párti tagokból álló igazgatótanács kérelmére megindították a vizsgálatot.

A békés Németország.

Berlin, március 28. A birodalmi gyűlés költségvetési bizottsága folytatta a flotta-novella tárgyalását. Bizalmas természetű vita folyt a flotta-szaporítás terjedelmére és szükségére vonatkozó kérdésekről. Bebel és Richter nem fogadták el a javaslatot, Stolberg-Wernigerode gróf (konzervatív), Bassermann (nemzeti szabadelvű), Kardorf és Frese hozzájárultak a javaslathoz.

Gróf Bülow államtitkár kijelentette, hogy még egyszer hangoztatni kívánja, hogy a javaslat az összes hatalmakkal szemben pusztán defenzív karakterű. Még azon az állásponton áll, hogy igen gonosz dolog volna csekély okok miatt nagy háborút idézni fel. De számolni kell azzal a lehetőséggel, hogy kísérletet tehetnek Németországot olyképpen megsérteni, hogy egy nép, amilyen a német, azt el nem tűrheti és ezt a szónok sem volna hajlandó eltűrni. A 70-es és 80-as évek óta, midőn Bismarck egy kis flottát elegendőnek tartott, a viszonyok jelentősen megváltoztak. A kereskedelem hatalmas fejlődése és a német ipari és tengerentúli érdekek fennállása következtében a politikai surlódási felületek megszaporodtak. Ha Bismarck 1885-ben a német flottát, mely körülbelül egyforma erős volt az amerikaival, elegendőnek tartotta, ugy a mostani és az akkori helyzet különbözőségét bizonyítja az, hogy időközben éppen az Egyesült-Államok is elhagyta a régi utat és tengeri hatalmukat megerősítették. Az angol politika is változott azóta. Még a 70-es és 80-as években a be nem avatkozás elvét követte. Jelenleg az imperialista áramlat Angliában mind jobban tért hódít. A német politika egyik főgondja az, hogy az összes hatalmakkal jó viszonyt tartson fenn. Ezt természetesen csak a legteljesebb viszonyosság és a kölcsönös figyelembevétel alapján lehetséges. A hivatalos viszony mindenfelől a legjobb. De a kabinetpolitika ideje elmult. A nép szenvedélye mindinkább befolyásos tényezőként lépett előtérbe. Ezért okvetlenül szükséges szaporítani Németország anyagi hatalmi eszközeit a béke biztosítására.

Miután még több szónok beszélt a javaslat ellen és mellette, Kiehlmann pénzügyi államtitkár általánosságban fejtegette a flotta-szaporítás költségeinek fedezését, mire a tárgyalás folytatását holnapra halasztották.

Angol riadó.

London, március 28. A Standardnak jelentik Odesszából: Oroszország és Törökország között a feszült viszony elérte csúcsponjtát. Oroszország kétszázötven ezer katonái mozgósított és a fekete tengeri hajóhad akcióra készen van.

Az olasz válság.

Róma, március 28. Radikális forrásból jelentik, hogy a kormány néhány ülés után, amelyben be akarja bizonyítani, hogy a szélsőségek a parlament munkásságát megakasztja, a kamarát el fogja napolni, azután rekonstruálni fogja a minisztériumot, amelybe be fog lépni néhány baloldali képviselő. Ezzel szemben a kormány kijelenti, hogy nem szándékozik a kamarát elnapolni, hanem a rendesnél korábban, valószínűleg még e hét végén megkezdi a hűsvégi szünetet.

Roma, március 28. (Képviselőház.) Ismét folytatják Cambrei-Digny indítványának tárgyalását. Nagyon izgatott hangulat uralkodik.

Az elnök Venturinak adja a szót.

Ferri: Nem! Nem!

Pantano ragaszkodik ahhoz, hogy joga van az alkotmányozó gyűlés egybehívására vonatkozó naperrendjét kifejtteni. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Az elnök kijelenti, hogy csak ismételtül tegnap kijelentése és konstataja, hogy nincs hatalmában rendet csinálni. Együttal felhívja a képviselőházat, hogy védelmezze meg a saját és az elnök tekintélyét. (Tetszés a jobboldalon és a centrumban. A szélsőségek azt kiáltja: Éljen az alkotmányozó gyűlés!)

Az elnök berekeszti az ülést.

Sztrájk.

Dux, március 28. A bruchi Johanna-tárnában tegnap egy ezelőtt sztrájkoló munkás megtámadta egyik társát, aki annak idején a sztrájkot megtörte. A bányavezetőség felmondott a támadónak, mire a többi vajak az elbocsátott munkás pártjára állottak és vonakodtak munkába állani. Azt követelték, hogy a felmondást vonják vissza és mondjanak fel mindazoknak a munkásoknak, akik előbb a sztrájk alatt dolgoztak. Az igazgatóság ezt megtagadta. Az épp jelen levő bányakerületi hivatalnok 10 percnyi gondolkodási időt adott a munkásoknak, hogy vagy álljanak munkába, vagy tekintsek magukat elbocsátottnak. A munkások nem állottak munkába és eltávoztak. Az eset egészen véve nyugodtan folyt le.

Pestis.

Konstantinápoly, március 28. A szulimániai (bagdadi vilajet) egészségügyi hatóság jelenti, hogy Perzsia Dsevanru nevű részében, Gulamber kerület közelében, kitört a bubó-pestis és a ragály több falut fertőzött meg. Több haláleset fordult elő.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, március 28. (Gabonapiac.) A buza és rozs szállítási ára csöndes forgalom mellett alig változott. A készáru forgalma nagyon vontatott volt. Zabnak nem igen volt kereslete. Az idő borus.

London, március 28. (Gabonapiac.) Az irányzat általában névleg változatlan. Városi liszt 23—28 sh., repceolaj 27 sh. 6 p. Behozatal: árpa 1900, zab 5000 q. Az idő hideg és nedves.

New York, március 28. (Értéktőzsde.) Váltó Londonra 4.82 1/2. Váltó Párisra 5.18 1/2. Váltó Berlinre 94 1/2. Ezüst 60.—.

New York, március 28. (Terménytőzsde.) (Zárhat) Gyapot: New Yorkban helyben 9.14 1/2 (9.14 1/2). Áprilisra 9.24. (9.24). júniusra 9.29. (9.26). New-Orleansban helyben 9.31/2 (9.31/2). — Petroleum Stand white New Yorkban 9.90. (9.90). Stand white Philadelphában 9.85. (9.85). Refined in Cases 11.10. (11.10). Credit Balances at Oil City 16.8. (16.8). — Zsír: Western steam 6.77. (6.60). Rohe és Brothers 7.00. (6.75). — Tengeri irányzata állandó. Márciusra — (—). Májusra 43 3/4. (43 3/4). Júliusra 43 3/4. (43 3/4). — Buza irányzata igen szilárd. Piros ősz helyben 80 1/4. (79.—). Szeptemberre 78 3/4. (72 1/2). Márciusra 78 3/4. (76 1/2). Májusra 73 1/2. (72 1/2). Júliusra 73 3/4. (72 1/2). Gabona szállítási díja Liverpoolba 3 1/2 (3 1/2). — Kávé: fair Rio T. sz. 8 1/2. (8.—). Áprilisra 6.55. (6.55). Júliusra 6.55. (6.55). — Liszt: Spring Wheat clears 2.75. (2.75). — Cukor: 2 1/2. (3 1/2). — Őn: 31.50. (30.—). — Réz: 16.70. (16.70). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, március 28. (Terménytőzsde.) (Zárhat) Buza irányzata igen szilárd. Márciusra 65 3/4. (65 1/4). Májusra 66 3/4. (65 3/4). — Tengeri irányzata szilárd. Májusra 38 3/4. (38.—). — Zsír: Márciusra 6.47. (6.22). Májusra 6.52 (6.27). — Szalonna short clear 6.75. (6.67). — Sertészsuk: Febrúrra — (—). Májusra 11.37 (11.92). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Napirend.

Napló. Csütörtök, március 29. — Római katolikus: Cirill vt. — Protestáns: Eusztáz. — Görög-ország: (március 16.) Szobinusz; — Zsidó: Veadár 29. — A nap két 5 óra 29 perckor. — Nyugszik este 6 óra 8 perckor. — A hold két reggel 4 óra 21 perckor. — Nyugszik délután 4 óra 41 perckor.

A miniszterelnök és belügyminiszter fogad délután 4 órakor.

A közoktatásiügyi államtitkár fogad délután 4 órakor.

Az igazságügyi miniszter fogad délután 4 órakor.

A honvédelmi miniszter fogad déli 12 órakor.

A képviselőház elnöke fogad délután 2 órakor.

A Szent István-Társulat közgyűlése Vaszary Kólos hercegprímás elnöklésével, délielő 10 órakor. Közgyűlés után a hercegprímás felavatja a társulat új palotáját.

A belvárosi kör lakomája Scell Kálmán tiszteletére este 8 órakor.

A IX. filharmóniai hangverseny este fél 8 órakor a Vigadó nagy termében.

A Mária Jozsefium gyermekmenekedékház-egyesület közgyűlése délután 4 órakor a katolikus-iskola dísztermében (Molnár-utca 11.)

Az osztályosorsjáték húszda d. e. 9 órakor a Vigadó kistermében.

Nemzeti múzeum: Természettudományi tára, nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig. A többi tára: 1 korona belépődíj mellett meglátogathatók.

Szórakozó helyek.

Állatkert nyitva egész nap.

Somossy Mulató. Nagymező-utca. Ma egész új szenzációs műsor.

Folies Caprice. VI., Róvay-utca 18. Naponta fényes műsor.

Stefánia-szálloda, Murányi-utca 53. Budapest legolcsóbb szállodája.

Union-Szálloda diszes nagy étterem, villanyvilágítás, specialitás konyhájával.

Petanovits Metropolis szállodája. Naponta hangverseny (lásd hirdetést.) Ujonnban berendezett fényes étterem.

Futzer-pince Deák-tér naponta a pince őt-tormekben Dobronyi Géza I-ső rangú zenekarának hangversenye.

KÜLÖNFÉLÉK.

Pompás város.

Pompás város ez a város!
Tündérkert a homokon.
Hozzátok víz minden utca
A bal és jobb partokon.

Be csőf város ez a város!
Nagy sötét házrengeteg.
Míg rózsámtól haza érek,
Százszor is eltévedek.

Zempléni Árpád.

— Egy amerikai pantheon. New Yorkból jelentik, hogy miss Helen Gould az ottani egyetemnek kétszáznegyven ezer forintot adományozott egy pantheon építésére, amely az University Mounthra kerül. A neve ez lesz: „Nagy amerikai férfiak pantheonja.” Ebben a pantheonban száz márványtáblát illesztenek be ugyanannyi nagy amerikai férfi nevével. Ötven emléktáblát az 1900-ik év nagy férfainak szentelnek, ötven táblát pedig a jövő nagy férfainak. A nagy férfiakat népszavazással fogják kiválogatni. Csakis az Egyesült Államokban született polgárok választhatóak, még pedig tíz évvel a haláluk után.

— Kiállítás Kaneában. György görög herceg védnöksége alatt az idén áprilisban és májusban nemzetközi kiállítás lesz Kaneában. Bemutatásra kerül az ipar, tudomány és művészet, kereskedelem, szőlő- és földművelés, egészségügy, közoktatás és nevelésügy és a megfelelő szakirodalom. Ez a kiállítás bizonyára eredményes lesz, mert keleten nagyon ritkán van kiállítás és nagyon kevés az az iparos, kereskedő és művész, aki valami keleti kitüntetéssel díszeskedhetik. Az érdemeiket itt is díszoklevelekkel fogják jutalmazni.

— Dollárkirályok. Az amerikai pénzarisztokrácia két taggal szaporodott. Az egyik Menell Sayre, aki még csak huszonnyeg esztendő és a tizenegyedik helyet foglalja el a dollárkirályok között. Négy esztendővel ezelőtt kezdett a börzén játszani negyven ezer dollárnyi vagyonnal, most pedig harminctől millió dollárja van. A másik új milliós unokaöccse és örököse a „chicagoi Smithnek”, amint Londonban nevezik. Ő előttük vannak: John D. Rockefeller, aki kétszázötven millió dollárt mondhat a magáénak, Cornelius Vanderbilt (százhuszonöt millió dollár), Andrew Carnegie (százhusz millió dollár), William K. Vanderbilt (száz millió dollár), John Jacob Astor (százmillió dollár) és William Rockefeller (száz millió dollár).

— A párisi omnibusz. Páris közlekedési eszközei nem olyan modernekek, mint aminteket egyéb fővárosokban találunk. Az óriási forgalmu utcák éppen nem alkalmasak villamos vasuti berendezésre. Évek óta építik a földalatti vasutat, a Métropolitaint, Páris városának küldöttei bejárták az összes városokat, ahol ez az intézmény már meg van alapítva, — így jártak Budapesten is — a Métropolitain mindazáltal csak készül és nincs rá remény, hogy a kiállítás látogatóit ezt a közlekedési eszközt használhassák. A személyforgalom legnagyobb részét a „Cie. générale des omnibus” járművei végzik. Ez a társaság, amely 1855-ben alakult és monopolizálja Páris közúti személyforgalmát, negyvenhét omnibusz, huszonhárom lovasut és tizenkét egyéb vonalon járítja kocsijait. A tavalyi statisztikai kimutatása világos képet ad arról az óriási forgalomról, amely Páris utcáin lüktet. 1899-ben a társaság összes vonalain 246,791,345 személyt szállított. Csak Montrouge-Gare de l'Est vonalon tizennégy millió utast, a Madeleine-Bastille vonalon tizennégy milliót. 1899-ben harmadfél millióval volt nagyobb a tiszta bevétel, mint az előző évben, bár akkor is felülmúlta a tiszta jövedelmük két millióval az 1897. évit. Az óriási nyereségből hatvanöt frank osztalékot utaztattak az ötszáz frank névértékű részvény után. Továbbá minden részvény után évenként százötven frankot fizet a monopoliért az állampénztárba, olyan összeget tehet, mely a részvényeknek jutott osztalékot harmadfél ezer felülmúlja. Ennek az összegnek fele része Páris város pénztárának jut. A monopoli 1910-ben jár le és az adományozó levél értelmében tíz évvel a lejárt előtt — tehát az évben — a feltételek megváltoztathatók. A tarifa szintén 1855. évi eredeti: hat sou a koci belsejében, három sou az imperiálon, bármely vonalon és tetszés szerinti távolságra. Mindenesetre magas ár, — különösen ha tekintetbe vesszük, hogy az utasok jelentékeny részét munkások teszik, akik a város távolabb eső részeiben fekvő gyárakba járnak naponta. Nem valószínű azonban, hogy a tarifát leszállítsák, mert a társaság görcsösen ragaszkodik privilégiumához.

— Fogorvos az állatkertben. New Yorkban a napokban megplombozták egy elefántnak a fogát. Az ottani állatkertben gyakran van szükségük az állatoknak fogorvosi segítségre és az ilyen operációk elég izgalmas jelenetek. A legutóbb megplombozott elefántot Big Tomnak hívják és van neki egy félelmetes utóneve is: az emberevő elefánt. Állkaposának a megvizsgálás arra az eredményre vezetett, hogy az egyik fog rendkívül orvos és a foghús annyira megvan dagadva, hogy Big Tomnak rendkívül nagy fájdalmakat kell szenvednie. Először azt hitték, hogy ki kell húzni a fogat, de aztán megmondották

a dolgot. Egy elefánt fogat a nagysága miatt rendkívül bajos kihúzni, főképp ha az elefánt nem igen hajlandó erre a kellemetlen operációra, Big Tomot megplombozták olyan szerszámokkal, amelyek két kézzel kellett fogni. Citrom nagyságúra vágják ki a fogat, aztán berakták az amalgámot. Sok hízkelés kellett ahhoz, hogy kinyissa a száját, de ezt végre sikerült elérni. És nyugodtan elviselte az egész műtétet. Leggyakrabban a kigyóknak van szükségük fogorvosi beavatkozásra. Gyakran szenvednek fogdaganatoktól, amelyekből, ha azokat nem gyógyítják, belepusztulnak. Ilyen esetekben az őr tartja az akár husz lábnyi kigyónak a fejét, a fogorvos pedig kinyitja egy bottal a kigyó száját és egy kurta fogóval kiszorítja a fájós fogat.

— Rossz szomszédság. Münchenben a minap vidám birsági tárgyalás esett meg. Egy Schwantaler-strassei háztulajdonos panaszt emelt egy kocsmáros ellen, hogy a diákok az ő házával szomszédos kocsmában olyan irtozatos lármát csapnak, hogy éjjeli nyugalomát a legnagyobb mértékben megzavarják. A kocsmáros megjelent a bíróság előtt és azt erősítette, hogy a háziur nyugalomát éppenséggel nem zavarják a diákok, a falon nem hallatszik át semmi sem. Így nem lehetett cölnoz jutni. A bíróságnak azonban mentő ötlete támadt. Kivonult a helyszínre, a bírág egyrésze betért a kocsmába, másik része a háziur lakásába. Aztán a kocsmában a bírág elkezdtek énekelni, rikoltozni és asztalt csapkodni, a háziur lakásában pedig hallgatóni. És a zajt csakugyan nagyon alaposan át lehetett hallani. És a panaszosnak igaza lett.

— A huskonzerválás új módja. Fjelstrup Ágoston, a neves dán zoológus, aki feltalálója annak a módszernek, hogyan kell a tejet cukor alkalmazása nélkül a romlástól megóvni, rájött a huskonzerválásnak egy érdekes és hatásos módjára. A vágómérhát elkábítják, de úgy, hogy az agya meg ne sérüljön, aztán a vért a szív egyik kamrájának a megnyitásával kibocsátják a marhából, amelynek az ereibe még az alatt, amíg testének melege el nem mult, erős sósvizoldatot feokendeznek. Ezzel a hus nagyobb ellentálló képességhez jut a rothadással szemben, mint bármely más eljárás útján. Fjelstrupot az vezette rá a felfedezésre, hogy a hus feloszlásának proceszusát a vér elváltozása indítja meg, amely az állat kimulásával rögtön megkezdődik.

— A kis hercegnő és barátja. A kis hercegnő: Nem akarok már bábukkal játszani! Nem tudsz valami újat kitalálni?

A kis grófnő: Játszunk hát szegényeket!... De tudod, egészen igazi szegényeket, akiknek csak egy lakájuk van!

REGÉNY.

EGYETLEN EGY ASSZONY

Irtá: MOLNÁR FERENC

(24)

Aztán csönd lett, s az óra elütötte a fél tizenegyet. Vértes ásitott, aztán egyet nyújtózott, mondván:

— Még másfél óra.
Kopogtattak. Bajtár jött, elegáns fekete ruhában.

— Várni akárhol lehet — mondta — menjünk föl várni, azt izeni a nagyságos asszony. Kapunk teát is.

Vértes fölállt. Ő nagyon szívesen tett eleget a nagyságos asszony kérésének. Csak a ritker komolyodott el.

— Tessék fölmenni, ha tetszik — mondta olyan száraz hangon, hogy ha egyébről lett volna szó, senki se fogadta volna el az ilyen arccal és ilyen hangon följánlott szabadságot. De mivel erről volt szó, hát mentek gyorsan, mind a ketten, Bajtár meg Vértes. Csak Wurm maradt ott az igazgatóval, aki az ablakhoz állt, s onnan nézett ki a sötét kis térre. Aztán megfordult és meglátta a kis könyvelőt. Rákiáltott, gunyosan:

— Maga nem megy föl?
Haragos volt. Wurm mosolygott és vállalt vont. Az igazgató ideges mozdulattal tett:
— Menjen föl! Menjenek föl mind! Akár le se jöjjenek többé! Majd én megcsinálom mindent!

Wurm a könyvből nézett és egy szót se szólt. Aztán úgy gondolkodott, hogy miért kapjon ő ki a többi hibájáért? Szép lassan behajlított a könyvet, amelyben különben is csak unalmából piszkált eddig, levette a fogasról a kalapját és az aító felé ment. Az aítónál halkán mondta:

— Alásszolgálja.

És kiment. Hallani lehetett a lépteit, amint végigment a téglás folyosón, aztán föl a falépcsőn. Az igazgató egyedül maradt az irodában. Mosolygott és a mosolygása tele volt megvetéssel. Mélyen megvetette ezeket a naplopó frátereket. Az igazi munka kemény, dolgos emberének felsőbbbsége ült az arcán. Csöndesen mondta:

— Gesindel.

Aztán hátrattett kézzel elkezdett föl-alá járkalni az irodában.

Főnn a kis szalonban elég gyorsan egyedül hagyták a doktort a kandalló mellett. Az asszony a két mérnökkel a szoba tulsó sarkába ment. Ott leült egy kanapé közepére, úgy, hogy senki se ülhessen melléje s maga elé ültette a két férfit. Később, hogy a jelentéktelen Wurm is feljött, ez is odaült, de egy szót se szólt. Ő volt az egyedüli, aki igazán a tea kedvéért jött föl.

A lehető legostobább dolgokról beszélgettek, de rettentő komolyan. A komolyság nem annyira a hangjukban volt, inkább a szemük fényéről volt leolvasható. És az asszony, aki most már teljességgel nem tudta, mit kell tennie, nem tudta, itt maradjon-e vagy elutazzék, játszott velük, pillanatról-pillanatra csinálta az igazgató játékok apró terveit, már nem is törődve azzal, hogy holnap mi lesz. Azt tudta, erősen érezte, hogy valami fog történni. Egyébként pedig megnyugodott abban, hogy majd lesz a dolog valahogy, mert még úgy sohse volt, hogy sehogyse lett volna. Ez a paraszt-okoskodás kerékedett fölül nála is, nagy gyöngéségekben mindent másokra bízott.

Vértes Bajtár mellett ült, de egy szót se szólt hozzá. A harg kettejük között véres volt, most tették a legnagyobb erőfeszítéseket, érezte, hogy most már csak ketten vannak. A halálról beszélgettek.

— En — mondta Vértes — meg tudnék holnap reggel halni, ha addig minden úgy történnék, ahogy én akarom.

Az asszony nevetett.

— Én pedig — ezt Bajtár mondta — egy csipkékért is meg tudnék halni.

— Én élni szeretnék — vágta oda Éva, s hogy igazat mondott, mutatta kipirult arca, mely, sötétlő tűzben ragyogó szeme, pirosra jizzott ajka. Aztán, hogy hallgattak egy kicsit és csak azt lehetett hallani, hogy Wurm kéjjel szürcsöli a jó édes teát, mosolyogva kérdezte Éva:

— Milyen csipkéről beszél maga?
— Egy fehér, édes csipkéről.
— Honnan tudja, hogy fehér?
— Láttam az álmomban. Érintettem is. Az arcomat simogattam vele és telve volt valami nagyon jó illattal.

Kezdték bolondokat beszélni. Pesten talán már rég kidobták volna őket, ha erről a témáról kezdenek beszélni. De itt a nagy lázban, ebben a forró légkörben, amelyben már vérszag is volt, nem volt természetellenes ez a tónus. Ez háború volt, őszintén, vadul, elkezeredetten folyó háború.

Vértes megint megszólalt:

— Nevésem még egy kicsit. Ott a szája szélén akkor alakul egy kis gödör, az csodaszép. Persze nevetett Éva, s mind oly furesán érezték magukat ekkor, hogy a világon semmire se gondoltak, csak erre a szép, nevető asszonyi szájra. Még a kis Wurm is mosolygott, aztán dicsérsni kezdtek a nevető asszonyi ajak szépségeit általánosságban és különösen. Felmelegedtek, mind beszéltek, csak a doktor szundikált a kályha mellett. A beszédbe belekaogott itt-ott Éva is, belecsendült a fecsegésbe egy-egy pajkos mondása.

Aztán egyszerre elkomolyodtak egy kicsit. Alul, a földszinten beváltak egy ajtó. Úgy becsapták, hogy csak úgy dörögött, s az üveg eső-römpölve hullott szét a téglára. Aztán rohanás hallatszott. Most már ijedten komolyak lettek a csipke lovagjai, úgy hallgatták, mint valami nagy, nehéz ember rohan végig a hosszú földszinti folyosón, aztán döng a falépcső a lába alatt, majd itt fönn vágat.

(Folytatása következik.)

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

A tőzsdetanács. Egy ma délelőtt kelt leiratban Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter jóváhagyta a tőzsdetagnapközgyűlésen történt választásokat. Ennek következtében a tőzsdetanács ma megtartotta alakuló ülését, amelyen Beimel Jakab korelnök elnököl. Az eddigi elnökséget: báró Kochmeister Frigyes elnököt, Kornfeld Zsigmond és Beimel Jakab alelnököket közfelkeltással újra megválasztották. Az ülés folyamán érkezett Kochmeister levele, amelyben kijelenti, hogy a tőzsdetanács elnökségét semmi esetre sem fogadja el. A tőzsdetanács erre elhatározta, hogy báró Kochmeisterrel testületileg tiszteleg, hogy őt a lemondás visszavonására bírja rá.

Az Országos Iparegyesület tegnapi igazgatósági ülése egy ünnepes momentummal kezdődött. Ugyanis, mint már megírtuk, a király Graf Jánost, a Ganz gyárban alkalmazott lakatos munkást és Csuhány Jánost, a borsod-ápatfalvi kőedény- és majolika-gyár korongos munkását az ezüst érdemkeresztel tüntette ki. A kereskedelmi miniszter az egyesületnek küldte meg az érdemkereszteket, hogy a kitüntetett munkásoknak átadja. Az egyesület ezt a tegnapi igazgatósági ülésre tüzte ki. Csuhány János nem jöhett el Budapestre. Graf Jánosnak gróf Zichy Jenő, az Országos Iparegyesület elnöke, az igazgatóság plénuma előtt adta át a kitüntetést, szép beszéddel üdvözölve a derék munkást.

A Ganz-gyár nevében Kögler Gusztáv igazgató mondott köszönetet az Iparegyesületnek, amiért az öreg munkásra ráterelte az uralkodó figyelmét.

A szép ünnepség után az igazgatóság rendes havi ülése következett. A napirend előtt gróf Zichy elnök meleg hangon emlékezett meg Zsolnay Vilmos elhunytáról s az igazgatóság jegyzőkönyvében öröklítette meg a magyar műipar nagy uttörőjének emlékét. Dr. Soltész Adolf titkár fölolvasta az egyesület életében a múlt ülése óta előfordult jelentékenyebb eseményekről szóló jelentését. Az egyesület, a jelenléte szerint, véleményes feltérjesztéseket intézett a kereskedelmi miniszterhez, az arurészletek szabályozásáról szóló törvénytervezet ügyében, a hadserög börtöny-szükségleteinek ügyében, a kisiparosok érdekeinek nagyobb figyelembevételéért, a gyárvizsgálatoknál a papírpárt érő sérélmek megszüntetése érdekében s az iparosok számláinak értékesítése ügyében tett kezdeményezés támogatása végett.

Szót továbbá a budapesti munkaközvetítő intézet megnyitásáról, az építőiparok érdekeinek felkarolása érdekében alakuló szövetségről, s az egyesületben az elmúlt hónapban rendezett felolvasásokról. Mint az egyesület egyik sikeres említi fel a jelentést az is, hogy a kereskedelmi miniszter a párisi kiállítás tanulmányozására törekvő kisiparosoknak ösztöndíjakat helyezett kiállításba.

A jelentést az igazgatóság észrevétel nélkül tudomásul vette.

Gelléri Mór igazgató beszámolt az egyesület új éremlevegélei ügyének végleges eldöntéséről, amely szerinti az okleveleket Hegedüs László festőművész tervei alapján készítették el. Az igazgatóság ehhez hozzájárult. Élénk helyesléssel és elismeréssel fogadta az igazgatóság Gelléri igazgatónak az iparnádtólasi akció eddigi állásáról szóló kimerítő jelentését, mely arról tanuskodik, hogy a mozaicum országsszerle növekvőben van és máris sikereket ért el. Jelentést tett továbbá az igazgató az új autonóm vámtarifa előkészítése ügyében tett lépésekről, az egyesület új szakosztályainak megalakulásáról és a budapesti munkaközvetítő intézet működésének támogatása érdekében tett intézkedéseiről. Az igazgatóság valamennyit helyeslően vette tudomásul. Végül az idei közgyűlést május 20-ikára tűzték ki.

A cukorprémiumok. A francia kormányának a cukorprémiumok kérdésének szabályozására vonatkozó javaslatait sem Németország, sem pedig monarchiánk nem akceptálta. Ezeket a javaslatokat nem tekinthetjük kielégítőeknek arra, hogy a nemzetközi tárgyalásokat ezek alapján folytassák. Franciaország hajlandó ugyan a nyílt prémiumok megszüntetésére, de a titkos prémiumoknak, amelyeknek adókedvezmény az alapja, nem háromnegyed, hanem csak egyharmad részét akarják megszüntetni. Minthogy ezek a titkos prémiumok 60 millió frankot tesznek, egy harmadrész levonása után még mindig 40 millió frankra rugnak. Ez az összeg monarchiánk prémiumait 11 millió forinttal, Németország prémiumait pedig 8 millió forinttal haladja meg. Ez a körülmény tehát lehetetlenné teszi Franciaország javaslatainak elfogadását. Ilyen értelemben küld mindkét állam Franciaországnak választ.

Az agrárszociálmuzsról. Lukács György, Békés vármegye főispánja szombat, 31-én, délután hat órák a Magyar Közgazdaságban (Ferenccéi bazára) felolvasást tart az agrárszociálmuzsról. A felolvasás iránt általános az érdeklődés.

Közlekedés a Balatonon. Április 1-én kezdődik a rendes hajóközlekedés a Balatonon Boglár és Révfölöp között személy- és teherszállításra. A hajó nevezett állomások között naponta kétszer közlekedik oda- és vissza. Ezenkívül minden szombat a Budapestről délután 1 óra 30 percekor induló és este 6 órák Boglár érkező vonathoz is létesítettek csatlakozást Révfölöp felé, amely csatlakozó hajó este 6 óra 45 percekor indul Bogláról. Székfő és Balatonföld állomások között április havában minden szombat, vasárnap és ünnepnapon fog közlekedni a személyszállító hajó. Az indulási idő Siófokról mindenkor negyed 12 óra délelőtt, Balatonföldről pedig 3 óra 30 percek. Egész útszályrakományokra terjedő szállítványokat az összes állomásokról a Balaton bármely pontjára felvesznek szállítás céljából. Kirándulók és nagyobb társaságok számára előleges bejelentés után külön hajók állnak rendelkezésre.

Déli Vasút. A bares-pakráci vasúton fekvő Virovitica állomás nevét Verőce-Vitrovič-éra változtatták.

Luxus-lóvasár. A Budapesti Tattersal részvényrészesség Külső korepesi-ati telepén 1900. április 1. 2. és 3-án esetleg folytatólag a következő két napon luxus-lóvasárt rendez naponta reggel 9 órától

esti 6 óráig. A vásárra belépti jegyek bocsátatnak ki 3, 2 és 1 korona árért. Idényjegy 5 napra 5 korona. A belépti jegyekből befolyó jövedelmet kizárólag csak a vásár díjazásaira fordítják. Mindössze 11 díj lesz, amelyek mind kiadatnak.

Fizetésektelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségeket jelenti: Drexler Miksa özvegye kereskedő Pozsony, Kramer Izidor kereskedő Paks, Dinges József kereskedő Déva, Eichel Sándor utóda és Gerger Márkus bejegyzett cég Selmebánya, Kleinhampl Károly utóda Torda, Rossi G. kézműarkereskedő Triest, Wosk Mózes és Fränkel Jochwet Lemberg.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 36.50 korona pénzben, 37.— korona aruban, Bécsben a nyersszesz ára szilárdabb; 39.80 korona pénzben, 40.20 korona aruban.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, március 28.

A kínálat mérsékelt és a kereslet korlátolt volt. Összesen 12 000 méterháza került forgalomba 5 fillérrel olcsóbban.

Egyéb gabonaneműekben minimális volt a forgalom.

Eladottak:

Buza. Tiszavidéki: 200 mm. 81 k. 8 K. — f., 400 mm. 78 k. 7 K. 90 l., 1500 mm. 77 k. 7 K. 95 l., 2600 mm. 77 k. 7 K. 92 1/2 f.

Postmegyei: 100 mm. 80 k. 7 K. 60 f., 400 mm. 79 k. 7 K. 70 f., 1200 mm. 77 k. 7 K. 70 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 55 f., 190 mm. 77 k. 7 K. 65 l., 100 mm. 77 k. 7 K. 45 f., 350 mm. 76 k. 7 K. 45 l.

Fehérmegyei: 200 mm. 76 k. 7 K. 65 f. Bánáti: 1680 mm. 74 k. 7 K. 25 f.

Mind 3 hónapra.

Rozs: 100 mm. 6 K. 15 f.

Árpa: 100 mm. 5 K. 75 f.

Zab: 200 mm. 5 K. 40 f., 100 mm. 5 K. 15 f.

Készpénzfizetés mellett.

A készpénz hivatalos jegyzése a budapesti ár- és értéktözsde szokási szerint, kétszázpénzben 50 kilogrammonként — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

B u z a	kife	50 kilogramm ár		50 kilogramm ára		
		K-tól	K-ig	K-tól	K-ig	
tiszavidéki	6	75	7,85	7,40	7,65	8,—
"	"	73	7,45	7,35	7,30	8,10
"	"	72	7,30	7,30	7,30	8,15
"	"	70	7,15	7,25	7,25	—
fehérmegyei	6	73	7,40	7,35	7,30	7,85
"	"	73	7,35	7,35	7,35	7,95
"	"	77	7,45	7,35	7,30	8,05
"	"	78	7,65	7,70	—	—
postvidéki	6	79	7,15	7,30	7,35	7,85
"	"	79	7,25	7,40	7,30	7,95
"	"	77	7,30	7,30	7,30	7,45
"	"	79	7,50	7,50	—	—
bánási	6	77	7,30	7,40	7,40	7,75
"	"	79	7,30	7,40	7,40	7,80
"	"	77	7,30	7,40	7,40	7,80
bácskai	6	72	7,45	7,50	—	—
"	"	74	7,15	7,30	—	—
"	"	74	7,25	7,35	—	—
"	"	73	7,40	7,75	—	—

UJ FÖLD

Írta: KNUT HAMSUN

(44)

— Oh, olvasd csak el — kérte. Leültek a pamlagra s Irgens felolvasta a költeményét. Olyan hangon olvasta, mintha királyi kézirat lett volna. — Ez jó lesz — mondta. Hanka bánatosan nézett rá. — Csak ne légy keserű, Irgens — mondta. Megvan ugyan minden okod, hogy keserű légy, kedvesem, de mégis... Te meg tudsz élni ösztön-díj nélkül is, olyan ember, aki ilyen költeményeket ír! Te vagy az egyetlen! — Nos igen, de mi haszna, ha én vagyok is az egyetlen? Magad is látod, hogy egyetlen egy újság sem emlékszik meg róla! Most először, legeslegelőször érezte Hanka asszony, hogy szíve költője nem olyan bátor, mint aminőknek mindaddig tartotta. Belenyilallott a szívébe, hogy ez az ember nem viseli a szokott megnyugvással fájdalomát. Egy kissé szomorúgyre vette; a bánat mintha bágyadtá tette volna nagy, barna szemét, szája össze volt harapdálva s orreimpái haragosan tágultak szét. A szívébe nyilallott. Most Irgens szólt: — Megtehetnéd azt a kis szöveget, hogy Gregersen figyelmét felhívod a könyvemre. Talán írnia róla. — Mikor észrevette, hogy Hanka figyel, hogy kerdő, kutató tekintetét le sem veszi róla, hozzátette: — Persze nem akarom, hogy direkt szóljal nekik. Csak úgy kéz alatt, úgy figyelmeltetés-képpen. — Ez volna Irgens? De aztán észébe jutott, hogy milyen keserves állapotban van most ez az ember. Alánjában vére nem is esoda mindez.

hisz el van hagyatva, egyedül s annyian támadják. Ez teljesen menti. Különbön is közben járt volna Gregersennél még akkor is, ha nem szolt volna róla s megkímélte volna szíve költőjét ettől a megaláztatástól. Hogy igen, azonnal beszél Gregersennel. Szégyen-gyalázat, hogy maguktól eszükbe sem jut. Irgens hálálkodott, szomorúsága mintha megszánt volna. Mindketten a pamlagon ültek s hallgattak. Most Hanka szóltal meg: — Te! Majd megírtam avval a piros nyakkendővel! Emlékszel arra a piros nyakkendőre, melyet te adtál egyszer? Nos ez egyszer semmi baj sem történt. De látta. — Látta? Milyen ügyetlen vagy Hanka. Mit mondott? — Semmi. Ő sohasem mond semmit. Itt a keblemen viseltem s kiesett. Ne beszéljünk többé róla, semmi baj... Mikor látalak megint? Állandóan, mindig kedves volt. Irgens a kezébe vette a kezét s simogatta. Boldog volt, hogy simogathatta. Ő volt az egyetlen, aki jó volt hozzá, aki gondoskodott róla... Hogy hát a falura való menetellel mi lesz? Nem, hogy ő nem megy. Aztán elmondta, hogy egészen más irányba terelte a férje gondolatát. Hogy a dolog könnyen ment, a férje hamarosan megbékült a körülményekkel. De a gyermekeknek jó volna mégis, tagadhatlanul jó volna. — Jó — mondta Irgens is. Aztán hozzátette: — Beesuktad az ajtót, mikor bejöttél? Hanka ránézett, lesütötte a szemét s suitogott: — Be. — IV. — Május tizenhetedikének reggelén a madarak vigan daloltak. A kikötő hidjáról egy szénhordó ember balag lefelé. Éjjeli munkája volt, egészen kormos, fáradt és álmos. Hazafelé tart. Miközben végig mezt az utakon, felébred a város népe. — it-t

felhúzták az üzletek redőnyeit, itt-ott egy lobogót tüznek az ablakokba. Ünnepe van, május tizenhetediké, az alkotmány ünnepe. Az üzletek be vannak zárva, az iskolákban nincs előadás, a gyárak és műhelyek larmája szünetel. Csak a malmok nem eszondesek, azok bugnak és zakatolnak, mintha éljont kiáltanának. Indulófélnben levő hajók oldalán fehér füst száll ki, kitarják a gomrukot, amelybe árukat dobálnak a munkások. A kikötő él. A sürgönyhordók és postások ma is szaladgálnak, beszórnák hüreiket az ajtókon s lelki viharokat keltenek az emberek szívében. Egy gazdtalan kutya somfordál végig az utcán, lehajtja a fejét, szaglász s mintha nyomon volna. Nem is törődik mással, csak evel az egy nyommal. Hirtelen megáll, felugrik s vonit; egy kis leányt talált, aki az újságokat hordja. Az újságokat, melyek telve vannak május tizenhetedikének dícséretével és erős politikával. A kis lány szalad, felvonja olykor a vállát, bámul, tovább szalad egyik ajtótól a másikhoz. A kis leány nagyon sovány és sánta. A szénhordó munkás nehéz, hosszú lépésben bandukol a kövezeten; sokat keresett az éjjel; pompás dolog is ez a sok szén, melyet Angliából s a világ minden részéből egy hordának össze. Az újsója csillag a munkától, a vállára veti s valahányszor egyet lép, mindig csillog, minden lépésnél megmozdul, minden lépésben furesa, hosszú vonalat ír a levegőbe, az ég felé, mint a fegyver, úgy ragyog. Miközben ilyen módon lépked ez az ember, azoközben csakugyan olyan, mint ha egyetlen egy izom volna, egyetlen egy izom a város sok kitűzött lobogója alatt. Most egy urba ütközik, aki a kapu alól lép ki; az urnak olyan szaga van, mintha pálinkát ivott volna s egy kicsit tántorog; a kabátja selyemmel van bélelve. Meggyújtja a szivarját s lefelé botorkál az utcán. Elveszti a szemé elől...

(Folytatása következik.)

Table with 4 columns: Érték, Kéts, and two sub-columns under 'Kilogram' (100g, 50g). Rows include: Rozs, Arpa, Zab, Tengeri, Repce, Kécske.

A határidőzárlet folyamán a következő kötések történtek:

Table with 2 columns: Termék, Ár. Rows: Buza áprilisra, Buza októberre, Rozs áprilisra, Rozs októberre, Zab áprilisra (1900), Tengeri 1900. májusra, Repce augusztusra.

Déli egy órakor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Table with 2 columns: Termék, Ár. Rows: Buza (1900) áprilisra, Buza októberre (1900), Rozs áprilisra (1900), Rozs októberre (1900), Zab (1900) áprilisra, Tengeri (1900) máj-ra, Repce augusztusra.

Délután fél 5 órakor zárult:

Table with 2 columns: Termék, Ár. Rows: Buza áprilisra (1900), Buza októberre (1900), Rozs áprilisra (1900), Rozs októberre (1900), Zab áprilisra, Tengeri májusra 1900., Repce augusztusra.

A budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsdéről kevés a mondani való. Az irányzat tartott, az előfordult változások minimálisak voltak. A zárlat csendes maradt. A helyi piacon Rimamurányi és Kőzuti részvények voltak forgalomban, 1-2 koronával olcsóbb árak mellett.

A déli tőzsde kezdetben gyengébb volt, végül egy árnyalattal javult. A zárlat tartott volt.

A helyi piac igen csendes és forgalom nélküli. A valutapiac nem volt változás.

Az előtőzsde:

Jegyztek: Magyar hitelrészvény 749.—751.—, Osztrák hitelrészvény 752.60—754.—, Rimamurányi vasmű 620.—621.50, Kőzuti vasút 663.—664.—, korona.

A déli tőzsde:

Osztrák hitelrészvény 753.80—755.—, Osztrák-magyar államvasút 644.—644.50, Jelzálogbank 464.50—464.20, Leszámítolóbank 492.—493.—, Kőzuti vasút 664.—, korona árfolyammal.

Utőtőzsde. A 4 órai zárlatkor maradt:

Osztrák hitelrészvény 754.50, Magyar hitelrészvény 751.—, Leszámítoló bank 492.50, Rimamurányi vasmű 625.00, Osztrák-magyar államvasút 643.50, Kőzuti vasút 661.—, Városi villamos vasút 340.—, korona árfolyammal.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegybizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar 38.—48.—, korona, vörösprószemű 50.—62.—, korona, vörös erdélyi —, korona, vörös bánási —, korona, közöpszemű 64.—70.—, korona, nagyszemű 72.—75.—, korona. Disznózsír: budapesti 54.—55.—, korona, vidéki —, korona. Táblaszalonna: légszárazított vidéki —, korona, városi 4 darabos 46.—47.—, korona, 3 darabos 48.—49.—, korona, füstölt 51.—52.—, korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 16.50—17.—, korona, 120 darabos —, korona, 100 darabos 21.50—22.—, korona, 85 darabos 28.—28.25, korona azonnali szállításra, Szerbiai szokás szerinti minőség 14.50—14.75, korona, 100 darabos 21.—21.50, korona, 85 darabos 27.—27.50, korona. Szilvaizs: szlovéniai 18.—18.50, korona, szerbiai 16.—16.50, korona azonnali való szállításra.

A bécsi gabonátőzsde.

Bécs, március 28. (A Budapesti Napló telefon-jelentése.) A határidőzárlet az üzletben a csődesség még fokozódott. New Yorkból és Liverpoolból valamivel szilárdabb, Párisból ellenben gyöngébb árfolyamokat jelentettek s így az itteni piacon nem volt direktíva s mivel különben is szigorú tartózkodás mutatkozott, tehát csak egyes kötések fordultak elő, még pedig változatlan árfolyamokon, csak éppen tergeriben volt 2 fillérrnyi javulás. Buza tavaszra 7.64, buza május—juniusra 7.66, buza őszre 7.84—7.85. Rozs május—juniusra 6.71, rozs őszre 6.84. Tengeri május—juniusra 5.61—5.62, rozs tavaszra 6.68—6.70, május—juniusra 5.24—5.26, Buza május—juniusra 5.31—5.32, Zab őszre 5.59—5.60, Tengeri július—augusztusra 5.70—5.72. Repce augusztus—szeptemberre 13.20—13.25, koronán kell. Felmondottak 500 métermázsas zabot.

A készrűk piacán az üzlet a fogyasztás tartózkodásának következtében a stagnációhoz volt közel, az irányzat pedig változatlanul nyugodt maradt. Eladott 73 kilogramm tengeri 5.95 koronán Sárospalotáról. Zárlatkor maradt: Buza tavaszra 7.86, Rozs őszre 6.85. Tengeri május—juniusra 5.64—5.63, Repce augusztus—szeptemberre 13.30 koronán.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsdén valamivel jobb volt az irányzat külföldre.

Déli tőzsde barátságos, később csendes. Zárlat csendes, de gyöngye.

Bécs, március 28. (Maaqvar értékek zárlata.) 4% aranyjárdék 97.15. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegye 141.75. Magyar vasúti kölcsön ezüsten 100.10. Magyar keleti vasúti állami kötvény 99.—. Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 123.—. Rimamurányi vasút részvény 311.—. Magyar koronajárdék 93.45. 4% Magyar földtörvénykönyv 93.15. Magyar hitelbank részvény 187.95. Magyar nyemőmenny kölcsön sorsjegye 164.25. Kassa-óderbergi vasúti részvény —. Magyar kereskedelmi bank 273.—.

Bécs, március 28. (Osztrák értékek zárlata.) 4 1/2% papírjárdék 99.40. 4% osztrák aranyjárdék 98.20. 1860-iki sorsjegy 136.—. Osztrák hitelsorsjegy 396.—. Angol-osztrák bank 124.75. Bécsi bankkezesület 135.25. Osztrák-magyar bank 127.50. Déli vasút 25.10. Dunagőzhajózási részvény 72.75. Dohányrészvény 154.20. Császári és királyi arany 11.42. Német bankváltók 118.60. 4 1/2% ezüst járdék 99.20. Osztrák koronajárdék 99.50. 1864-iki sorsjegy 200.90. Osztrák hitelintézet részvény 235.10. Unionbank 154.75. Osztrák Länderbank 117.25. Osztrák-magyar államvasút 133.80. Elbavölgyi vasút 123.—. Alpei bányarészvény 263.58. 20 frankos arany 19.28. Londoni váltóár 242.85. Bécsi Tramway 130.50. Az irányzat szilárdult.

Bécs, március 28. (A Budapesti Napló tudósítójának telefon-jelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatokat a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 235.70 Magyar hitelrészvény 187.50. Angol-Osztrák bank 124.75 Union bank 135.50, Länderbank 155.—, bankkezesület 117.25, osztrák-magyar államvasút részvény 133.80, északnyugati vasút részv. 25.—, elbavölgyi vasút 123.50, dunagőzhajó részv 118.50, alpei bányarészvény 154.75, májusi járdék 263.30. osztrák koronajárdék 311.25, magyar aranyj. 99.40, magyar koronajárdék 93.45, német birodalmi márka készpénz 121.75 utimárka 118.23, törökorsorsjegy —, rimamurányi vasmű — déli vasút —, dohányrészvény —, Napoleon d'or 19.27 Lombard —.

Külföldi értéktőzsdék.

Berlin, március 28. (Tőzsdei tudósítás.) A mai tőzsdetorgalom nagyobbára az utolsóleltetés előkészületeivel telt el. Prolongációs pénztér 70% öt fizettek. Egyéb-ként alig volt üzleti forgalom. A bányáértékek nagyon szilárdak voltak, aminek oka az a hír volt, hogy a Phoenix részvénytársaság üzlete rendkívül kedvezően fejlődött. A vasutak közül a Kanada-Pacific vasút részvényei Londonra emelkedtek. Magánleszámítólási kamatláb 5%.

Berlin, március 28. (Zárlat.) 4 1/2% osztrák papírjárdék —, 4% osztrák aranyjárdék 99.30. Elbavölgyi vasút —, Magyar koronajárdék 92.75. Osztrák-magyar államvasút 136.25. Kassa-óderbergi vasút —, Bécsi váltóár 84.15. Magyar vasút beruházási kölcsön 101.25. Alpei bányarészvény —, Disconto-Commandit 197.50. Altalanos villamosdíj Edison 254.80. Gelsenkircheneri 217.—, Laurakohó 280.—, 4 1/2% ezüstjárdék —, 4% magyar aranyjárdék 97.—, Osztrák hitelrészvény 234.25. Déli vasút 28.25. Károlyi Lajos vasút —, Orosz bankjegy 216.15. 4% új orosz kölcsön 99.10. Török dohányrészvény 183.50. Olasz járdék 94.50. Magyar hitelbank —, Dynamit Trust 155.90. Harpeni 236.25. Az irányzat nyugodt.

Berlin, március 28. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Négyesárúkos magyar aranyjárdék 97.—. Magyar koronajárdék 97.—. Osztrák hitelrészvény 234.50. Osztrák-magyar államvasút 136.—. Déli vasút 28.25. Északnyugati vasút —, Elbavölgyi vasút —, Orosz bankjegy kölcsön —, Buschtiehradi 302.—, Orosz bankjegy 216.05. (Ultimo.) Lombard —.

Hamburg, március 28. (Zárlat.) 4 1/2% ezüstjárdék 97.90. 1860. sorsjegy 138.—. Déli vasút 27.80. 4% osztrák aranyjárdék 99.—. Osztrák hitelrészvény 235.40. Osztrák-magyar államvasút 136.55. Olasz járdék 94.40. 4% magyar aranyjárdék 96.80. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, március 28. (Zárlat.) 4 1/2% papírjárdék 98.20. 4% osztrák aranyjárdék 93.45. Magyar koronajárdék 92.90. Osztrák-magyar bank 126.60. Déli vasút 28.—. Elbavölgyi vasút —, Londoni váltóár 204.80. Bécsi bankkezesület 135.50. Villamos részvény 141.—. 3% osztrák magyar aranykölcsön —, 4 1/2% osztrák ezüstjárdék 98.10. 4% magyar aranyjárdék 97.—. Osztrák hitelrészvény 235.20. Osztrák-magyar államvasút 136.50. Északny. vasút 117.—. Bécsi váltóár 84.15. Párisi váltóár 812.18. Unionbank —, Alpei bányarészvény 264.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, március 28. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Árfolyamok ma. Esti forgalom. Osztrák hitelrészvény 235.50. Osztrák-magyar államvasút —, Déli vasút 28.05. Osztrák aranyjárdék —, Olasz járdék 94.50. Laura-kohó —, Harpeni —, Discont —, Alpei —, Bécsi bankkezesület —, Szilárd.

Páris, március 28. (Zárlat.) 3% francia járdék 101.40. Francia járdék 94.20. Osztrák-magyar államvasút —, Olasz törleszt. járdék 100.75. 4% magyar aranyjárdék 98.—. Török dohányrészvény 317.—. Osztrák Länderbank —, 3 1/2% francia járdék 103.10. Osztrák földhitelintézet részvény 1280. Déli vasút 159.—. 4% osztrák aranyjárdék 100.—. Ottomobank 575.—. Párisi bankrészvény 1162. Alpei bányás részvény —. Az irányzat nyugodt.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Március 28. A sertésüzlet irányzata változatlan. A) Hízott sertések ára: I.) Magyar elsőrendű: Öreg négék (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) 94—96 fillérig. Öreg középs páronként 300—240 kilogramm terjedő súlyban — krajcárig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 102—103 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm felüli súlyban) 100—102 fillérig. Fialat könnyű (páronként

250 kilogramm terjedő súlyban) 100—101 fillérig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) — krajcárig. Közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban — krajcárig. — Könyű (páronként 220 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. — III. Romániai: Nehéz páronként 220 kilogramm felüli súlyban — fillérig. Közép (páronként 250—260 kilogramm terjedő súlyban) fillérig. — Könyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) fillérig. — IV. Romániai eredeti (Stachel), Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — Könyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 99—100 fillérig. — Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 99—100 fillérig. Könyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 98—99 fillérig. Sertés létszám: 1900. márc. hó 28. napján volt készlet 30697 darab, 1900. március hó 27. napján felhajtott 811 darab, 1900. évi március 28. napján elszállított 313 darab, 1900. március hó 29. napjára maradt készletben 31295 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Március 28. —

Kinevezések. A pénzügyminiszter az északi pénzügyigazgatóság Krcovici István miniszteri fogalmazót pénzügyi titkárrá végleges minőségben, a kaposvári adóhivatalhoz Ujhelyi István II. osztály adóhivatali pénztárnokot I. osztály adóhivatali pénztárnokká, a magyar-laposi királyi adóhivatalhoz Benke Elek adóhivatali ellenőrt adóhivatali pénztárnokká, Ligeti Imre, Wéner Mátyas, Szigethy Gyula, Holbay Ede, Szabó Lajos, Székely Károly, Tóth Odán és Kleiner József pénzügyi számgyakorokokat, továbbá Rudnay Iván központi statisztikai hivatali gyakornokot a miniszteri számvétséghez ideiglenes minőségű pénzügyi számtiszttekké, a zólyomi adóhivatalhoz Steinhuber Vilmos adóhivatali díjnokot adóhivatali tiszté ideiglenes minőségben, Gissy József gyűri lakost ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számgyakornokká, Korica Miklós zágrábi lakost ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számgyakornokká, Szendy Gábor zalaegerszegi lakost ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számgyakornokká, — az igazságügyminiszter Székely Lajos budapesti kereskedelmi és váltótörvényészi joggyakorokot a budapesti kereskedelmi és váltótörvényészi joggyakorokot, Páll Ignác brassói törvényészi joggyakorokot a brassói, Józsa Benedek szabadkai törvényészi joggyakorokot az újvidéki törvényészekhez és dr. Fekete Pál kiskunfélegyházi adóhivatali tisztet a szegedi járásbírószághoz allegzőkké, Berényi József csákvai járásbírósi telegkönyvi átalakító díjnokot a eszkávai járásbírószághoz irnokká nevezte ki. — A földmivélségi miniszter dr. Renkey Gyula okleveles gyógyszerészt a magyar-óvári gazdasági akadémián a vegyteni tanszék és a vegykísérleti állomás mellé két év tartamra tanársegédké nevezte ki. — A marosvásárhelyi ítélőtábla elnöke Szász Albert végzett joghallgatót a marosvásárhelyi királyi ítélőtábla kerületébe díjas joggyakorokká, a debreceni ítélőtábla elnöke Spitko Ferenc törökéri lakos végzett joghallgatót a debreceni ítélőtábla kerületébe ideiglenes minőségű segéddíjas joggyakorokká, a zombori pénzügyigazgatóság Hartmayer Jenő újvidéki díjtalan vámgyakornokot az újvidéki fővámiutvához díjas vámgyakornokká nevezte ki.

Áthelyezések. Az igazságügyminiszter dr. Kirics Mihály pancevai törvényészi allegzőt az újvidéki törvényészekhez, Szenthe Kálmán dunadonyi járásbírósi allegzőt a dunavecsei járásbírószághoz, Horváth József étkörmezői és Krausz József huszti járásbírósi allegzőket kölcsönösen, Mayer Bertalan felső-viszói járásbírósi irnokot a szendrőváraljai járásbírószághoz helyezte át.

Pályázatok. Allegző a török-becsei járásbírószághoz 2 hét. Pénzügyi vizgató a debreceni pénzügyigazgatóságnál 8 hét. Allegző a fehértemplomi törvényészeknél 2 hét. Allegző a karánsebesi törvényészeknél 2 hét. Allegző az alibunári járásbírószágnál 2 hét. Allegző a székelyudvarhelyi ügyészséghez 2 hét. Albíró a lugosi járásbírószágnál 2 hét. Albíró az ipolysági járásbírószágnál 2 hét alatt. Fogalmazó gyakornok a miskolci pénzügyigazgatóságnál 2 hét.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorologiai intézet jelentése. — Budapest, március 28.

A barometrikus helyzet alig változott; a depresszió ma is nyugati Európát, a maximum pedig Oroszországot borítja, és így az időjárás jellege is a tegnapihoz hasonlóan legnagyobb részét borús és Oroszország kivételével csapadékos.

Nem változott a hőmérséklet eloszlása sem. Nálunk az idő változókéony és szóróvonyason csapadékos volt, a hőmérséklet némi emelkedést mutat és ma délelen már sok helyütt elérte a +15 C-ot.

Küldés: Enyhe, felhős idő várható, helyi esőkkel és zivatarokkal.

Vizállás.

Table with 4 columns: Hely, M. márc. 27. 28., M. márc. 27. 28., M. márc. 27. 28. Rows: Ina, Dunna, Rába, Dráva, Fura, Száva, Szamos, Kraszna, Latorca, Laborenc, Ung, Tisza, Sajó, Hernád, Berettyó, Ondova, Topolya, Hódöz, Hódöz, Sajó, Hernád, Berettyó, Kőrös, Tisza, Sajó, Hernád, Berettyó, Maros, Temes, Béga.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Csütörtök, 1900. március hó 29-én.
Signorini Ferenc felléptével.

A hugonották.

Nagy opera 4 felvonásban. Zenéjét szerzte Meyerbeer. Szövegét írta Scribe. Fordította Nádaskay L. Személyek:
Valois Marg. Blätterbauer De Nangis Signorini
Valentine Vasquez Saint Bris Kornai
Urban Payer De Novars Beck
Marcell Ney D. Tavannes Dálnoki
Kezdeté 7 óraker.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1900. március hó 29-én.

A vasygáros.

Színmű 4 felvonásban. Irta Ohnet György. Fordította Fáy J. Béla. Személyek:
Beauléoné Lendvayné Sophie, neje Nagy L.
Claire, leány Török Derólay Mihályfi
Ostave fia Vasquez Susanne Kornai
Bligny herceg Gyenes Moulinet Ujházi
Préfont báró Hétényi Athenais Maróthy
Kezdeté 7 óraker.

VÁR-SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1900. március hó 29-én.

Zárva.

VIGSZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1900. március hó 29-én.

Előszór:

A Valton-család. (Cathérine.)

Színmű 4 felvonásban. Irta Henri Levedan. Franciából fordította: Dr. Marquis Géza. Személyek:
Herczogné Hunyady Helén Lenkei
François Fenyvesi Mantel Georges Gál
Madeleine Varsányi Vaiton Balassa
Frouard báró Szermény Catherine Szerémy G.
Frouard báróné Rosztagni Blanche Nográdi
Kezdeté 7 1/2 óraker.

NÉPSZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1900. március hó 29-én.

Szentgyörgyi István, a kolozsvári nemzeti színház tagjának felléptével.

A pesleki nótárius.

Énekes bohózat 3 szakaszban. Irta Gaál József. Személyek:
Zajtai István Szentgyörgyi Püredi Márton
Klára Izóné Hopfen Horváth
Baczur Gázi Kiss M. Hermann Ujvári
Kezdeté 7 óraker.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1900. március hó 29-én.

Ábrányiné Wein Margit assz. vendégfelléptével

A Kleopátra.

Operette 3 felvonásban. Irta és zenéjét szerzte Verő György.
Cassia grófné Ábrányiné Elias Giréth
Niota Róza Jim Sziklai
Cassia Valér Ráthonyi George apó Mátrai
Reguard Boross Milletteur Margó Z.
Kezdeté 7 1/2 óraker.

URÁNIA SZÍNHÁZ

Kerepesi-ut 21.

Csütörtök, 1900. március hó 29-én.

A szent-gotthardi alagút.

Látványos előadás 3 felvonásban, 13 dekorációban és 71 vetített képben. Dr. Meyer Vilmos munkája nyomán átdolgozta dr. Konkoly-Thege Miklós.
Kezdeté 7 1/2 óraker.

FOLIES CAPRICE

9 óraker. Ma 9 óraker.

Ő nem tud franciául.

Eredeti bohózat. Irta H. H.

10 óraker. 10 óraker.

„Blonde Bestien.“

Bohózat Leitner H.-től. Zenéje Kmoch A.-tól.

11 óraker. 11 óraker.

Lorelei.

Nagy fantasztikus daljáték Leitner H.-től. Zenéje Kmoch A.-tól.

Erkély incognito páholyok.

Kitűnő konyha és italok. — Mérsékelt árak.

Pénteken, március 30-án

Rott jutalomjátéka.

Zongora-terem és köleszőnő-intézet
A. Thierfelder, Wien, 7/3.
Burggasse 71/c.
Legnagyobb zongora, piano- és harmonium-aktár.
Képződés és részletteltes mel-
letti való címzés.
Olcsó kölcsönzési díjak.
Épés árjegyek ingyen.

PETÁNOVITS Metropole-szállója.

Ma Ifj. Oláh Józsi kedvelt zenekara játszik. Színház után teljesen friss vacsora. A gyönyörű téli kerten kívül a mulatságok, lakodalmak, bankettek megtartására igen alkalmas díszes fehértérme és elegáns különszobák állanak a vendégek rendelkezésére.

Somossy Mulató

(Nagymező-utca).

Albrecht Ferenc, igazgató.

Pénztárnyitás 7-kor. Kezdeté 8-kor.
Ma a budapesti VI. ker. népkonyha javára, szíre kerül az eredeti szöveggel és zenével, teljes színpadi alakban, Wolfsthal Ch. és Weinberg M. bibliai operett-társulat előadásában.
Rövidítés nélkül! Rövidítés nélkül!

Szulamith.

Bibliai melódrama 4 felvonásban. Irta Goldfaden Ábrahám, zenéjét szerzte Davidsohn J. Rendező Weinberg. Karnagy Wolfsthal. Személyek:
Monaoh, jeruzsálemi polgár... Weinstock ur
Szulamith, leánya... Lawitz k. a.
Absolon, fiatal harcos... Silbert ur
Cingitang, rozszojka... Topf ur
Abigail, előkelő leány... Silbertné
Joab Gidami, harcos... Guttentag ur
Avidon, gazdag kereskedő... Kolisch ur
Nathan, pap... Steiner ur
Első pap... Wechsler ur
Második pap... Raucher ur
Obadja, pásztor... Gürtner ur
Nép, levíták, papok, pásztorok, táncosok, táncosnők.
Történet Betlehemben.

A harmadik felvonásban „Koi-Nidre“, magyar szöveggel éneki Koller ur hőstenorista m. v. Ezen teljes és tökéletes színházi előadás terített asztalok mellett tartatik meg.
A következő „Szulamith“-estére jegyek a nappali pénztárról és elővetelben Weiss A. nagytözsdé Károly-körút 26.
A mulató villamos világítása saját gépei által eszközöltetik; a gépek Wüste és Rupprecht gépgyárosok által készitettek.

FIUME KÁVÉ

Mégis csak legjobb a

FRATELLI DEISINGER-től

Fiuméből vagy Triestből

közvetlen a tengeri hajóról.

5 kg. kékjávája ... 7.60 forint

5 „ Kubá ... 7.06 „

5 „ Portoriko gyöngy Kávé ... 7.50 „

TEA

1/2 kg. tea kínai dobozban a kávéhoz esomagoiolt.

Az összes árak származásának valódiságáért kocsiszíggal vállalunk. Egy postaszak összeállításához 3 fajta kávéból is.

Az árak elvámolva, bérmentve minden más költség nélkül értendők.

ARLAP INGYEN.

TRIEST

VÉR-PIROS fajnarancs

eredeti lédelében vasutón szállítva 1 láda 150-180 drb legfinomabb muscat-piros 4 fnt 25 kr., 1 láda 100 drb világosított muscat-piros 4 fnt 25 kr., ugyanilyen léda édes sárga fajnarancs 2 fnt 75 kr.

Table listing various teas and their prices, including Vérpörös fajnarancs, Muscat-piros, and others.

Tea

Cross csali tea ... 1.50
Cezsar sov. tea legfin. ... 2.-
Gyári keverék tea ... 3.-
Lédeli tea igen fin. ... 1.-
Teaüzemény 1 doboz ... 1.-

Rum

Rum, finom csali 1 üveg ... 1.-
Jamaika-rum 3 csillagos ... 1.50
Ananas-rum legfin. angol ... 2.-
Földelmi rum, angol ... 2.40
Cognac, magyar finom ... 1.50
Cognac, Martell Medicinal ... 4.-

Kávé

Jamaika, legfinom, kilója 1.25
Cuba-portorico ... 1.40
Cuba-igen finom ... 1.80
Cuba-Portoli legfinomabb ... 2.10

PINTÉR GYULA

cs. és kir. udvari fűszerkereskedő

Budapest, IV. ker. Keopmetti-utca 15. sz.

- Uri Havelock 7 frittól,
- Női Havelock 9 frittól,
- Fiu Havelock 4 frittól,
- Leány Havelock 5 frittól feljebb.

a tirolinál

Justitz Leopold, lódenruha-specialista
BECS, IX. Währingerstrasse 48.
Telefon 7248. sz.

A tanítók egylete házának az osztr. turista, a touring-club és számos kerékpár-egylet stb. szállítója.

- LODEN városi öltöny 12.-
- LODEN meneszköftöltő 12.-
- LODEN hajtóköpeny 12.-
- LODEN turistaöltöny 12.-
- LODEN molnáriöltöny 10.-
- LODEN sítöltöny 12.-
- LODEN öltöny melomulajdonosoknak 12.-
- LODEN erdőszőlő 16.-
- LODEN erdőkerülő 10.-
- LODEN viharálló 5.-
- LODEN gamaszi 2.60
- LODEN viharköpeny 5.-
- LODEN kerekpáros gallér 5.-
- LODEN dress sapka 2.50
- LODEN sál 2.50
- LODEN atlasz cachimripaplan 4.80
- LODEN atlasz selyempaplan 7.50
- LODEN fodros sál, selympaplan 12.-
- LODEN 16 vászon ágyfedő 1.20
- LODEN iskolaköpeny 4.-
- LODEN fu-öltöny 5.-
- LODEN fű felöltő 5.-
- LODEN uri öltöny 12.-
- LODEN mellény 8.-
- LODEN vadászölt. 16.-
- LODEN hegyi kabát 7.50
- LODEN vadászkabát 9.-
- LODEN köpeny 12.-
- LODEN frodákabát 5.-
- LODEN nadrág hosszú 5.-
- LODEN nadrág rövid 4.50
- LODEN felöltő 10.-
- LODEN zekékabát 7.-

valamint minden előrendelt ruhadarab mindenképpen a tőlünk is lehet legelőször nagyban árak mellett; minden fennnevezett cikk jobb minőségben is és minden árvalóvalban készletben tartatik. — Mintak képes levelezéssel ingyen és bérmentve. Vidéki megrendeléseket a legjobban eljártakhoz. Nemtetsző akadálytalanul kicseréltek vagy a teljes összeg visszaadatik.

Justitz Leopold,

lódenruha-specialista,

Bécs, IX., Währingerstr. 48

Hivatalkodó nadrág, szürke, tricot ... 5.50

Hivatalkodó zubbony alamlazdó ... 7.-

Tarnanadrág, drap, tricot ... 5.50

Double-hátokabát ... 7.-

Radó Antal:

Költők Albuma

Jelenkorai magyar költők verseiből. Harmadik magyar festőművész képeivel. 28 forint helyett 18 forint.
Megröndelhet a „Budapesti Napló“ kiadói hivatalában József-körút 13.

ÉRTESÍTÉS.

Használt téli kabát helyett új felöltő csekély ráfizetéssel kapható ROTHBERGER JAKABNAL Budapest, Kristóf-tér. A becsesített ruhák egy elkülönített szobában mérsékelt áron adatnak el.

A Budapesti Központi Tejcsarnok Szövetkezet

tejt ezentul új elzárásu palackokban hozza forgalomba, hogy a tapasztalt visszaesők (hamisítás és más származásu tej) valóuból megtöltése a palackoknak megszüntessenek.

Közvetlen házhozzállítás készpénzfizetés és elővetel mellett.

Leszállított árak.

A teljes tej literje az addigi 39 fillér helyett 25 fillér, 50 literre szóló jegyért előre váltása esetén 24 fillér. Ezen jegyű telet a szövetkezet pénztárról kaphatók VII., Rottenbiller-utca 31. sz. A palackok papfalemez betéttel ellátott stanlok kaphatók vannak elvétel.

Minden kupak fölülötlen a cég- és a kibocsátás napja van kinyomtatva. Más kiállítású vagy sérült kupakkal elzárt palack nem eredeti töltésű a visszavisszatartandó. Tejszín, vaj és túró is vitetik közvetlen házhöz kisebb adagokban.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb PAP

100 PAP 100 PAP 100 PAP

Table listing various products and their prices, including matracok, paplanok, and other household items.

GICHNER JANOS és TÁRSA

paplan, matrac és kárpitosaru gyárosok, szőnyeg, függöny-ágy-és asztaltól stb. nagy val asztokban.

Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 26. szám.

Arjegyzék kiadására ingyen és bérmentve küldünk. Nem tesszük árukat kicserélünk, vagy a pénzt visszadjuk.

Tauszky Miksa és Társa

butorszállítási és beraktározási vállalat

Budapest, VI. Teréz-körút 6.

Költöztesetek helyben és vidéken vasutón és hajón cs. és kir. szabadalmazott butorszállító kocsikkal.

Butorok beraktározása

helyiségeinkbe, ezekre készpénz előleg.

Pargleitner J. gyógyszerháza

a „Szarvashos“, Grác.

Engelholfer ideg- és izomerosító esszenciája

Illatos alpesi növényekből. Arcs, fejt, tüdő- és keresztcsontgyógyulathoz, továbbá a végtagok, az egész test és az idegek gyengesége ellen. Egy üveg ára 30 kr.

Stiriai növénynedv

(Steierischer Kräuteressenz)

mell- és tüdőbetegségek részére.

Ezen szűry mell- és torokbajknál, elnyálkásodás, rekedtség, lágy hurut és sztrómakököcs, nehef, leégzés, fűűővés, továbbá a légzőszervet összes bajai ellen legjobb sikerrel használtatik. Egy üveg ára, Budapestben átveve, 88 kr.

Dr. Wuchta növénykenőcs

fájdalomcsillagítólag és gyógyítólag hat köszvény, csusz, szargatás, izenek és idegek merevsége, csuszok, helyi gőköcs, és hasonló bántalmaknál. Nagyobb üveg ára 1 fnt, kisebb üveg ára 60 kr.

Főraktár Magyarországról részére:

Török József gyógyszerháza Budapest, Király-u. 12.

Raktár azonnalival az ország caalkun összes gyógyszerházaiban.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonasorvisi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

DR. KAJDACSÝ,

v. cs. és k. ezredorvos.

Electrotherapiai rendelő intézete

Budapest, Váci-körút 4. sz. I. em.

A legelhanyagotabb hűgységfolyásokat, bujakórú sebeket, syphilist, az énfertőzöttség utóbjait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legujjabban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerű

Electro-Massage vagy Psychrophor

által, magümléseket, nőknél fehérfolyást befecskendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjúkori bűnök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátingerincbajokat gyógyít a legujabb gyógy-mód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7-8 óráig. Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárat. Külön várótermek.

Levelekre díjtalanul azonnal válaszoltak; esetleg gyógyszeréről is gondoskodva lesz.

GUMMI!

A legfinomabb francia és angol gummi-különlegességek, valódi jóállítás mellett. Roulé eredeti dobozban, tucataja 3, 4, 6, és 8 ft. Roulé egyenként csomagolva, tucataja 3, 4, 6, és 8 ft. Capotte americ. (rövid) fehér színű, tucataja 3 és 4 ft., narancsszínű 3 és 4 ft. Viktoria, tucataja 4, 6 és 8 ft. Hahólyag (rossz) tucataja 3, 4, 6 és 8 ft. Hahólyag (jó) tucataja 4 és 6 ft. Poly Porus Haase, árja 2 ft. Pely Porus Mensinger, árja 2.50 ft. Párisi spongya, tucataja 4, 6 és 8 ft. Nőknek legujabb Dttanov, Teufel-féle, 3-5 ft-ig.

Csakis
Pollitzer Mór és Fianál,
Bpest, Deák Ferenc-utca 10. kaphatók.

II.
Kwizda Ján. Ferenc,
Korneuburgi marka láppor

Allatgyógy.-dítetés, szarvasmarhák és juhok számára. 45 év óta a legelsőbb iskolákban használják és nagy hírnevet szerzett. Rossz emésztés ellen, a tehénfej javítása és a tejelőképesség szempontjából érdekeltek. 1/2 doboz ára 70 kr., 1/2 doboz 35 kr. Csak a fenti védőjeggyel valódi minőségben kapható az összes gyógyszerüzletben és drogeriákban. — Főraktár: **Kwizda Ján. Ferenc,** v. cs. és kir. osztr.-magy., román kir. és bolgár fejed. udv. szállító. KERÜLETI GYÓGYSZERÉSZ, KORNEUBURG-BÉCS mellett.

Hallatlan

árleszállítás.

Betyárok.

Történetek az alföldi rablólivágból gr. Ráday korában.

Előbb 2 K. most 80 fillér.

Bródy:

Fehér könyv. Új regény és egyéb dolgozatok. 1-ső kötet.

Előbb 2 K. most 1 K.

Darwin:

Az ember származása és az ivari kiváltság.

Előbb 3 K. most 1 K.

A szabadság vértanúi.

Regényes korrajz.

Előbb 2 K. most 1 K.

Egy szegény ifjú története.

Feuilleton Octave-tól.

Regény.

Előbb 2 K. most 60 fill.

A világ vége.

Flammarión Camill-tól 43 képpel.

Előbb 2 K. most K. 1.10

Mámorító történetek.

(Maupassant.)

Előbb 1.60 most 60 fill.

A banya.

(Ohnet).

Előbb 3 K. most 1 kor.

Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, utánvéttel vagy a pénz beküldése ellenében.

2 koronán alóli rendelések csak az összeg előzetes beküldése ellenében eszközölhetnek.

MENTÓ

Dr. Csapó-féle törv. védett

székén bővegy-tesz mint vértisztító páratlan, kiválóan regény gyönyörű bámulat régi makacs köbösét, gyömbéregi, csúzt, rheumat, bajt, Gyógyhatása: Főraktár: Lux Műhely-körút 7. k.

Nagyon praktikus utközben.

Rövid használat után nélkülözhetlen.

Egészs. hatós. megvizsgálva.

(Bizonylat Bécs 1887. július 3.)

Kalodont

legjobbnek elismert fogtisztítószert

rövid használat után alaposan eltávolítja a szájbán hihetetlen nagy számban képződő, az inyet és fogakon lerakódó ártalmas gombákat (fogkövet stb.) erőnti az inyet és a fogakat, és elősegíti a legközelebbi aggkorig a jó emésztést és egészséget.

Néikülözhetlen minden sérvhajosnak.

TIESEL-féle sérvkötők

orvosilag kipróbálva, fölülmulhatatlanok, nappal és éjjel viselhetők.

Egy oldali 3 frt 50 kr., mindkét oldali 5 frt. Elismerték dr. Weiss úrtól, a bécsi általános kórház volt I. oszt. műsodorrészétől Bécsben.

TIESEL KÁROLY, szabadalmi tulajdonos és gyártó.
BÉCS, VII., Gahottenfalgasse Nr. 28.
Részletes leírás és Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nagy butor-eladás.

2 szekrény, 2 ajtó, diófa fényezett ... 34 frt	1 ebédlőszék, 6-német stíl ... 4 frt
2 ágy, diófa, fényezett ... 22 "	1 íróasztal, 3 fiókos ... 16 "
1 éjjeli szekrény, diófa, fényezett ... 8 "	1 hálósoba, matt diófa ... 125 "
1 mosdó, 2 ajtó, diófa, fényezett ... 14 "	1 hálósoba, faragott ... 170 "
2 szekrény, 2 ajtó, diófa, matt ... 38 "	1 garnitúra crépe- vagy bourette-behuzat ... 80 "
2 ágy, magas, diófa, matt ... 38 "	1 garnitúra selyem-behuzat ... 80 "
2 éjjeli szekrény, diófa, márványtal ... 22 "	1 garnitúra plüss-behuzat ... 95 "
1 kredenc, 4 ajt. fűtés, faragott, feh. márv. ... 46 "	1 szalonasztal ... 10 "
1 diván, magas támla szőnyeggel ... 40 "	1 consol márványtal és tűkör ... 26 "
1 ebédlő-asztal, diófa, matt ... 14 "	

Nagy választék egyszerű, valamint a legdíszesebb kivitelű butorokban.
Dósa Kálmán fővárosi asztalos és kárpites butortelepe
Budapest, Erzsébet tér 18 Sas-utca sarok, I. emelet.
Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

10,000 frt tisztanyereséget

a legkisebb rizikóval
érhet el évente mindenki, a ki egy egyesületbe
az egész osztrák-magyar monarchiában megengedett, biztos értékpapírosok kihasználására
mint tag belép.
Haviilleték 6 frt, fél illeték 3 frt.
Tagsági föltételeket ezen kiváulón szolid intézményről ingyen és bérmentve küld
(Levelek 10 kr., levelezőlapok 5 kr. postadíj.)
ANSTERDAM A Commerce- & Creditbank igazgatósága.
Nicolaas Witsenkade 13.
Ügyes képviselők keresztetnek.

Olaszország Remekkei.

Olaszország és az olaszok műkincseinek mintegy 2000 fényképből álló gyűjteménye.
Remek diszalbum hosszukás negyedréte formában.
A teljes mű 30 füzetből áll, ára füzetenként 1 K. 20 fill.
Megjelenik havonként kétszer.
Igazgató: LAURENCIC GYULA. A magyar kiadás szerkesztője: Boross Vilmos.

A kiadásunkban legközelebb megjelenő, páratlanul szép és gyönyörű diszalbum, mely minden részében kizárólag a legkiválóbb intézetekben készült, művészi elrendezése és fényes kiállítás, valamint nagy, pompás és tiszta fényképfelvételei által elsőrangú alkotásként hódít majd az egész művelt világon. — A műbe felvett képek, melyek teljes és tiszta egészét képezik Olaszország természeti szépségeinek és gazdag műkincseinek, az olasz vidék böhátó ismerete s az ottani építészeti, festészeti és szobrászati páratlan műveinek alapos tanulmányozása alapján választottak össze és rendezettek el.
A füzetek két hosszukás nyolcadrészt oldaltal a szerkesztő jeles tollából, aki alapos ismerője Olaszország tájainak, népének és műkincseinek, jobbillenselő szöveg szolgál szorotreméltó cícerone gyantánál. — E mű össze nem hasonlítható az eddig Olaszországról megjelent selejtes vásári munkákkal és ezek elmosódott és tisztátalan nyomott elhívóival; e diszalbummal

monumentális remekművet alkotunk

az olasz klasszikus földről, olyan nagyszabású művet, melynek értéke minden időben maradó lesz s a melynek jelentőségét az Olaszországot szeretők és ismerők legszűkebb körében éppen úgy, mint a művészetet kedvelők, művészek és tudósok között a legmelegebben fogadják és elismerik.
A képek nöhátlan tisztasága és azoknak a legapróbb részletig tökéletes élessége folytán a remekmű egyuttal nélkülözhetetlen munka a művészetek különböző ágai számára tanulmányozásánál.
A füzetek 1 korona 20 fillényi ára e terjedelmes és nagybecsű művészi teljesítmény mellett páratlanul olcsó.

Előfizetések elfogadtnak a
„Budapesti Napló” kiadóhivatalában (Budapest, VIII., József-körút 18.)

Előfizetési ár:

6 füzetre	7 korona 20 fillér.	18 füzetre	21 korona 60 fillér.
12 "	14 "	30 "	36 "

A kiadóhivatal, Budapest, V., Méréleg-utca 11. szám.
A munka elkészülte után bolti ára lényegesen magasabb lesz. — A második füzet kiadása után kéthetenként egy-egy újabb füzet jelenik meg. — Az egész mű 1900 karácsonyra készen lesz.

Minden szó egyszeri beiktatása post
betűkből 2 kr. Címmel ellátott hi-
detésekért külön 30 kr. kintstári
bélyegdíj jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetőkre díjmentesen ad fel-
világosítást a kiadóhivatal: Jössz-
körűt 18. szám.

Levélbeli tudakozókora ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeggel kell mellékelni. Tudakozódnaknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Cézár.

Szmrntitgkko vkyzo-
minu urzikdtkn. Diz-
vml? zrzamsömrntnd
fzgsiudu. 5926

„S. H.”

Lelki barátságunk poézi-
sége hamis hangokon ide-
gen játszik bele, félrovez-
tetik, földije nincsen Pesten,
nem adhat randvetut.
Tudassa, levelemet kapta?
Etelka. 5927

Villamoson

lévő bájos hölgyet, kit
tegnap este az ó-budai
villamoson, mikor a hid-
nál leszállott és e lapra
figyelmessé tettem; igen
szépen kérem, engem
„Don Carlos 21” alatt e
lap kiadóhivatalába ér-
tesíten, hogy ismerkedés
lehetséges-e? 5925

Bankhivatali

szolga magához illő 18—
25 éves nőt keres, kivel
szabadidejét megoszthat-
ná. Leveleket „Bankszol-
ga” jelleggel e lap kiadó-
hivatalába kérek. 2348

Fántal

özvegyű tizenkét ezer
fitnyú vagyonnal, szép fi-
születeltel (vidéken) egy
oly intelligens, mivel
fértu komoly ismeret-
ségét keresi, aki 30—35
éves ir. független, 2—3
ezer fitnyú kézpénze le-
gyen. Leveleket továbbít
a kiadóhivatal „Özvegy-
nő” címen. 5919

Boldogtalan,

sorsolt milyen sújtott ifju
urinő valami nemesszivu
emberbarátjóságához esede-
zik 100 forint kölcsön-
ért, melyet havi részle-
tekben pontosan vissza-
fizetnek. Levél kéretik
„Illice . . . 31” címre e
lap kiadóhivatalába. 2346

Alkalmazást

keres egy végkielégített
vasutas kitünő bizonyít-
ványokkal, ki minden iró-
dai munkára alkalmas.
Esetleg 5—600 korona
óvadékkal pénzbeszédő,
vagy pénztárnoki állást is
elfogad. Cím a kiadóban.
2851

Ügyes

alj és derék varróknak fel-
vétetnek. Cím a kiadóhi-
vatalban. 5928

A könyvtársban
és egyéb irodai teendők-
ben jártas fiatal ember
délutáni foglalkozást ke-
res. Ajánlatokat „Szerény”
jelleggel a kiadóhivatalba
kérek. 5924

Urasági inas,

intelligens első inas ke-
retetik, ki mint ilyen
már alkalmazva volt. Cím
a kiadóhivatalban. 2850

Óvadékképes

29 éves fiatal ember je-
lenleg egy nagyobb inté-
zet hivatalnok, mint pénz-
tárnos, vagy más bizalmi
állást keres. Ajánlatokat
kérek „2000—3000 koro-
na.” 2723

Előkelő

magyar állami hivatalnok
a legszerényebb feltételek
mellett házfelügyelői ál-
lást keres. Cím a kiadó-
hivatalban. 2345

Zsidó

szeminarista lelkét elfo-
gad gymnasiumi és elemi
osztályok tanítására. Cím
a kiadóban. — 5893

Telekönnyvi

vizsgát tett szép írással
bíró fiatal ember, ki nün-
delétek ügyben gyakor-
lattal bír, s ki a magyar,
német, horvát, szerb nyel-
vet szó és írásban tudja
ügyvédnél, közjegyzőnél,
pénztárnoknál, magánhi-
vatalnál avagy gyárban
alkalmazást keres. Cím a
kiadóhivatalban. 2344

Kereskedelmi

tanfolyamot végzett, iro-
dai teendőkben jártas
kisasszony, ki a magyar
és német nyelvet tökéle-
tesen bírja, főleg könyv-
vezetéséhez első cög-
hez kerestetik. — Gyors-
írózó előnyben részesül.
— Ajánlatok eddigi mű-
ködés megjelölésével „D. L. U.” alatt e lap kiadó-
hivatalához intézendők. 5921

4000 korona

óvadékkal rendelkező in-
telligens fiatal ember,
pénztárnoki, vagy más
bizalmi állást keres. Elő-
rendű referenciákkal ren-
delkezik. Cím a kiadóhi-
vatalban. 2810

Csinos

intelligens megjelenésű
kisasszony jobb üzletbe
pénztárnos vagy elárusi-
tónoknál ajánlkodik, eset-
leg biztosítékok is ren-
delkezik. Címe megutud-
ható e lap kiadóhiva-
talába. 2822

Okleveles

tanítózó elemi és polg. isk.
tanfolyamokból kitünő ok-
tatót ad, szabad órákai
rendelkezik. Szives aján-
latot kér „Tanító 5887”
jelleggel a kiadóba. 5887

**Magyar gyorsíró-
nő,**

ki a Remington és
Yost-gépet kitünően ke-
zeli, hosszabb idő óta iro-
dában működik, állását
változtatni óhajtja. Szives
megkereséseket „Szorgal-
mas” jellege alatt a kiadó
továbbítja. 2800

Ügynökök keres-

tetnek helyben lakó elfo-
fizetők gyűjtésére. Telefon
Hirmondó Kerepesi-ut 22.
5818

Szép írással van

elvéllalok boríték írást,
vagy más irodai munkát.
Szives megkeresést „Dél-
utáni munka” jellege alatt
e lap kiadóhivatalához
kérek. 5882

Osztálysorsjegyek

egyes napokra szóló já-
tékra, kedvező feltételek-
kel bérbé adának. Fal-
kenstein Adolf, Csömör-
ut 16. 5920

Jutányos áron

eladom kitünő pedálos
cimbalmon. Az érdeklő-
zőket szivesen látom la-
kasomon. Schnellert Sándor,
Akácfa-utca 41. sz.
II. emelet. 2849

Középkiskolai

tanfolyamokból elismert
legjobb módszer szerint
tanított kitünő philologus és
matematikus. Előkészít
egyeses önkéntességi szol-
gálatra jogosító vizsgára,
kereskedelmi, reáliskola és
gymnasiumi érettségire. —
Goitien Henrik, Budapest,
VI., Teréz-körút 32., II.
emelet 14. 5214

Orvosi könyvek

és műszerek haláleset miatt
olcsón eladó. Cím a ki-
adóban. 5923

Házmesternek

ajánlkodik egy jelenleg is
oly minőségben levő tisz-
tessegen egyén. Címe
megutudható a kiadóhi-
vatalban. 2712

Kereskedő urak

figyelmébe.
Kereskedelmi iskolát vég-
zett könyvelő, ki a köny-
velést egy olcsóbbul
nagyobb üzletben önállón
végezte, kitünő kiirótt
írassal bír és szíves meg-
jelenése van, egyelőre
szerényebb igények mel-
lett állást keres. Szives
megkereséseket „Szerény”
cím alatt kér a kiadóhi-
vatalba. 2789

Budai nyaralóban

esetleg a Svábhegyen,
Zugligróton, vagy a Lip-
tómező környékén buto-
roztat szobát keres fiatal
hivatalnok, mérsékelt díj-
ért. Esetleg 2—3 szobát
több hivatalnok. Szives
ajánlat „Buda környéke”
címen a kiadóhivatalba
kéretik. 2848

Egy

nagyobb lap expedítora
keres havi, heti lap vagy
folyóiratnál beosztani
valót. Címe a kiadóban.
2737

Eladó gézmalom.

Kocsér közszépen levő
malommal haláleset miatt
sürgősen eladó, az átvé-
telhez háromezer frt kell.
Leveleket kérek Hercz
Ármin címre Kocsér u. 9.
Nagy-Körös. 5917

A Népszínház

közéletben egy csinosan
butorozott I. emeleti két
ablakos utcai szoba, 1
vagy 2 intelligens ur ré-
szére azonnal kiadó.
Ugyanott egy csinosan
butorozott 2 ablakos ud-
vari szoba 1 vagy 2 ur
részére azonnal kiadó,
mindkettő külön bejár-
tal. Cím a kiadóhivatal-
ban. 2774

Olcsó telek eladó.

Post közelében 1500 [□]—61
telek azonnal eladó, eset-
leg négy részbe is oszt-
ható. Cím a kiadóhivatal-
ban. 2537

Singer varrógép

használt, de nagyon jó-
karban levő, olcsón eladó.
Cím a kiadóhivatalban.
2830

Az angyalföldi

rendező-pályaudvar mel-
lett egy saroktelek 376 [□]
61 olcsón eladó. Cím a
kiadóhivatalba. 2744

Csinosan

butorozott szoba külön
bejárattal, intelligens
gyermektelen családnál a
József-körúton azonnal ki-
adó. Cím a kiadóhivatal-
ban. 2831

ERENYI-féle

kitünő „NERVIN”
nagy üveggel 80 krajcár.
Legjobb: esz, közönsy,
esontálmalmak, derékfá-
jás és szaggatás ellen.

Zálogházi

előadókat veszek.
Eladók

13 lates ezüst evőkészle-
teket, grammja 5 kr., gi-
randolokot, gyertyatartó-
kat, hálaltálat, tálcákat,
grammja 6 kr., 12 darab
ezüst evőkészlet 6 frt 50
kr., teljes 12 személyre
való teljes evőkészleteket
138 frttól kezdve, és vá-
laszték mindennemű
ezüst műtörtés tárgyak-
ban, arany fűrtőlnek kö-
lögővel, grammja 85 kr.,
masszív arany gyűrűk 2
frt 40 krtól, tula remon-
toír órák 6 frt.

Grünberger Ármin

Béla
örököséi Budapesten,
IV., Vörösház-ter 9., I. em. 23
Harsizbazar.

**Képes árjegyzéket bér-
mentve és ingyen**

Részletfizetésre is

! Diszfák-sorfák!

20,000 vörös virágú és
Gömbkákac
1 drb 60—100 fillér.
20,000 drb Gladitica, nyár,
juhár, kőrös stb. 1 drb
60—80 fillér.
Diszbokrok
100,000 drb 20 kitünő faj-
ban, 100 drb 16 korona.
Szomorúfák.
Nyír, bükk, kőrös, álké,
alma, (szép virágú) füz,
berkenye, szil stb.
Élőszövény növények.
Ákác, gladiolus, galagonya
1000 drb 10—30 korona.
Fenyők.

Jegenyefenyű, lucfenyű,

fekete, erdei és tömjön-
fenyű, 1 drb 10 em. ma-
gasságtól 200 em.-ig 24—
150 fillér.
Külföldi exotikus fenyők.
30 kitünő fajban, 1 drb
ára nagyság szerint 1 ko-
ronától 7 koronáig.
Rózsatövek
180 fajta, 1 drb ára 80—
100 fillér.

Fajbaromfi és ériás házi

nyulak. Részletes képes
árjegyzéket kívánatra bér-
mentve küld:
gróf Balthány Zsigmond
Csentdak, posta: Vas-
fencsfaiva.

Szolíd áruk

MAUTNER
HENRIK
butorszállítási és be-
raktározási vállalat
BUDAPEST,
VIII. József-körút 21.
Szárzraktárak

Pénzkölcsönt

közvetít minden irány-
ban legmennyiségese-
ben és diszkrétén, kor-
látlan összegben, minden
hitelképesnek. Kisobb
kölcsönöket 40 filléres
havi törlesztés mellett is
Szállítási Biztosítási
és Bankbizományi
Ügyvivősege. Prospek-
tus ingyen! Utánjárás-
jutalom csak a pénz
folyósításakor fizetendő.
VII. Erzsébet-körút 38.
(Válaszbélyeg)

Kossuth Lajos

életnagyságu kitünő mell-
képe (kézfestés) díszes
aranyozott keretben 30
frtért eladó. Megtekin-
tető e lap kiadóhivatalá-
ban. 2685

Politikáii hetilap

736 előfizetővel igen olcsón
eladó. Óvadék van. Cím a
kiadóban. 5922

Szabadalmakat

Értékesítő

Vállalat

Bpesti, Erzsébet-körút 17.

Kieszközöl szabadalma-
kat, finacioroz találmá-
nyokat és belajstromoz
védjegyeket és mustrákat.
Felvilágosítás díjtalan.

Magy. kir. államvasutak.

Zágrábi üzletvezetőség.

Hirdetmény.

A magyar királyi ál-
lamvasutak zágrábi üz-
letvezetősége nyilvános
ajánlati tárgyalást hirdet
a dugosolói és verboveci
állomáson létesítendő épü-
letek munkálataira.
A tervek, a költségvetés,
és a szerződési tervezet,
és a pályázati minta, a pályá-
zati feltételek, valamint a
munkák végrehajtásához
szükséges feltételek, Zágrá-
bott az üzletvezetőség pá-
lyafeltantartási osztályában,
a zágrábi osztálymunká-
ságnál a hivatalos órák
alatt megtekinthetők. A
nyomatványok ugyanott
egy koronáért meg is
szerezhetők. Az ajánlatok-
kat legkésőbb 1900. évi
április hó 18-ig, déli 12
óráig kell benyújtani a
közvetítő üzletvezetőség I. osz-
tályánál (Ferenc József-
ter 19. sz. I. emelet).

Az ajánlatok egy koronás,

az ajánlat mellékletei
invenknt 30 filléres bélyeg-
gel ellátva, lepecsételve
és következő felirattal
nyújtandók be:
„Ajánlat a dugosolói és
verboveci állomáson léte-
sítendő épületek munkái-
nak előállítására.”
Csak az összes mun-
kákra tett ajánlatok fog-
nyeljelembe vétetini.
Az ajánlat benyújtását
megelőző napon, vagyis
1900. évi április hó 17-én
dekl 12 óráig 880, azaz
nyolcszázötven korona bá-
natpénzt kell a m. kir. ál-
lamvasutak zágrábi üzlet-
vezetőségének gyűjtő-
osztályánál akár kész-
pénzben, akár állami le-
teltekre alkalmas értékpá-
pirokban letenni. A bánat-
pénzről szóló letétjegy az
ajánlathoz nem csatolandó.
Az értékpapírok a leg-
utóbbi jegyzett árfolyam
szertint számítandak, de
névértéken felül számítás-
ba nem vétetnek. Csak
idejében beküldészetírás-
beli ajánlatok szolgálhat-
nak a tárgyalás alapjául.
Posta útján beküldött
ajánlatok és bánatpénzek
tértt vévénnyel adandók
fel.
Zágráb, 1900. márc. hó.
Az üzletvezetőség.

Az országos

magyar gyorsíró

egyesület

Báthori Dezső

középkiskolai tanár új
vezetése alatt e hóban
új magyar és német-
nyelvű gyorsíró és gyors-
írásati
tanfolyamot nyit. Jelent-
kezéseket felvesz a
„YOST” irógép

„YOST” irógép

résztvényársaság
Erzsébet-Körút 9—11,
New-York palota

Köznevelő-osztály.

Ferenc József-kabát 4 frt
Jaquet — — — — — 3 frt
Frack — — — — — 5 frt
Nadrág — — — — — 2.50.

Rothberger Jakab,

Kristóf-ter 2. 35. emelet.

Hölgyeim!

Nem csodálom, ha a t.
hölgyek a sok hirdet-
acerőm és piperecikkek-
ből néhezzen választanak.
Legyenek tovább is biza-
lommal és kísértétek csak
egyszer meg ön általam
készítet cikkeket, az
eredmény biztos. Mille fleur
kremlé könyvvel 50 kr.,
szappan 40 kr., pou dre
bármily színbe 60 kr.,
kapható Török gyógyser-
t, kitünő közepesárú vörös
felrepedt kezek ellen
próbátégy 35 kr. Széprítő
biztos eredmény, próba-
tétel 60 kr., Homlok 850 mm
szenciót keltenek, a re-
dekét végképp kisimítja,
darabja 1 frt 50 kr. Haj-
vázem pártáln! 1/4 óra
alatt bármily ősz hajnak
eredeti színt visszaadja,
sohasem lehet lemosni, 2
üveg 3 frt (3 hóig ele-
gendő). Számos elismerő
levelekkel bizonyítottam.
Utánvétel bárholra küld-
mő. Mandi úta, Buda-
pesten, Bethlen-utca 12. sz.

CSIZ

ezidőszert a legerősebb
Jód-Brom-Forrás-Fürdő.
Eszaki utca száraz, meleg; gyógy-
eredményes melegfürdő. Fürdő-
ávd május 1-től szeptember
végéig. 180 kényelmesen fel-
szocielt lakszoba; szanzatórium,
szórótár; zongora, olasz-
billiárd-terem; lawn-tennis;
térzene, Katonaszék, ál-
hivatalnokok május 1-től szept-
ember végéig gyógy- és für-
dői) telekteleben 60% kedvez-
ményben részesülnek. Hivatalos
fürdőorvos: Dr. Saszy János.
Kisebítő prospektusok szívesen
külvására a fürdőszárazságú Cisz
per Rima-Szós. Az évad alatt
posta útján is érhető helyben. Cisz
Fülr-Miskolc vasutvonali ál-
lomás.

Impregnált csillag ☆ jegyű takarmány-répmag.

Mint hogy tudomásunkra jött, hogy a törvényesen bejegyzett csillag * védjegyet viselő és a 88.000-ik sz. a szá-
badalmazott eljárással impregnált takarmányrépa-magvainkat számos esetben hamisítják, a mennyiben egyes vi-
déli kereskedők sok esetben néhány zsák csillagjegyű répmagot rendelnek és ha ez eltek, akkor mindenféle ese-
kélyebb értékű magot árusítanak a csillagjeggyel ellátott zsákokban, hogy ez által azt a hiedelmet keltsék, hogy a
zsákokban az általunk termelt és impregnált takarmányrépa foglaltatik, szükségesnek tartjuk a magyarországi
tisztelt gazdaközönset értesíteni, miszerint a valódi

csillag * jegyű **impregnált takarmányrépa-magvak**
Magyarországon, Felső- és Alsó-Ausztria, valamint Morvaország részére kizárólag egyedül csak a

MAUTHNER ÖDÖN csász. és kir. udvari szállító magkereskedő cégnél
Budapestben, VII. ker., Rottenbiller-utca 23. szám és
VI. ker., Andrássy-ut 23. sz. kaphatók.

Az általunk termelt és impregnált fajták, ugymint **Sárga Oberndorfi, Vörös Oberndorfi, Sárga**
olajhogy, Vörös olajhogy, Sárga Eckendorfi, Vörös Eckendorfi, Sárga Mammot, Vörös
Mammot, mint említettük, Magyarországon egyedül csak a

Mauthner cégnél kaphatók, különösen kitünnek ázálta, hogy:

- 1. csirázási energiájuk erősebb, magas csirázóképesség mellett a kikelések gyorsabb és erőteljesebb.
- 2. a fajtáknak fajazonossága által tudnillik alakra és színre nézve, 3. a magvak legodonasabb tiszt-
tása és végre a meglepő nagy termés által.

Jaensch Gusztáv és társa birtokosok és magtermelők